ઝરથુશ્ત્રનાં ગાથા ગુજરાતી બેતમા.

(ખુદ્દ અવસ્તા ભણતર સાથે)

કર્તા

એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલા.

ઝરથુશ્ત્રનાં ગાથા ગુજરાતી બેતમા.

(ખુદ અવસ્તા ભણતર સાથે)

—:o:—

લખનાર તથા પ્રગટ કરનાર

એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલા,

તે

ગોળવાલા ફૉર્ટ ટયુશન ક્લાસીસ ના પ્રીનસીપલ
અને માલેક; મુંબઇના "માઝદયસ્ની મંડળ"ના
સ્થાપક અને ઑનરરી સેક્રેટરી;
માઝદયસ્ની મોતેબરી, Typical
Errors in English
Corrected," વગેરે
પુસ્તકોનાં
કર્તા.

સને ૧૯૨૩.

—:o:—

—:o:—

કીંમત રૂ. ૨.

આ પુસ્તક મી૦ એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલાએ કોટ મુંબઇમાં "ગોળવાલા ફૉર્ટ ટયુશન
ક્લાસ" મધેથી પ્રગટ કર્યું છે,
અને
મી૦ અરદેશર ખરશેદજી દેસાઇએ ૨૩૭, બજારગેટ, કોટ, મુંબઇમાં "નવરંગ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ"માં
છાપ્યું છે.

પ્રસ્તાવના.

શુક્ર હજારો હજાર તે દાદગર દાવરની દરગાહમાં કે મ્હારૂં પહેલું પુસ્તક "માઝદયસ્નની મોતેબરી" સને ૧૯૨૧ ના સાલમાં બહાર પડયા પછી ગુજરાતી સાહિત્યનાં ક્ષેત્રમાં આ મ્હારૂં બીજું પુસ્તક પેશ થવા પામ્યું છે. જો કે એની આગમજ મ્હારૂં એક ઇંગ્રેજી પુસ્તક નામે "Typical Errors in English Corrected" દુન્યાઇ અજવાળું જોવાને સમર્થવાન થઇ ચુકયુંછે.

જરથોસ્તી ધર્મસંબંધી તેમજ ખુદ ગાથાને લગતાં પણ અનેક પુસ્તકો ધર્મ-અભ્યાસીઓ તરફથી બ્હાર પાડવામાં આવ્યાં છે, પણ જેટલી દલગીરીની તેટલીજ અજાયબીની વાત છે કે વક્ષુરે વક્ષુરાંન મહાંન પેગમબર અષો જરથોસ્ત સાહેબના પવિત્ર ગાથા કે જેનાં ખુદ નામનોજ અર્થ "ગાવુ" કરીને થાય છે, તેને હજી કોઇએ ખેતમાં મઢયા નથી. એટલા માટે મ્હારી આ કોશેષ તેની જાતની પહેલવહેલી છે એમ કહેતાં મને મગરૂરી તેમજ ખુશાલી પ્રાપ્ત થાય છે.

ગાથા એ આપણાં બુલંદ ધર્મનાં સ્થાપક અશો જરથોસ્તનાં કવિતા રૂપે લખાયલાં શિક્ષણો અને ફરમાનો છે. જુદા જુદા ગાથાની છંદ રચનાં જુદી જુદી છે, પણ તે સઘળી હિંદુ ભાઈઓનાં "વેદ"નાં ભજનોમાં જે છંદ રચના માલમ પડે છે, તેને ઘણીખરી મલતી આવે છે. "કરશો એવું ભરશો" એ ગાથાનું મૂળ શિક્ષણ છે. ઉંડા ધાર્મિક ખ્યાલો ઉત્પન્ન કરવા સારૂં અવસ્તા એક સર્વેથી ઉત્તમ અસલી કેતાબ છે, અને તેમાં ગાથા એક ઘણો કિંમતી ઉમેરો કરે છે.

મ્હારાં આ પુસ્તકમાં એક બાજુએ ગાથાનું અવસ્તા ભણતર તેનાં દરેક છુટા ફકરાઓ બનાવી જેટલું બને એટલું શુદ્ધ રીતે ખાસ કાળા અક્ષરે આપ્યું છે, અને તેની બરાબર સામે દરેક ફકરાઓનો તરજુમો મરહુમ વિદ્વાન એરવદ કાવસજી એ. કાંગાનાં તરજુમાંને આધારે ગુજરાતી સરળ ખેતોમાં આપ્યો છે. વળી જે શબ્દો અઘરા તેમજ તરજુમો નહિ થઇ શકે એવા હતા, તેમજ જે જે વાકયો રચના માટે ખુલાસાની જરૂર હતી તે માટે ખાસ લગભગ દરેક સફાની નીચે "નોટ" આપી છે કે જેથી વાંચનારને સમજવામાં સહેજબી ગુંચવણ કે મુશ્કેલી નડે નહિ. ગુજરાતી ખેતો પણ, જરથોસ્તીઓને સ્હેલાઇથી સમજ પડે એ હેતુથી, પેલી જડબાં ભાંગી જાય અને મોટા શબ્દો વાપરવા પડે એવી, શુદ્ધ ગુજરાતીમાં ન આપતાં, ખાસ સહેલી "પારસી ગુજરાતીમાં" આપી છે, અને મને ખાત્રી છે કે આપણાં પવિત્ર ગાથાનાં મોતેબર કલાંમો ઘણી આસાનીથી સમજવાને હમદીનોને તે મદદગાર થઇ પડયા વિનાં રહેશે નહિં. પછી તો હું મ્હારી કોશેષમાં કેટલી હદે ફાવ્યો છું તે તપાસવાનું કામ પ્રિય વાંચક વર્ગનેજ સોંપું છું.

જરથોસ્ત સાહેબનાં પવિત્ર ગાથાનું આ પુસ્તક બ્હાર પાડતી વેળાએ મને વધુ ખુશાલી એ માટે ઉપજે છે કે તે, જરથોસ્ત સાહેબને ખરાં દીલથી વખાણ-નારા એક ખરેખરા ધર્મી, પરમાર્થી અને મ્હાંન જરથોસ્તીની યાદ જાળવવાનાં શુભ હેતુથી, તેમને અર્પણ કરવામાં આવ્યું છે, કે જે ભલા જરથોસ્તીએ પોતાની

આખી જીંદગી તે પેગમબર સાહેબનાં શિક્ષણ અનુસારજ ગુજારી હતી. તે મહાંન નર કોઇજ નહિ પણ મરહુમ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા, નાઈટ, હતા, કે જેમની મીઠી યાદ દરેક સાચ્ચા જરથોસ્તીનાં જીગરમાં સદાનો વાસો કરી રહી છે, જે મહાંન નરનું બીજું નામ "પરમાર્થ" હતું, અને જેઓ સખ્યાબંધ ગરીબ જરથોસ્તીઓના બેલી અને પાલનહાર હતા, અને જેઓ એક હાતમ તાઈનું જીગર ધરાવતા હતા, કે જેમનાં જેવા નરો આ ગેતીમાં જવળેજ પેદા થાય છે. છતાં પણ મ્હારાં હમદીનોને દિલાસો લઈ ખુશી થવાનું છે કે તે મ્હાંન નરની અખંડ કિર્તી ટેકાવી તેમની જગ્યા રાખવાને તેમના એક અતલગના ખેશી હસ્તી ધરાવે છે કે જેવણ દરેક બાબદમાં પોતાના મરહૂમ પુંજય વડીલનેજ પગલે ચાલે છે, અને તેમના જેવાજ સર્વે સદગુણો ધરાવે છે. એ ભલા નર ડલેર શેઠ અરદેશર મ્હેરવાંનજી ભરૂચા છે, કે જેઓ વગર ઘોંઘાટે પોતાની પ્યારી કોમનાં નિર્ધનોનાં સંકટો ટાળવાને સદા તત્પર રહેલા છે, અને જેમની બહોળી સખાવતો એવા પ્રકારની છે કે તેમનો જમણો હાથ જે કરે તે ડાબો હાથ વટીક જાણી શકતો નથી. વળી જેમની બુલંદ જરથોસ્તી ધર્મ તરફની જાનફેશાંની અચુક છે, બંદગીનાં બળમાં જેઓ ખરેખરી માન્યતા ધરાવે છે, અને દિવસનો અમુક ભાગ એક "આબેદ" તરીકે તે પાક અહુરની યાદમાં સદા ગુજારે છે. એ લાયકીવાલા દીનદાર ગ્રહસ્થે આ પુસ્તક બહાર પાડવા માટે છપામણીનાં ખર્ચમાં મદદ આપી, પોતાનાં મહાંન મરહુમ વડીલને તે અર્પણ કરવાની રજા આપી છે, તે માટે એ માનવંત મુરંબીનો હું જેટલો ઉપકાર માનું એટલો ઓછો છે. વળી આપણી કોમનાં જે જે માનવંતા વડા દસ્તુર સાહેબોએ તેમજ મ્હારા ભણેલા મિત્રોએ આ પુસ્તકનાં પ્રથમ પૃષ્ટો તપાસી પોતાના અભિપ્રાયો, કે જે આ પુસ્તકમાં આમેજ કીધા છે, તે એકકે બોલે લખી મોકલ્યા છે, તે સર્વે સાહેબોનો પણ આભાર માનવાની રજા લઉં છું.

અને હવે મ્હારાં પુસ્તકની આ પ્રસ્તાવનાં ખતમ કરતાં મ્હારૂં આ કામ પાર પાડવા માટે હું તે પાક દાદાર હોરમઝદનો ફરી એકવાર ઉપકાર માની તે સર્વોપરી બાપને એટલીજ દુવા ગુજારૂં છું કે આપણી નાની કોમમાં મરહુમ સર શાપુરજી ભરૂચા અને તેમને પગલે ચાલનારા ભલા શેઠ અરદેશર મ્હેરવાનજી ભરૂચા જેવા નેક અને દીનચુસ્ત જરથોસ્તીઓ વધુ અને વધુ જન્મ પામે, કે જેઓ પારસી કોમની કિર્તી હજી પણ ઝળકતી કરે, અને તેરસો વર્ષની વાત ઉપર આપણા મહાન વડીલો, જેઓ બુલંદ જરથોસ્તી ધર્મનાં રક્ષણાર્થે પોતાનાં પ્યારાં ઈરાંન વતનને છેલ્લી સલામ કરી, ન્હાસતા ભાગતા, હઝારો હાડમારીઓ વેઠતા અને દરીયાઓ ડોહળ્તા, હિંદ સરઝમીન ઉપર ઉતર્યા હતા, તેઓનું ધાર્મિક યકીન અને પાક મહઝબ તરફની જાનફેશાંની તેમનાં વંશજોમાં સદાકાળ ટકી રહે, અને ક્રિમેટોરીયમ જેવાં અજરથોસ્તી, અધર્મિ, અને પાપી કાર્યોથી સદા દુર રહી, પોતાના કદીમ ન્યાગાનોનો અને શ્રેષ્ટ ધર્મની કિર્તી દીન ઉગે દુનીઆં વર્ણમાં વધુ પ્રકાશિત કરે ! અથ જમ્યાત, યથા આફ્રિનામિ !!

ગોળવાલા ફોર્ટ ટયુશન કલાસ,
કોટ, મુંબઇ,
તા૦ ૧ લી ઑગસ્ટ ૧૯૨૭.

એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલા.

વડા દસ્તુરજી સાહેબ શમ્સ–ઉલ–ઓલમાં દસ્તુર દારાબ દસ્તુર પેશોતનજી સંજાણા, બી. એ., આ પુસ્તક માટે શું કહે છે ?–

"આપનો પત્ર અને આપે ગુજરાતી બએતમાં રચેલો અવસ્તા ગાથાનો પાંચે હાઓનો તરજુમો તેના અસલ ટેક્ષ્ટ સાથે મેં વાંચ્યો છે, દલગીર છેઉં કે મારી નાદરૂસ્ત તબ્યતને લીધે એ ચોપડીને લગતું મારૂં મત અત્યાર આગમજ હું તમોને મોકલી શકયો નહિ.

અવસ્તા ગાથાના ઈંગ્રેજી કવીતામાં રચેલા તરજુમા, ડા૦ લૅારેન્સ મીલ્સ અને મી૦ દીનશાહ જીજીભાઇ ઇરાની સોલીસીટરે છપાવી પ્રગટ કીધેલા, મેં ઘણી ખુશીથી વાંચ્યા છે, કારણ કે તે સામાન્ય વાંચનારાઓ માટે સમજ પડે તેવા અને રસીલા છે એ બેઉ સ્કૅાલરો સમજશકિત અને ભાષા ઉપરના જોઇતા કાબુથી વાંચનારાઓને સલીસ એબારતમાં મુશ્કેલ ભાષાનો ભાવાર્થ સમજાવી શકયા છે, તેમજ ગાથાનાં શિક્ષણની મોતેબરીનો ખ્યાલ અભ્યાસીઓને આપી શકયા છે.

તમારો બેતબાજીમાં રચેલો મુશ્કેલ ગાથાઓનો ભાવાર્થ તદન ઉપલાજ કવીઓનાં ધોરણે રચેલો લાગે છે. ગાથાની ભાષાનો સાદી એબારત (Prose) માં તરજુમો કે ભાવાર્થ આપવો કેટલો બધો મુશ્કેલ છે તે અવસ્તા વિદ્યાર્થીઓ સારી રીતે જાણે છે. મરહુમ એરવદ કાવસજી કાંગાનાં ગુજરાતી તરજુમા સીવાય બીજો તેનો ગુજરાતી તરજુમો હજી બાહાર પડયો નથી તેજ દેખાડે છે કે ગાથાનો નસરી (Prose) જબાનમાંથી સુધ્ધ તરજુમો કરવો એ કંઇ સેહલું કામ નથી. આજ દીન સુધી જે તરજુમાઓ જરમન, ફ્રેંચ, કે ઇંગ્રેજી અને ગુજરાતી ભાષાઓમાં લાંબો વખત થયો પ્રગટ થયેલા છે તે માટે દલગીરી સાથે લખવું પડે છે કે સ્કૅાલરોએ સામાન્ય રીતે એકબી થયેલા તરજુમા માટે મત જાહેર કીધું નથી કે તે તદન શુધ્ધ છે. મતફેરી બધા તરજુમાઓમાં છે, તેથી આપે એરવદ કાવસજી કાંગાના તરજુમાને આધારે આપની બેતબાજીનો પાયો રચ્યો છે, તેમાં મને કંઇબી વાંધો નથી.

તમારો ગ્રંથ રચવામાં આપની દરેક મુશ્કેલી હું ખુલ્લી રીતે નેહાલી શકું છું. ખાસ કરીને ગાથાના ૫૨ મા અને ૫૩ મા હાઓ, જે સહુથી મુશ્કેલ છે, તેનો બેતબાજીમાં તરજુમો કરવાની તમારી કોશેશ ઘણા વખાણને પાત્ર છે, જે માટે હું તમોને મુબારકબાદી આપું છું.

એ ગ્રંથ રચવામાં તમારી નૈતીક હીમ્મત, સમજશકિત, ધીરજ અને પોતાની ભાષાને સેહલી અને રસીલી કરવાની જેહમતનો હું કદરશનાસ છેઉં, અને વળી ઇચ્છું છું કે એવીજ ગુજરાતી બેતબાજીમાં આપણા જરથોસ્તીઓની ફરજીઆત બંદગીનો ભાવાર્થ ભવિષ્યમાં પ્રગટ કરવાની આપ કોશેશ કરશો તો તે વધારે આવકારદાયક થઇ પડશે એમ હું માનું છું. તમારા એ ગ્રંથોને દરેક ફતેહ હું ચહું છું, અને માનું છું કે ધર્મી હમદીનો જો તેનો ઉપયોગ કરશે તો તેઓના ખરચેલા પૈસા ગવાશે."

૮૫, ખંબાલા હીલ,
મુંબઇ તા૦ ૧૩ મી ઑગસ્ટ ૧૯૨૩. } દારાબ દસ્તુર પેશોતનજી સંજાણા.

અર્પણ-પત્રિકા.

——:૦:——

(બેત.)

સદા લઉં શરૂમાં તે દાવરનું નામ,
રચી જેને સૃષ્ટિની રચના તમામ.
શાહી તોરનો સર શાપુર સમાન,
પુરો પ્રેમી પયેદા કીધો આ જહાન.
રહમ દીલ ને દીલનો દયાળુ જબર,
જીગર જેનું માયા ને મમતાથી તર.
બનાવ્યો એવો નેક નર તે અશો,
રખાવત, તફાવત, જેમાં ના કશો.
જોરાવર જીગરનો તે દરિયાવ દીલ,
રહયો રાત દીન રાખી ઉમરાવ દીલ.
જીવતદાંન દુખીઆંઓને દઇ દીધાં,
ભલા તેમણાં આશિષોને લઇ લીધાં.
રૂદય જેનું રૂડું, રૂડાં જેનાં કામ,
ચાહત જેની દર્દી દુઃખી પર તમામ.
ના કરતો સખાવતમાં હરગીઝ ઢીલ,
અમર છાપી ચાલ્યો અમર્ગીનું સીલ.
શોભાવી જેને કોમની કીર્તિ નેક,
રૂધિર કયાંનીનું જેની રગરગ દરેક.
હતોખી ખમીરે અમીર શાપુર,
ને હૈયાનો હાતમ, સખી નર જરૂર.
મિલનસાર, માયાળુ, ને મહેરબાન,
નોંધઇ જેની કીર્તિ અમર બેઉ જહાંન,
ઈજારો સખાવતનો આ જગ લીધો,
જઇ પેલી જગમાં અદાખી કીધો.
હાંસલ જેમાં કીધો નફો બેશુમાર,
નરો નર ગાએ જેના ગુણુ અપાર.

માહાજ્ઞાની વિર્જો, પરોપકારી નર,
ગુની, ગુણુનો ખાંણી, શાપુર સર.
રહયો તારી કીતિનો ડંકો અમર,
થયો ના થશે તું જેવો નેક નર.
માહા કષ્ટે ભેગો કીધો ગંજ તેં,
નહિ કંઇ ઉઠાવ્યો કમી રંજ તેં.
નુરી તુંજ ખોરેહમંદ ચહેરો બુલંદ,
મહાજ્ઞાની યઝદાંએ કીધો પસંદ.
હાજત કીધી પુરી ગરીબોની કુલ,
નફો જેનો મેળવ્યો ચિનવદને પુલ.
સુખી તું થયો, સુખ બીજાંને દઇ,
ખરો તેનો બદલો ગયો સાથ લઇ.
મટાડયા તુંએ કંઇ ધરોના કલેશ,
લોકઇ ના પરાયાંથી બી રાખી લેશ.
એવી તારી કીર્તિ સદીની સદી,
વીસારી નહીં કોઇ શકશે કદી.
દુઃખીઓ, ને દર્દી કરે યાદ બહુ,
આભારી તારાં તે નરોનાર સહુ.
નોબત તારા ગમની છે હર ગામેગામ,
ચા અદના, કે આલા, ધરોધર તમામ.
હવે અર્જ મારી સમજ દાદગર,
નાચારી ભરેલી જે છે સરબસર.
રયોમંદ કરજે ગુરથમાનમાં,
એના રૂહને તું શાદ તે જેહાંનમાં.
રહું નિત દુઆના બણી એ કલાંમ,
ચરણુની છે રજ જેના "એરચ" તમામ.
આમીન! આમીન!! આમીન!!!

સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાના અશો રૂહને મિનોઇ જહાનમાં ગુરથમાનનું મહાન સુખ મલો-એવી દુઆનો ચાહનાર——

"એરચ."

મહાન પારસી દાનવીર.

મરહુમ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા, નાઈટ.

જન્મ	મરણ.
તા. ૩૦ મી એપ્રીલ ૧૮૪૫.	તા. ૨૩ મી જુન ૧૯૨૦

આ પુસ્તકને મળેલાં જુદાં જુદાં શહેરોનાં માનવંત વડા દસ્તુરજી સાહેબોનાં તથા જાણીતા અવસ્તા સ્કૉલરો, વગેરેનાં મતો—

વડા દસ્તુરજી સાહેબોનાં મત:—

વડા દસ્તુરજી સાહેબ દસ્તુર મીનોચ્હેર દસ્તુર કેખશરૂ જામાસ્પઆશા લખે છે કે:—

"પ્રાનસીપલ એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાળાએ અશો જરથોશ્તના બનાવેલા તમામ ગાથાને ગુજરાતી બેત—બાજીમાં રચીને એક સુંદર છપાઇ સાથનું પુસ્તક જે હાલમાં લગભગ તૈયાર થયું છે તેની હમો ઉપર મોકલેલી નકલની નોંધ લેતાં બેહદ ખુશાલી ઉપજે છે.

આ પુસ્તકમાં તેના બાહોશ કર્તાએ તમોમ ગાથાના હા શુધ્ધ લીપીએ એક બાજુએ કાળા અક્ષરે છાપ્યા છે, અને તેની બીજી બાજુએ દરેક ફકરાનો ગુજરાતી સલીસ બેટ—બાજીમાં ભાવાર્થ આપ્યો છે જે દરેક જરથોસ્તી—શું નાનાં કે મોટાં—ને ઉપ્યોગી થઇ પડશે તેમાં જરા પણ સંદેહ નથી.

આપણાં ધર્મ—પુસ્તકોના સર્વથી અગતના ભાગનો આવી રીતે ફેલાવો કરવાનું માન પહેલવહેલું મી० ગોળવાળાને ઘટે છે એમ કહયા વિના ચાલતું નથી. મરહુમ એરવદ કાવશજી કાંગાએ ગાથાનો તરજુમો જે ગુજરાતીમાં કીધો છે તે અભ્યાસી વર્ગને માટે ઘણો સારો છે. અને એજ મરહુમ વિદ્વાનના તરજુમાને વળગી રહીને કુલ જરથોશ્તી વાંચક વર્ગને માટે તેનો ભાવાર્થ ગુજરાતી બૈત—બાજીમા મી० ગોળવાલાએ રચ્યો છે.

ગાથાને આવી રીતે બેત—બાજીમા રચવાની કોશેશ આગળ ફકત એકલા ડૉ० મીલ્સે કીધી છે જે પુસ્તક અંગ્રેજી બેત—બાજીમાં હોવાથી તે વાંચવાથી ઘણાઓ બેનસીબ રહયા છે, માટે હાલમાં આપણાં ધર્મના બુલંદ અને ઉત્તમ ફરમાનોની બધાઓને ઉપ્યોગી થઇ પડે એવી રીતની સમજણ આપવાની શુભ કોશેશનું માન મી० ગોળવાલાને ઘટે છે, જેને માટે હું એ ભાઇને ખરાં દીલથી મુબારકબાદી આપું છું.

જોકે એબારત ઘણી સાદી અને સલીસ છે તો પણ કર્તાએ ઘણેક ઠેકાણે ટુંક નોટો આપીને અસલ એબારતને વધુ ખુલ્લી કીધી છે. વળી આ પુસ્તક સુંદર ટાઇપમાં છપાયું છે તેને માટે અને તેના સારા ગૅટ-અપને માટે પણ હમો કર્તાને વધુ મુબારકબાદી આપ્યે છીએ."

મીનોચેહેર દસ્તુર કેખુશરૂ જામાસ્પઆશા.

મુંબઇ, તા० ૨૮—૫—૨૩.

દખણુના વડા દસ્તુરજી શમ્સ-ઉલ-ઓલમાં સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ દસ્તુર નોશેરવાંન જણાવે છે કે—

"આપે ગાથાવાણીનો તરજુમો કવીતામાં કર્યો છે તેની એક નકલ મને મળી છે. જે સાહેબો કવીતામાં અહુરમઝદની બંદગી કરવા ચાહાતા હોએ તેમને માટે આપણી બોલાતી ભાષામાં સમજ પડે એવો છે—અને આપે અસલ અર્થને વલગી રહીને એ તરજુમો કર્યો છે એમ કહેવાને કશી હરકત નથી."

દસ્તુર હૉલ,
પુનાં, તા૦ ૨૭ મી મે ૧૯૨૩. } કેકોબાદ આદરબાદ દસ્તુર નોશેરવાંન.

કદમી ટોળાંના વડા દસ્તુરજી સાહેબ દસ્તુર દીનશાજી જીવનજી ગરડાનું મત—

"...તમોએ આપણા પયગમબર સાહેબ અશો જરથોસ્તના રચેલા ગાથાનાં પવિત્ર ભણુતરને ગુજરાતી બેત બાજીમાં રચીને તેને એક પુસ્તકનાં આકારમાં છપાવ્યું છે તેની નકલ મને મળી છે. સર્વે કોઇને રોશન છે કે આપણાં તમામ ભણુતરોમા ગાથાનુ ભણુતર સૌથી પુરાતન અને મોતેબર ગણાય છે, અને તે નીતીના ઉંચા સબકોથી ભરપુર છે, અને તે અસલ કવીતા રૂપે રચાયલું છે, અને તે ગાઇને પઢવાનું છે. ગાથા શબ્દ "ગા" એટલે "ગાવુ" એવા મૂળ ઉપરથી નીકળેલો છે, એવાં એક મોતેબર ભણુતરને ગુજરાતી બેતબાજીમાં રચીને તમોએ એક ઘણુંજ તારીફલાયક કામ કરી બજાવ્યું છે. તમોએ આ કામમાં મરહુમ સ્કૉલર એરવદ કાવસજી કાંગાના સત્તાવાર ગુજરાતી તરજુમાંનો આધાર લેવામાં ઘણું વાજબી કીધું છે.

તમારી આ જોડેલી કવીતાની એબારત ઘણી સુંદર અને સરળ છે, અને કોઇબી તુરત સમજી શકે એવી છે, અને આપણાં મન ઉપર સારો નીતીનો અને ધાર્મિક છાપ પડે તેવી છે. ગાથાનું અસલ લખાંણુ એટલું તો અઘરૂં છે કે જે ઘણાજ થોડા ભણેલા સાહેબો સિવાય બીજાઓ કદાચજ સમજી શકે. તેવું એક ભણુતર પઢનાર પહેલે અસલ ગાથા પઢી જવા પછી આ તમારૂં ગુજરાતી કવીતારૂપી લખાણુ ગાઇને પઢે તો આપણા પાક મહઝબમાં કેવાં ઉમદા નીતીનાં ગોહરો સમાયલાં છે, અને તેમાં કેવાં ઉચા બોધદાયક સબકો આપેલા છે, અને એ લખાણુમાં અશો અહુરમઝદ સાહેબની કેવી સેતાયશ અને બંદગી છે તેનો કોઇનેબી ઝટ ખ્યાલ આવી શકે, અને તેનો બહુ સારી અસર તે ગાઇને પઢનાર અને તે સાંભળનારનાં મન ઉપર તુરત થઇ શકે એમ છે.

એજ મુજબ શમ્સ-ઉલ-ઓલમાં ડા૦ જીવણજી મોદી અને બીજાઓ પણ ફીરદોસીના શાહનામાંનો ગુજરાતી બેતબાજીમાં તરજુમો કરીને શ્રોતાજણો આગળ ગાઇ સમજાવે છે અને તેથી જેઓ અસલ ફારસી ઝબાનનાં જ્ઞાનથી બેનસીબ હોય છે, તેઓને આપણી અસલી તવારીખનું જ્ઞાન થવા ઉપરાંત તેઓનાં મન ઉપર કેવી સારી અસર થવા પામે છે તે આપણે અનુભવથી જાણીએ છીએ.

તમોને બેતબાજી રચવાનાં કામનો સારો અનુભવ અને જ્ઞાન હોય એમ તમારાં આ પુસ્તક ઉપરથી માલમ પડે છે, અને એ રચવા પાછળ તમોએ ઘણી મહેનત લીધી હોય એમ દીસે છે... તમારી આ કીધેલી ભલી કોશેષને માટે હું તમોને અંતઃકરણપુર્વક મુબારકબાદી આપું છું.

ગાંમદેવી, મુંબઇ,
તા૦ ૧_લી મે ૧૯૨૩. } દીનશાજી જીવનજી ગરડા.

સીંધના વડા દસ્તુરજી સાહેબ દસ્તુર ડા૦ માણેકજી નસરવાનજી ધાલા, એમ૦ એ૦, પી એચ૦ ડી૦, નું મત—

"તા૦ ૧૭ મીનું તમો બાઇજીનું કાગજ અને તમો તરફથી છપાતી ચોપડીનાં પાના મળ્યાં છેજી.

ગાથાવાણીનાં પવિત્ર ભજનોને સુંદર અને સહેલી ભાષામાં બેત રૂપે રજુ કરી આમ વર્ગમાં તેને માનીતાં કરવાની તમારી કોશેષ કોમ તરફનાં ઉતેજન અને આશ્રારાને લાયક છેજી."

૧૫, આર. એ. લાઇન્સ,
કરાંચી, તા૦ ૨૧, મે ૧૯૨૩.

માણેકજી નસરવાનજી ધાલા.

મઉનાં વડા દસ્તુરજી સાહેબ દસ્તુર નોશીરવાંન દસ્તુર કેકોબાદ લખે છે કે—

"આપનો પત્ર તથા ગુજરાતી બએતમાં રચેલી ગાથાઓની એક નકલ મલીછેજી. તેની પહોંચ માન સાથ કબુલ રાખું છું.

"બીજું આપ, કમતરીનનું આપણા લખાણ બાબે મત પુછાવો છો તે માટે આભારી છું અને જણાવવાને ખુશી છું કે પાંચે ગાથાનું translation આપે ગુજરાતી બએતોમાં ઘણીજ કાબેલ્યતથી રચ્યું છે.

આપે દરેક Stanza નાં છેલ્લા શબ્દોની તોર જોડવામાંજ મહેનત નથી લીધી, પણ તે બએતોની એબારત ઘણીજ લેહજતદાર અને રસીલી કરી છે, એટલુંજ નહી પણ દરેક stanza નો જે ગુજરાતી બએતોમાં તરજુમો કર્યો છે તે સ્તુતીપાત્ર છે.

આએ પ્રમાણેનું કવીતા રૂપી ગાથાનું ગાયણ **પહેલવહેલુંજ** છપાયું છે અને હું માહરા દરેક હમદીનોને આએ ઉપ્યોગી કેતાબ ખરીદીને વાંચવાની ભલામણ કરૂં છું, કાંકે દરેક સંગીતનાં શોખીન બાનુંઓ તથા ગ્રેહસ્થોને તે બહુજ રસીક અને ઉપ્યોગી થઇ પડશે.

આપે આપણાં કવેશરી બળથી આએ કવિતારૂપી translation કીધું છે તે માટે હું આપને મુબારકબાદી તથા શાબાશી આપું છું, અને ખતમ કરતાં એટલું ખાત્રીથી માનું છું કે આપે મહેનત, અને આપણા કવેશરી બળથી સર્વે બએતોનું લખાણ એવી તો મનહરન ઘપથી રચ્યું છે કે દરેક બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો આપણી કેતાબની શ્રેષ્ટાઇ જરૂર પીછાણી શકશે...."

ટેમ્પલ હાઉસ,
મઉ, તા૦ ૨૦ મી મે ૧૯૨૩.

નોશીરવાંન દસ્તુર કેકોબાદ.

જાણીતા અવસ્તા સ્કૉલરોનાં મત:-

મી૰ સોહરાબ જમશેદજી બલસારા, એમ. એ., તે કામા અથોરનાન ઇનસ્ટીટયુટના પ્રીનસીપલનું મત-

"આપણા અશો રાહબર ઝરથુસ્ત્રના પવિત્ર ગાથાઓનો શાહનામાની ઢબની ગુજરાતી બેતોમાં જે તરજુમો આપે કર્યો છે તેનાં છાપેલાં પૃષ્ટોની એક નકલ મોકલી આપી તે ઉપર મારૂં મત આપે જાણવા માગ્યું છે તે નીચે મુજબ જણાવવાની રજા લઉં છું:—

અશો ઝરથુસ્ત્રના પવિત્ર ગાથાજ ખુદ ગાયનરૂપી છે એટલે તેમનો બેતોમાં તરજુમો થાય તો વાજબી ગણાવું જોઇએ: બલકે તે અસલમાં છે તેમ જુદી જુદી ઢબનાં ગાયણોમા રચાયો હતે તો એથીબી વધુ આવકારદાયક થઇ પડતે.

આપની બેતોની બાંધણી મુખ્ય રીતે સરળ છે, અને એ બેતોની ભાષા પારસી પ્રજામાં વપરાતી ભાષાની ઢબનીજ છે એટલે તે આપણા લોકોને રૂડું પવિત્ર વાંચણ પુરૂં પાડશે એટલુંજ નહિ પણ તેમને સાદા અને સરળ અભ્યાસ માટે પણ એ ઉપયોગી થઇ પડશે.

આપે રચેલી બેતો મરહુમ એરવદ કાવસજી કાંગાના તરજુમાં ઉપર રચાઇ છે એટલે એ સંબંધી કાંઇ નુકતેચીની કરવા જેવું રહેલું નથી

આપની એવી કોશેશોને ધન્યવાદ આપતો દોઆગો,

ફ્રૅન્જેટ હિલ રોડ,
મુંબઇ, તા૰ ૨ જી જુલાઇ ૧૯૨૩. } સોહરાબ જ. બલસારા.

એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાભર, એમ. એ, લખે છે કે—

"ભાઇ એરચ ગોળવાલાએ અશો જરથુસ્ત્રનાં પાક ગાથાઓને ગુજરાતી બેતબાજીમાં રચીને પારસીઓની એક રીતે સેવા બજાવી છે.

ગાથાના તરજુમાંઓ લગભગ દરેક યુરોપ્યન ભાષાઓમાં થયા છે, પણ સાધારણ વાંચનારને આપણા પવિત્ર અને ઉમદા ગાથાઓનો ખ્યાલ આપવાને આવાં પુસ્તકો જેમ વધુ પ્રગત થાય તેમ ઘણો ફાયદો છે. તરજુમો સલીસ એબારતમાં હોવાથી દરેક વાંચનારને તે પસંદ પડશે, તેમજ જ્યાં અસલ લખાણનાં બોલો તરજુમામાં રહેવા દેવા વિનાં છુટક રહયો નથી ત્યાં ટુંક નોટો આપી કર્તાએ તે શબ્દોની સમજન આપી છે.

ગાથાનાં પવિત્ર દિવસોમાં તેમજ હરકોઇ વખતે આ બંદગીઓ ભણવાને માટે પણ આ પુસ્તક પારસીઓને ઉપયોગી થઇ પડશે, ને એમ કે ચોપડીની ડાબી બાજુએ શુદ્ધ એબારતમા સલંગ ટેક્ષ્ટ આપવામાં આવ્યો છે.

ભાઇ એરચે શુધ્ધ એબારતમાંજ ગાથાઓનો ટેક્ષ્ટ આપવાનું પસંદ કીધું છે, માટે એમને ધન્યવાદ ઘટે છે, કારણ કે હજુર પણ કેટલીક ગમથી આપણા પવિત્ર લખાણોની ચોપડીઓ અસલ એબારતમાં અસલ માફક પ્રગત કરવામાં આવે છે તે પસંદ કરવા જોગ નથીજ.

આપણાં આગલા દસ્તુર સાહેબો જેઓ આપણાં ભણતરોનાં તરજુમાઓ આપી ગયા છે તેઓએ કેટલાંક ભણતરોના ફારસી બેતબાજીમાં તરજુમાઓ આપ્યા છે, કારણ કે આગલા વખતમાં દસ્તુરો તેમજ ઘણાક બેહદીનો વટીક ફારસી ભાષા ઘણી સારી રીતે જાણતા હતા. હવે જ્યારે આ શીરીન ઝબાન આપણા પારસીઓ રફતે રફતે મુકતા જાય છે, તેવા વખતમાં ગુજરાતી બેતબાજીમાં આપણાં ધર્મ સંબંધી લખાણો સમજાવવામાં આવે તો વાંચનારને તે ઉપયોગી થઇ પડયા વિનાં રહેશે નહિ. આ ચોપડીની છપામણી દરેક રીતે ઘણી સારી રીતે થઇ છે તેને માટે પણ કર્તાને મુબારકબાદી ઘટે છે."

બમનજી નશરવાનજી ધાભર.

મુંબઇ. તા૦ ૨૦-૬-૨૩.

એરવદ કેખશરૂ માહીયાર કુતાર, એમ. એ., લખે છે કે-

"તમોએ ગાથાના બેતબાજીમાં રચેલા તરજુમાની એક ચોપડી મારી ઉપર મોકલી તે મલીછેજી.

ગાથા, એ પેગમબર સાહેબનો કીમતી વારસો છે. અને એ પવિત્ર કલામોનો તરજુમો જેટલા બોહળા પ્રમાણમાં આપણી કોમમાં ફેલાય તેટલો આવકારદાયક છે. અત્યાર સુધીમાં બાહેર પડેલા તરજુમા કરતાં તમો ભાઇનો રચેલો તરજુમો જુદીજ રીતનો છે અને તે વાંચક વર્ગને માટે ખરેજ આવકારદાયક છે.

ગાથાની ભાષા ઘણીજ પુરાણી અને મુશકેલ છે માટે તેના તરજુમા માટે અભ્યાસીઓમાં મતફેર છે, પણ સામટી રીતે જોતાં મરહુમ એરવદ કાંગાનો તરજુમો વધારે સહી છે એવું ધર્મ અભ્યાસીઓનું મત છે અને તેથી તેજ તરજુમાને આધારે તમોએ ગુજરાતી બેતો રચ્યાં છે તે ખુશી થવા જોગ છે.

તમારાં બેટો પણ ઘણાં ઝમકદાર છે અને આવું એક સુંદર પુસ્તક જરથોસ્તી આલમ આગળ મુકવા માટે તમોને હું અતકરણપુર્વક મુંબારકબાદી આપું છું."

કુતારવાડ, નવસારી,
તા૦ ૮-૫-૨૩.

કેખશરૂ માહીયાર કુતાર.

અવસ્તા સ્કોલર ખોદાબક્ષ એદલજી પુનેગર, બી. એ., નું મત.

"આપણા મહાન જરથોસ્તી ધર્મના પવિત્ર ગાથાઓને બેતબાજીમાં રજુ કરવાની આપની કોશેષ વખાણને પાત્ર છે. એ કોશેશ આપણાં બુલંદ ધર્મના પવિત્ર ભણતર તરફની આપની આસ્થા તથા ઉત્સાહનો અચ્છો ખ્યાલ આપે છે...

કેટલાક બોલોની સમજણ ફુટનોટમાં આપે આપી છે તે એ ચોપડીની અગત્યતામાં ઉમેરો કરે છે.

એ બેટબાજી રચવા અર્થે આપે જે શ્રમ લીધો છે તે માટે આપને ધન્યવાદ આપું છું અને ઇચ્છું છું કે વાર્તાઓનાં તાહેલાં કરતાં એ ધાર્મિક દિશામાં કોમની સેવા થોડે વખતે દરજજે બજાવવાનો ઉત્સાહ આપણા જવાન્યાઓ ધરાવતા થાય."

૨૧૬, ચીરા બજાર,
મુંબઇ, તા૦ ૨૫-૪-૨૩.

ખોદાબક્ષ એદલજી પુનેગર.

મી૦ અરદેશર ખરશેદજી વેસાવેવાલા બી. એ., લખે છે કે—

"ગોળવાલા ફોર્ટ ટયુશન કલાસવાલા મી૦ એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલા તરફથી હાલ એક નવી પહેલ થઇ છે, અને તે અશો જરથોસ્તના ગાથાને સાદી એબારતમાં તરજુમાં રૂપે નહિ, પણ શુધ્ધ, સરળ, અને રસીલી બેતબાજીમાં રચી બ્હાર પાડવાની કોશેશ છે. કર્તાની કોશેશ ખરેજ વખાણવાજોગ તેમજ આવકાર દેવા જોગ છે. દરેક ગાથાના ફકરાને બેતબાજીમાં મરહુમ એરવદ કાવસજી કાંગાના તરજુમાને વળગી રહી તે ઉપરથી રચવામાં આવી છે, અને એ પુસ્તક મરહુમ સર શાપુરજી ભરૂચાને અર્પણ કરવામાં આવનાર છે એ જાણી આપણે ખુશી છઇએ.

બેતબાજીની રચના તમામ બારીકીથી તેમજ ખુનેખુનેથી મેં તપાસી જોઇ છે, અને કહેવાને ખુશી છેઉં કે કર્તાએ ખરી રંજ અને મહેનત લઇ પોતાના કામને સારો જશ આપ્યો છે. અત્રે જણાવવાની ખાસ જરૂર છે કે અવસ્તા પણ મરહુમ કાવસજી કાંગામાં છે તેમ જોડયા અક્ષરે શુધ્ધ ઉચ્ચારે લેવામાં આવ્યા છે. જે ફકરાઓનો તરજુમો એરવદ કાંગાને સમજ પડયો નથી અને જે માટે અવસ્તા સ્કોલરોમાં મતફેર છે, તે ફકરાઓ પણ કર્તાએ બેતબાજીમાં રચવાની કોશેશ કીધી છે. અત્યાર સુધીમાં કોઇએ પણ ગાથાનો તરજુમો બેતબાજીમાં રચી બ્હાર પાડયો હોય એવું મારા જોવામાં આવ્યું નથી.

સામટી રીતે જોતાં કર્તાની કોશેશ વખાણવા જોગ અને શાબાશી આપવા લાયક છે, અને આવી ભલી કોશેશ માટે દીનદાર કોમ તરફથી તેવણને ઘટતું ઉતેજન મળતું જોઇએ એવી આશા રાખું છું. એવણને ભવિષ્યમાં પોતાના શુભ કામમાં વધુ ફતેહ ઇચ્છું છું."

૨૧. દુબાશ બ્લૉક,
હયુજીસ રોડ, ચાપાટી,
મુંબઇ, તા૦ ૫ મી મેહ ૧૯૨૩.

અરદેશર ખરશેદજી વેસાવેવાલા યા કોટવાલ.

મી૦ શાપુરજી કાવસજી હોડીવાલા, બી. એ., નું મત.

"મી૦ એરચ ગોળવાલાનું નવું પુસ્તક જેમાં આપણા પુરાતન ગાથાઓ છાપેલા છે તથા તેનો તરજુમો ગુજરાતી બેતોમાં એમણે કર્યો છે, તેની પ્રથમ છાપેલ નકલ મારા મત સારૂ મોકલવામાં આવી છે.

ગાથાના દરેક અવસ્તા ફકરાનું શુધ્ધ વાંચન ગુજરાતીમાં આપી તેની સામેજ સરળ ગુજરાતી બેતોમાં મી૦ ગોળવાલાએ તરજુમો આપ્યો છે તેથી આ પુસ્તક અભ્યાસીઓને તેમજ દરેક બંદગી કરનારને ઉપયોગી થઇ પડશે. કર્તાએ તરજુમો એરવદ કાંગાને આધારે આપ્યો છે તથા ઘણેક ઠેકાણે અગતનની ફુટનોટ આપી છે.

આ પુસ્તકની રચના પધ્ધતિ લક્ષ આકર્ષી રાખે એવી છે. આપણા પુરાતન ગાથાઓને આમ લોકપ્રિય બનાવવાનું કામ અતિ સ્તુત્ય છે; અને તેની કદર ઘટિત રીતે બુજાવી જોઇએ છે."

શાપુરજી કાવશજી હોડીવાલા.

મુંબઇ, તા૦ ૧૨ મી જુન ૧૯૨૩.

"માઝદયસ્ની મોતેબરી" નામની આજ કર્તાની પહેલી લખેલી ચોપડી માટે પારસી કોમનો આગેવાંન રોજીંદો છાપો "જામે-જમશેદ" કહેછે કે–

"મી૦ એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલાએ લગભગ એકસો સફાનું આ નાનકડું પુસ્તક બાહેર પાડયું છે. વાંચનારને જ્ઞાન સાથ ગમત આપવાની નેમથી તેવણે તે લખ્યું છે.

કેટલીક પારસી છોકરીઓ જુદદીનો સાથે પરણી તે વખતે મળેલી પારસી અંજુમનની સભાએ એક ઠરાવ એવી મતલબનો પસાર કર્યો હતો કે પારસી ઘરોમાં તેમજ નીશાળોમાં ધરમની કેળવણી અને ઇરાનના પારસી ઇતીહાસની કેળવણી આપવી. આ ઠરાવની નેમ થોડેક દરજ્જે પાર પાડવાની મતલબથી મી૦ ગોળવાલાએ આ પુસ્તક લખ્યું છે, જેમાં જમશેદ, ઝોહાક તથા ફરીદુનની તવારીખ પદય તથા ગદયમાં આપી છે. તે ઉપરાંત લડાઇ, નમનતાઇ, નેકી, અભીમાન વગેરે વીષયો ઉપર ખાસ રચેલાં કેટલાંક ગાયનો પણ આપ્યાં છે અને તે ગાયનોની રાગ તાલ સાથની નોટેશન ગાઇડ પણ આપી છે; શાહનામું રચનાર ફીરદોશીની જીંદગીનો ટુંક રસીલો હેવાલ પણ આપ્યો છે,

પુસ્તક મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાળાને અર્પણ કરેલું છે. શમશુલ ઓલમાં જીવનજી જમશેદજી મોદી, મરહુમ દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાસ્પજી, સ્મોલ કોઝ કોરટના વડા જજ મી૦ કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ ઝવેરી વગેરેએ એ પુસ્તક માટે સારાં મત ઉચાર્યાં છે.

ઇરાનની આગલી પારસી જાહોજલાલીમાં ઉલટ લેનારાં જરથોસ્તીઓ માટે પુસ્તક ફુરસદના વખતે વાંચવા લાયક છે.

જામે-જમશેદ.

શનીવાર, તા૦ ૨ જી સપટેમબર ૧૯૨૨.

——:o:——

સાર્વજનીક કોમનો રોજીંદો છાપો "પ્રજા-મિત્ર" અને "પારસી" લખે છે કે—

માઝદયસ્ની મોતેબરી યાને જમશીદ, ઝોહાક અને ફરીદુનની તવારીખ નામનું નાનકડું પુસ્તક પદય ગદય તથા સંગીતમાં (નોટેશન સાથે) કોટના જાણીતા ગોળવાલા ફ્રોર્ટ ટયુશન કલાસીસના પ્રીનસીપલ તથા માલેક મી૦ એરચ રૂસ્તમજી ગોળવાલા (બુંબાખાનાની સામે, કોટ) તરફથી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું છે.

જરથોસ્તી પાદશાહોની તુલોતવીલ તવારીખ કમનસીબે જળવાઇ રહી નથી, પણ પારસી આગલી જાહોજલાલીનો દીલ ઉશ્કેરનારો ચીતાર એક જુદદીન પણ જરથોસ્તી કોમને સંપુર્ણ ઇનસાફ આપનાર, ફીરદોસી તુશી જેવા એક મહાન કવીની જોશદાર કલમથી ચીતરાયલો આપણે માટે રહેવા પામ્યો છે. જેમાના લખાણો આપણી સમજાતી ગુજરાતી ભાષામાં અને ખાસ કરીને કવીતા અથવા બેતબાજીમાં રજુ કરવામાં આવતાં, પારસીઓમાં તે કુદરતીજ લોકપ્રીય થઇ પડે છે.

આ પુસ્તકમાં જમશીદ પાદશાહ પ્રથમ જે મોટી જાહોજલાલી ભોગવી પાછળથી પોતાના અહંકારને સબબે રંજીદા સ્થીતીમાં આવી પડી, ઘાતકી નીવડેલા રાજકરતા જોહાકને હાથે માર્યો ગયો હતો તેની, તેને મારનાર જોહાક પાદશાહના અને જોહાકને હરાવી તેના ઝોહાકી અમલમાંથી લોકોને બચાવી રાજગાદી લેનાર ફરીદુનના કીસ્સા આપવામાં આવ્યા છે. તેમાં મૂખ્ય નેમ સાંભળનારાઓના મગજ ઉપર નીતીના ચોકસ સબકો ઠસાવવાની હોય છે. અને આ પુસ્તક પણ તેજ રીતે પ્રભુ પ્રાર્થના, પાક દાદારની સ્તુતી, નમનતાઇ, સબુરી, અભીમાન, ગાયન-નીતી, શાંતી અને તાબેદારી, નેકી અને બદી, નેકીની જય જેવાં વાંચનારને સારા વિચારો તરફ દોરવે તેવાં ગાયનો આપવામાં આવ્યાં છે, અને તેમ કરી ગ્નાન સાથે ગમત આપનારૂં આવું એક નાનકડું પુસ્તક બહાર પાડવાનો હેતુ ગ્રંથકારે ઘણી અચ્છી રીતે પાર પાડયો છે.

આપણે ઉમેદ રાખીશુ કે બીજાં એવાં પુસ્તકો બહાર પાડવાનો પોતાનો ઇરાદો ગ્રંથકાર એવીજ મહેનત લઇ અમલમાં મેળશે. મી૦ એરચ ગોળવાલાએ આ પુસ્તક બહાર પાડી વીદયારથી આલમની પણ ઉપયોગી સેવા બજાવી છે, કારણુ તે દરેક ઉઘરતા છોકરાઓના હાથમાં મેલવા જેવું છે."

"પ્રજા મિત્ર અને પારસી."

શુક્રવાર તા૦ ૨૦ મી જુલાઈ ૧૯૨૩.

———:૦:———

THE GATHAS OF ZOROASTER.

The gathas are metrical hymns, five in number which generally express philosophical and abstract thoughts about metaphysical subjects, and which have come down to us from Zarathushtra himself. They are the oldest and the most sacred part of the Zoroastrian scriptures. The word "Gatha" which is also well known in Sanskrit and Pali literature, means "song" from the root "gai," "to sing." There is not the slightest doubt that they were sung, as we find from Greek reports. Pansanins the celebrated Greek traveller (A. D. 180), has the following report on the Magi: — "In the temples of the Persians there is a room where ashes of another colour than those being burnt on the altar are to be found. To this he first repairs, puts dry wood upon the altar, puts on the tiara, and then sings the invocation of the God, reading it from a book, in a language utterly unintelligible to the Greeks," Another proof is that the recital of these metrical compositions is designated in the Avesta by a separate word, *frasravayeiti*. There are three expressions used for the recital of the sacred texts, viz, *mar*, "to recite" *drenj or framru*, "to recite in a low tone and *sraway*, *frasraway*, "to recite with a loud voice and observing musical accents." At present the Parsis, both the laity and the clergy, do not make any distinction as to the way ot repeating the different parts of the Avesta. They recite them in the same sing-song tone. The Gathas served as the actual texts of the sermons that Zoroaster himself delivered before the people who came from far and near to hear him speak. An exalted spirit distinguishes these hymns, which sustain throughout a high moral tone. The Gathic conception of the deity surpasses in point of spirituality all that is known of the Indo-Iranian divinities. The immortal Holy Ones, or the Amshaspends as they are called in the Avesta, as the abstract impersonations of the highest virtues of humanity are unequalled in sublimity of grandeur. The conception of all ancient peoples regarding the

last or final things as death, judgment etc., fails to come up to the level of the doctrine of the immortality of the soul as preached in the Gathas, so far as clearness, precision and logical thoroughness are concerned. The metres used in the Gathas are of the same nature as those which are to be found in the Vedic hymns. The five groups in which the Gathas have been arranged exhibit each a different metre. Verses of the same metre are put to-gether irrespective of their contents. The five Gathas are expressly designated as the "five Gathas of Zarathushtra," in order to distinguish them from other Gathas or hymns, as for instance, those devoted to the praise of Homa (Yas. X). It cannot for a moment be doubted that they really contain the sayings and teachings of the great founder of the Parsi religion, as the reader will perceive from a perusal of them. The Gathas as embodying the precepts of the prophet, introduce a great reform, a notable advance over anything hitherto known in the field of human ethics. "As you sow, so shall you reap," is the gathic doctrine. The ideal of life that Zoroaster puts forth is not to be reached by ecstasy and meditation in the solitary jungle, but is to be worked out in struggle and suffering in this world. The regeneration of society is ultimately to be brought about from within by the conscious effort of man. Zoroaster does not advocate the cloistered virtues of the hermit who flies from the temptations of the world, and who lives secure in the place of his retirement, sunk in deep meditation, absorbed in brooding over the abstruse problems of life, and remaining utterly oblivious of the varied experiences of society. According to the teachings of Zoroaster, true virtue lies not in mere meditation that blights all spontaneity of action; on the contrary, constant struggle with the world to fight the way to victory is man's true method of reaching the goal rather than flight in the search of liberation. Zoroaster never recommended the inactive life of the monastery. To be up and doing is the philosophy of man's real life, as propounded by Zoroaster. Active work, hard labour, strenuous efforts are the paramount virtues. No kind of stigma is attached to labour, but, on the contrary, labour of every description is extolled and

sanctified. Agriculture is recommended as the most laudable form of work. He who sows the fields that lie fallow, who tills his farms, prunes his vineyards, ploughs the furrows, pastures his flocks, extirpates the noxious creatures that infest the earth, and turns barren deserts into fertile fields as a true labourer, is the one that furthers the cause of Righteousness. Zoroaster teaches these first principles of the advancement of human civilization as religious commandments. Progress and civilization become, thus, a duty for the followers of tne ancient Iranian creed. Zoroastrianism is an active practical cult. Humanity is Ahura Mazda's standing army. Man and woman are perpetual soldiers in the army of Mazda. To further righteousness even by a hair's breadth, or to crush wickedness however little, are accounted supreme achievements in the existence of th individual. Nowhere, during the Gathic age, had there been a human voice, so far as we have any evidence, which uttered thoughts like these. They are now, some of them, the great common places of philosophical religion. Zoroaster's mental insight is as evident from his system as his deep moral inspiration. He has given us writings in which every word seems loaded with thought. He has told us that men should be taught to look within rather than without, that suffering and sin do not originate from the capricious power of a Deity still called "good," that the "good thought word and deed" should be recognized as essential to all sanctity, and that a judgment should be expected according to the deeds done in the body, and the soul consigned to a Heaven of virtue or to a Hell of vice, its recompense being pronounced by the happy or stricken conscience. The Avesta is the richest book of antiquity in the suggestion of deep and religious thoughts. The Gathic text and the rest of the Avesta are in themselves a marvellous tradition. If the history of human thought is of any importance the Avesta claims a very prominent position in that history. It not only affords one of the oldest, if not the oldest, monuments of Aryan speculation; but in view of its enormous influence upon later

Jewish and Christian theology, it must justly claim a decisive place in the development of religion and so even in the moulding and destiny of the human soul. The Gathas which form a part of the Avesta are a collection of short, detached formulas calculated to infuse devotional fervour and moral ardour in man, but in their sacred stanzas the prophet inculcates his fundamental doctrines and ethical principles in a concise and adumbrated form. This abridged form may account for the absence regarding many social and religious practices that are interwoven with the daily life of the Zoroastrians. The five Gatnas are known to the Zoroastrians by the following distinguishing names:–

(1) Ahunavaiti (2) Ushtavaiti (3) Spentemainyu (4) Vohukhshathrew (5) Vahishtoishti. According to Dr. Haug, the first Gatha, Ahunavaiti is divided into seven chapters (Yas. 28 to 34), which comprises 101 verses. As to its contents it resembles more a collection of scattered verses than one continuous whole. It is even doubtful whether the author is always the same, the style being now and then different. But in consequence of one and the same spirit pervading the whole Gatha, we must admit that it all belongs to the same age. We have in it, in all probability, the sayings and songs of Zarathushtra himself, mixed with those of his disciples Jamaspa, Vishtaspa, and Frashoshtra. In the third section of this Gatha (Yas 30) one of the most important section of the Gatha literature is presented to us. It is a metrical speech, delivered by Spitama Zaraahushtra himself, when standing before the sacred fire, to a numerously attended meeting of his countrymen. The chief tendency of this speech is to induce his countrymen to forsake the worship of the devas or gods, i. e. polytheism, to bow only before Ahuramazda, and to separate themselves entirely from the idolators. In order to gain the object wished for, he propounds the great difference which exists between the two religions, Monotheism and Polytheism, showing that whereas the former is the fountain of all prosperity both in this and the other life, the latter is utterly ruinous to mankind. He attempts further to explain the origin of both these religions, so diametrically opposed to each other, and finds it in the existence

of two primeval causes called "existence" and "non-existence." But this merely philosophical doctrine is not to be confounded with his theology, according to which he acknowledged only one God, as is cleary seen from the second Gatha. The second Gatha, Ushtavaiti, is divided into four chapters (Yas 43 to 46). Whilst the first Gatha appears to be a mere collection of fragments of hymns and scattered verses, made without any other plan than to transmit to posterity what was believed to be the true and genuine sayings of the prophet, in the second Gatha we observe a certain scheme carried out. Although, its contents, with the exception of a few verses only are all sayings of Zarathushtra himself; yet they have not been put together, as is the case in many other instances, irrespective of their contents, but in a certain order, with the view of presenting the followers of the prophet with a true image of the mission, activity and teaching of their great master. This Gatha is the most important portion of the whole Zend-Avesta for giving an accurate knowledge of Zarathushtra's teaching and activity. The last three Gathas, Spentamainyu (Yas 47 to 50), Vohukhshathrew (Yas 5I) and Vahishtoishti (Yas 53), are much smaller than the first two; the fourth and the fifth consist of only one Ha or chapter each. The several chapters, except the last of the third Gatha (Yas 50) form nowhere a whole as regards composition, but are generally mere collections of detached verses, which were pronounced on different occasions either by Zoroaster himself, or by his disciples. While in the first two Gathas the majority of the verses can be traced to Zoroaster himself, in these last three Gathas most of the verses appear to be the work of the master's disciples such as Jamaspa, Frashoshtra and Vishtaspa.

The metrical speech, referred to above, delivered by Spitama Zarathushtra himself, to a large gathering of his countrymen being of peculiar interest to all those who profess the Zoroastrian religion is quoted below from Dr. Haug's "Essays on the Parsis":-

(1) "I will now tell you, who are assembled here the wise sayings of Mazda, the praises of Ahura, and the hymns of the good spirit, the sublime truth which I see arising out of these sacred flames.

(2) You shall, therefore, hearken to the soul of nature; contemplate the beams of fire with a most pious mind! Every one, both men and women, ought to-day to choose his creed. Ye off-spring of renowned ancestors, awake to agree with us.

(3) In the beginning there was a pair of twins, two spirits, each of a peculiar activity; these are the good and the base, in thought, word and deed. Choose one of these two spirits. Be good, not base!

(4) And these two spirits united created the first; one, the reality, the other, the non-reality. To the liars, existence will become bad, whilst the believer in the true God, enjoys prosperity.

(5) Of these two spirits, you must choose one, either the evil, the originator of the worst actions, or the true, holy spirit. Some may wish to have the hardest lot, others adore Ahura-mazda by means of sincere actions.

(6) You cannot belong to both of them. One of the devas, against whom we are fighting, might overtake you, when in deliberation, whispering you to choose the worst mind. Then the devas flock together to assault the two lives, praised by the prophets.

(7) And to succour this life, Armaiti came with wealth, the good and true mind; she, the everlasting one, created the material world; but the soul, as to time, the first cause among created beings, was with Thee.

(8) But when he comes with one of these evils, then thou hast the power through the good mind of punishing them who break their promises, Orighteous spirit!

(9) Thus let us be such as help the life of the future. The wise living spirits are the greatest supporters of it. The prudent man wishes only to be there where wisdom is at home.

(10) Wisdom is the shelter from lies, the annihilation of the destroyer. All perfect things are garnered up in the splendid residence of the good-mind (Vohu-mano), the Wise (Mazda), and the Righteous (Asha), who are known as the best things.

(11) Therefore, perform ye the commandments which, pronounced by Mazda himself, have been given to mankind; for they are a nuisance and perdition to liars, but prosperity to the believer in the truth; they are the fountain of happiness."

———:o:———

દાદાર હોરમજદની ક્ષ્નુમન.

[આ ક્ષ્નુમન દરેક ગાથાની પહેલાં ભણવામાં આવે છે, જે દરેક ગાથા સાથે પાછી આપી નથી, પણ દરેક ગાથા ભણતી વખતે એ પહેલાં ભણવાને ખાસ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે છે.]

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવઝુની ગોરજે ખોરેહ અવઝાયાદ; ગેહ ગાથાબ્યો અહુનવદ ગેહ, ઓશતવદ ગેહ, સ્પેન્તોમદ ગેહ, વોહુ-ક્ષથ્ર ગેહ, વહેશ્તોઇશ્ત ગેહ, ગેહ ગાથાબ્યો અર્દાફ્રવંશ એરસાદ.

થજો ખુશનુદી પાક અહુરમઝદ તણી
જે છે સારી ખલકતનો સાહેબ ધણી
વૃદ્ધિના તે કર્તાનું નામ હું ધરૂં
તેના પાક નામે શરૂ હું કરૂં
વધો સર્વ યશ પાક અહુરમઝદ તણો
વધારો ખુરેહનોબી થાઓ ઘણો.
અહુનવદ, અને ઉસ્તવદ, સ્પેનતોમદ
વહુક્ષથ્ર, વેહસ્તોઇસ્ત, ગાથાની હદ
તથા ઓ પવિત્ર ફરોહર અશો,
તમો આએ બંદગી તરફ પોંહચશો.

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજહર્વસ્તીન દુશમત દુઝુખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઝ્મ ગોફ્ત, ઉઝ્મ કર્દ, ઉઝ્મ જસ્ત, ઉઝ્મ બુન બુદ એસ્તેદ. અજઆંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

પશેમાન થાવું પતેત હું કરી,
તમામ આય મારા ગુન્હાથી વરી.
કીધા હોય જગમા બુરા મેં વિચાર,
ને હોઉં બદ સુખનબી હું બોલ્યો અપાર.
કીધા હોય જો ઉત્પન્ન બુરાં કામ કોય,
ને બદ કામની થઇ શરૂઆત હોય.
વિચારો સખુનો તથા મુજના કામ–
ને લગતા, જો હોયે ગુન્હાને તમામ.
તથા મુજ તનને હોય લગતાબી કોય,
રવાંન મારાંનેબી જો લગતા તે હોય.
અગર હોય લગતા આં ગેતીને જે,
અગર હોય લગતા મિનોઇને તે.
દરેક એ ગુન્હાઓથી રે ! ઓ અહુર,
પશેમાન થઇને રહું છું હું દુર.

મનશની ગવશની કુનશનીથી હું,
પતેતને કરીને પશેમાન છું.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇ-દિતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહુ ૩,

વધો ખુશનુદી હોરમજદની ધણી,
થજો હાર ખુરા અહરીમન તણી.
છે નેક કામ કરનારાઓની ખાહેશ,
તે છે સર્વ ખાહેશથી ચઢતી હંમેશ.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ.

સદા રાસ્તીનો વખાણનાર છું,
અહુરમજદની બંદગીનો કરનાર છું.
છું ચાલનારો જરથોસ્તી દીન પર જરૂર,
તરીકાથી દેવોના રહેનારો દુર.
અહુરના રીવાજોએ ચાલનાર હું,
તરીકે કરૂં છું બસ એકરાર હું.

અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ ઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુક્ષથ્રાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશ્તવઇ-ત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તા-મઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ, અષઓ-નાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિ-થુરનાંમ, પઓઇરયો-તકએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ નબા-નજદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસ-સ્તયએચ, યથા અહુવઇરયો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતુ.

કે દાદાર હોરમજદને માટે છે,
ધરાવનારા જે બસ ખજાનાના તે.
દાદાર હોર્મજદ નુરમંદ અપાર,
ને અમેશાસ્પંદોની વૃદ્ધિ કરનાર.
ગાથા છે સરદાર સચ્ચાઇ તણાં,
અને જે વળી છે અશોઇ ઘણાં.
અહુનવદ, અને ઓસ્તુવદ સ્પેનતોમદ,
વોહુક્ષથ્ર વહીશતોઇસ્ત ગાથા બેહદ,
ફ્રતેહમંદ ફ્રેરોહર અશોના જબર.
ને પોર્યોદકેશના અશો ફ્રેરોહર.
ને "નબાનજદીસ્તના" ફ્રેરોહરબી ખાસ,
એ સર્વેની કરવા સીફ્તો નેયાસ.
તથા કરવા તેઓને ખુશનુદ આમ,
વખાંણોબી તેઓની કરવા તમામ.
કરે "જોતી" જાહેર અગર મારી પાસ,
"યથા અહુવઇર્યો"ની ખુબીઓ ખાસ.
કરે જાહેર રાસ્તી અશો બુદ્ધિવાન,
"યથાર્તુશ અષાતચિત હચ"ની વખાણ.

અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરે-નંઘઉહ્‌ન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘહો યજમઇદે. ગાથાઓ સ્પેન્તાઓ રતુક્ષથ્રાઓ અષઓનીશ યજમઇદે:

કર્યેં યાદ હોરમજદ દાદાર જે,
ખુરેહમંદ ગંજનો ધરાવનાર છે.
સીફત કર્યેં અમશાસ્પંદો તણી,
ભલા શાહોને અકલમંદો, તણી.
ને ગાથા, જે સચ્ચાઇનો સરદાર છે,
વખાણયે, અશો વૃદ્ધિ કરનાર છે.

અહુનવઇતીમ ગાથાંમ અષઓનીમ અષહે રતુમ યજમઇદે; ઉશ્તવઇતીમ ગાથાંમ અષઓનીમ અષહે રતુમ યજમઇદે; સ્પેન્તા-મઇન્યુમ ગાથાંમ અષઓનીમ અષહે રતુમ યજમઇદે; વોહુક્ષથ્રાંમ ગાથાંમ અષઓનીમ અષહે રતુમ યજમઇદે; વહિશ્તોઇશ્તીમ ગાથાંમ અષઓનીમ અષહે રતુમ યજમઇદે; અષઓનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. અહુનેમ વઇરીમ તનુમ પાઇતિ, અહુનેમ વઇરીમ તનુમ પાઇતિ, અહુનેમ વઇરીમ તનુમ પાઇતિ; યથા અહુ વઇરયો ૧

અશો અહુનવદ જે અશોઇનો સર્દાર,
વખાણયે છીએ જેને હમ વારવાર.
અશો ઉસ્તવદ જે અશોઇનો સર્દાર,
વખાણયે છીએ જેને હમ વારવાર.
અશો સ્પેનતોમદ જે અશોઇનો સર્દાર,
વખાણયે છીએ જેને હમ વારવાર.
અશો વોહુક્ષથ્ર અશોઇનો સર્દાર,
વખાણયે છીએ જેને હમ વારવાર.
અશો વહીસ્તોઇસ્ત જે અશોઇનો સર્દાર,
વખાણયે છીએ જેને હમ વારવાર.
અશો લોકોના નેક શુરા અપાર,—
તથા છે જે આબાદી ફ્એલાવનાર—
ફ્રોહર, જેની યાદ કર્યેં હમે,
"અહુનવર" બચાવે છે તન હર સમે. *

* ઉપલી ક્ષ્નુમન દરેક ગાથા સાથે ગાથા ભણ્યા અગાઉ પ્હેલાં ભણવી.

ગાથા અહુનવદ.

(એટલે કે યઝશનેના હા. ૨૮ થી ૩૪)

હા. ૨૮ મો.

યાનીમ મનો, યાનીમ વચો, યાનીમ
બ્યઓથનેમ અષઓનો જરથુશ્ત્રહે.
ફેરા અમેષા સ્પેન્તા
ગાથાઓ ગેઉર્વાઇન.
નેમો વે, ગાથાઓ અષઓનીશ.

આ જરથોસ્તના ખ્યાલ, વાચા, ને કામ
બરકકતના દેનારાં છે જે તમામ
અમશાસ્પંદો રાખે છે ગાથા કબુલ
નેમાજ હોજો ગાથાને આદમની કુલ!

૧. ☞ *અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફ્ધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ બ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘ્રહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.

(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

૧. *કરી હાથ ઉંચા હું માગુ જરૂર,
આબાદીનો કરનારો અનદીઠ અહુર!
•ભલાં મનની બુદ્ધિ, ને રાસ્તીના કામ,
કરૂં માંગણી હું લેવા તેમણું નામ.

૨. યે વાઓ મજદા અહુરા
પઇરી-જસાઇ વોહુ મનંઘહા
મઇબ્યો દાવોઇ અહવાઓ
અસ્તવતસચા હ્યતચા મનંઘ્રહો
આયપ્તા અષાત હચા યાઇશ
રપન્તો દઇદીત ખાથ્રે.

૨. પીછાણું ભલાં મનવડે હું તને
ઓ મહાજ્ઞાની સાહેબ હું પોંહચું તને!
છે ફાયદા બિનોઇ, ને ગેતીમાં અહીં
ખુશાલી દેનાર સુખની રીતી મહીં.

---

*આ પ્હેલો ફકરો અહુનવદ ગાથાના દરેક હાની છેવટે ફરી આવે છે, જે માટેની ઉપલી બચેતો દરેક હા માં પાછી ને પાછી લખી નથી. એ ફકરો પ્હેલાં તેમજ છેલ્લાં બબેવાર ભણવાનો છે.

• ભલાં મન, વોહુમન યાને બહમન.

૩. યે વાઓ અષા ઉફયાની
મનસ્ચા વોહુ અપઓઉરવીમ
મજદાંમચા અહુરેમ યએઇબ્યો
ક્ષથ્રેમચા અઘજઓન્વમ્નેમ
વરેદઇતી આર્મઇતિશ. આ-મોઈ
રફેધ્રાઇ જવેંગ જસતા.

૩. અશોઇ ને રાસ્તીના ગાવું હું ગીત
વહુમનની કીર્તિ અમૂલના ખચીંત.
મનશાની, ને આબાદી આપે છે પુર
મલે છે હંમેશાંની દોલત જરૂર.

૪. યે ઉર્વાનેમ મેન ગઇરે
વોહુ દદે હથ્રા મનંઘ્રહા,
અષીમચા શ્યઓથનનાંમ
વીદુશ મજદાઓ અહુરહ્યા,
યવત ઇસાઇ તવાચા અવત
ખ્સાઇ અએષે અષહ્યા.

૪. તે હોરમઝદનાં કામોના આશીરવાદ–
ભણી, તેના ફાયદાથી થઇને આબાદ.
રવાંન જાણું લઇ ગુરથમાનને મુકામ
ભલાં મનની મારફત કરૂં આવ કામ.
ધરાવું, શકિત, તાકાતને, જયાં સુધી
કે શીખવું ખાહેશ સાચની ત્યાં સુધી.

૫. અષા કત થ્વા દરેસાની
મનસચા વોહુ વએદેમ્નો,
ગાતુમચા અહુરાઈ સેવીશ્તાઈ
સેરઓષેમ મજદાઈ;
અના માંથ્રા મજિશ્તેમ વાઉરોઈ-
મઇદી ખ્રફ્સ્ત્રા હિજવા.

૫. કે રાસ્તી, વોહુમન, ને હોરમજદ તને
જોવશ કયારે હું સરોશ ઇઝદ તને !
કરે પાપીઓને ઝ્યાંથી આ દુર
ઇમાન આપી માથ્રની મારફત જરૂર.

૬. વોહુ ગઈદી મનંઘ્રહા દાઇદી
અષા-દાઓ દરગાયુ;
એરેષ્વાઇશ તુ ઉખ્ધાઇશ મજદા
જરથુશ્ત્રાઈ અઓજોંગહવત રફેનો
અહ્માઇબ્યાચા અહુરા યા દઇબિષ્વતો
દ્વએષાઓ તઉર્વયામા.

૬. ઓ સાહેબ ! તું રાસ્તી બક્ષનાર છે
ભલાં મનની મારફત મદદગાર છે !
અમોને તું જીંદગી બખશજે દરાજ
કે ખુશ થઇએ સાચ્ચા સખુનોથી આજ.
જરાથોસ્ત અશો ને ચેલા તે તણાં
બદી તોડી ખુશહાલ થાએ ઘણાં.

૭. દાઇદી અષા તાંમ અષીમ
વંઘ્રહેઉશ આયપ્તા મનંઘ્રહો;
દાઇદી તુ આર્મઇતિ વીશ્તાસ્પાઈ
ઈષેમ મઈબ્યાચા;

૭. ભલાં મનનું ફળ દેજે *અષનું અપાર,
મુરાદ કર ગુસ્તાસ્પની †આર્મઇતિ પાર !

* "અષ" એટલે શકતી. દાદાર હોરમજદનું "અષ" એક નામ છે.

† આર્મઇતિ યાને નિતીવાન સભ્યતા-તાબે-દારીને સ્રીનું રૂપ આપવામાં આવ્યું છે.

દાઓસ્તુ મજદા ક્ષથ્રાચા યા
વે માંથ્રા સ્પેંતીમા રાદાઓ.

ઓ માહજ્દાની સાહેબ તુંથી મેહેરબાન!
કર્યે માથ્ર સુખ દેનારાની વખાંણ.

૮. વહિશ્તેમ થ્વા વહિશ્તા યેમ
અષા વહિશ્તા હજઓષેમ
અહુરેમ યાસા વાઉનુશ નરોઈ
ફ્રેરષઓશ્ત્રાઈ મઇબ્યાચા.
યએઇબ્યસચા ઈત રાઓંગ્રહુંગ્રહોઈ
વીસ્પાઈ યવે વંગ્રહેઉશ મનંગ્રહો.

૮. પવિત્રાઇ મારફતે સૌથી સરસ,
ભલો સૌથી આય દોસ્ત ઉત્તમ તું બસ.
છે સર્વે પેદાયશનો સાહેબ તું,
તો *ફ્રશોસ્તર નરને માટેબી હું.
ને મુંજ માટે પ્રેમે કરૂં યાદ હું,
ભલું મન જેઓને સદા દેશે તું.

૯. અનાઈશ વાઓ નોઈત અહુરા મજદા
અષેમચા યાનાઈશ જરનએમા
મનસચા હ્યત વહિશ્તેમ યોઈ
વે યોઇથિમા દસેમે સ્તુતાંમ.
યુજેમ જેવીશત્યાઓંગ્રહો
ઈષો ક્ષથ્રેમચા સવંગ્રહાંમ.

૯. દુખી ના કર્યે નેક વિચારને
ભલાં મનની બક્ષેસથી દાદારને.
નહિ દેશું ગુસ્સાનું કારણ અવલ
કે વાપડી બુરી રાહે રાસ્તી અકકલ,
નફાના છો મિત્ર તમો મહેરબાન
ઓ રાસ્તી બુલંદ તારી ગાહ્યે વખાણ!
પેદાયશ છે રાસ્તીથી બહમનની ખાસ
તું બર લાવ સંપૂર્ણ તેઓની આશ.

૧૦. અત યેંગ અષાઅતચા વોઈસ્તા
વંઘહેઉશચા દાથેંગ મનંઘહો
એરેશ્વેંગ મજદા અહુરા અએઇબ્યો
પેરેના આપનાઈસ કામેમ
અત વે ક્ષમઇબ્યા અસૂના વએદા
ખરઇથ્યા વઈનત્યા સ્રવાઓ.

૧૦. કહયું જરથુસ્તે પાક હોરમજદને શું?
કે બર લાવ ઉમીદ પાકજાદોની તું,
મેં જાણ્યું છે, તારા ફતેહમંદ કલામ
છે એજમતથી ભરપુર, ન્યારા તમામ.

૧૧. યે આઈશ અષેમ નિપાઓંઘહે
મનસચા વોહુ યવએતાઈતે

૧૧. નિગાહ રાખશ હું જીંદગીભર ધણી
વિચાર નેક, રાસ્તી કલામો, તણી.

---

* અશો ફ્રશોસ્તર, પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબના પ્હેલ્લા શાગેર્દોમાં સર્વેથી હિંમતવાળા અને દીનને ફેલાવવાનાં કામમાં ઘણાં ખંતીલા હોવાથી અશો જરથોસ્તને ઘણા મદદગાર થઇ પડયા હતા. તેવણ જરથોસ્ત સાહેબના સસરા હતા.

ત્વેમ મજદા અહુરા ફ્રો-મા
શીષા થ્વહ્માત વઓચંઘહે
મન્યેઉશ હચા થ્વા એઓઆઓંઘહા
યાઇશ આ અંઘહુશ પોઉર્યો બવત.

શીખવ તુંજ મિનોઇ તખતથી આબાદ
બની કેમ ગેતી, તેની આપ યાદ
ભલો સૌથી છે જે આરાધનારો બસ
ગણેચ તેને હોરમજદ સૌથી સરસ.

☞ અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ શ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.

આ ફકરાની બયત માટે જુવો આએજ
હાનો પ્હેલો ફકરો, પાનું ૪ થું.

(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

યથા અહુ વઇર્યો ૪, અષેમ વોહુ
૩ અહ્યાસાંમ્ હાઇતીમ્ યજમઇદે.

તેવાં નર તે નારીની કર્યે વખાણ
ને "અહવાસા હા" ને દઇયે ભારે માન.

* યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત યેસ્ને પઇતી
વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઇદે.

* આ હસ્તી ભોગવનારાઓમાં દરેક,
સેતાયશ જે કરવામાં છે ભારે નેક,
તેનો જાણવાવાળો છે બસ જરૂર,
અષોઇને લીધે તે પોતે અહુર.
તેઓમાં જેઓ કે છે નારીને નર,
વખાણએ છીએ તેઓને સર બ સર.

[* આ ફકરો દરેક ગાથાના દરેક હાની છેવટે આવે છે, જેની બયત બધે ઠેકાણે પાછી ને પાછી લખી નથી જે ઉપર ખાસ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે છે.]

હા. ૨૯ મો.

૧. ક્ષ્મઈબ્યા ગેઉશ ઉર્વા ગેરેજદા કહ્માઈ
મા થ્વરોજદુમ્ કે-મા તષત
આ-મા અએષેમો હજસચા રેમો
આહુષુયા દ્રેરેશચા તેવિશચા
નોઈત મોઈ વાસ્તા ક્ષ્મત અન્યો,
અથા મોઈ સાંસ્તા વોહુ વાસ્તરયા.

૧. કરી ગેતીના આતમાએ પુકાર
પુછ્યું અમેશાસ્પંદો, હોરમજદ દાદાર
કીધો છે મને તુએ પયેદા શું કામ ?
જુલમ, ગુસ્સો, કરવા ખરાબી, તમામ ?
સિવા તું ન મુજને કોઇ બનચાવનાર
ઉધ્યમ શિખી થાઉં બલા ટાળનાર.

૨. અદા તષા ગેઉશ પેરેસત અષેમ્
કથા તોઈ ગવોઈ રતુશ
હ્યત હીમ્ દાતા ક્ષયન્તો હદા
વાસ્ત્રા ગઓદાયો થ્વક્ષો;
કેમ હોઈ ઉશ્તા-અહુરેમ્ યે
દ્રેગવોદ્બીશ અએષેમેમ્ વાદાયોઈત.

૨. કહયું અહુરમજદે અશો અષને તે
દીધી કોણને ગેતીની સરદારી એ ?
કે છે કોણ એવો તે લાયક સરદાર ?
ને છે કોણ ખલકતને બનચાવનાર ?
સત્તા ગેતી ઉપર ભોગવનાર કોણ ?
છે આલમને આબાદ કરનાર કોણ ?
ગણ્યે જગની વૃદ્ધિનો કરનાર કોણ ?
બુરા જણુના ગુસ્સાને ટાળનાર કોણ ?

૩. અહ્માઈ અષા નોઈત સરેજા
અદ્વએષો ગવોઈ પઈતી શ્રવત;
અવએષાંમ્ નોઈત વીદુયે યા
ષવઈતે આદ્રેંગ એરેશ્વાઓંઘહો;
હાતાંમ્ હ્વો અઓજિશ્તો યહ્માઈ
જવેંગ જિમા કેરેદુષા.

૩. અષએ જવાબ દીધો દીલ સાફથી
કે જગ માટે સરદાર ઘાટકી નથી
તે ઇન્સાનમાં સઉથી તાકાતદાર છે
મદદગાર માને છે હાકમને જે.

૪. મજદાઓ સખારે મઈરિશ્તો યા
જી વાવેરેજોઈ પઈરીચિથીત,
દએવાઈશચા મ્શ્યાઈશચા, યાચા
વરેષઈતે અઈપીચિથીત
હ્વો વીચિરો અહુરો, અથા-ને
અંઘહત યથા હ્વો વસત.

૪. છે હોરમજદ સઉ યાદનો રાખનાર,
થયું, ને હજી છે જે આગળ થનાર,
છે ઇન્સાફ હોરમજદ પોતે કરનાર,
અમો છૈયે તેનાજ ફરમાબરદાર.

૫. અત વા ઉસ્તાનાઇશ અહ્વા
જસ્તાઇશ ફ્રીનેમ્ના અહુરાઇ આ,

૫. છૈયે અમો હોરમજદને આરાધનાર
આજુજીના હાથ આસ્માને કરનાર

મે ઉર્વા ગેઉશચા અજ્યાઓ હ્યત
મજદાંમ દ્વ્ઈદી ફ્રેરસાબ્યો
નોઈત એરેજેજિયોઇ ફ્રજ્યાઇતિશ
નોઇત ફ્રષુયેન્તે દ્રગવસૂ પઇરી.

પ્રમાણીક જીંદગીમાં હાની નથી
જરૂર બદ જણો પાસ જવાની નથી.

૬. અત એ વઓચત અહુરો મજદાઓ
વીદ્વાઓ વફુશ વ્યાનયા,
નોઈત અએવા અહુ વિસ્તો
નએદા રતુશ અષાતચિત હચા.
અત જી થવા ફ્રષુયન્તએચા
વાસ્તરયાઈચા થ્વોરેશ્તા તતષા.

૬. કહયું જાતી બુદ્ધિથી હોરમજદે ખાસ
તું જરથોસ્ત રાસ્તી ધરાવે છે પાસ.
ન દીન દુન્યાંનો મુખી કોઇ જોઇ લીધો
હું જગકર્તાએ તને પયેદા કીધો.

૭. તેમ આજુતોઈશ અહુરો માંથ્રેમ
તષત અષા હજઓષો,
મજદાઓ ગવોઈ ક્ષ્મીદ્દેમચા હવો
ઉરૂષએઈબ્યો સ્પેન્તો સાસન્યા.
કસ્તે વોહુ મનંઘહા યે ઇ
દાયાત એએઆવા મરેતએઇબ્યો.

૭. અશોઇથી આબાદી ચાહનાર અહુર,
સુખન સાચ, માંથ્રનો કર્તા જરૂર!
કહે કોણ છે તારો એક એવો નર
કરે જે ભલાં મનથી બંદાને તર?

૮. અએમ્ મોઈ ઈદા વિસ્તો યેન્ને
અએવો સાસ્નાઓ ગુષતા,
જરથુશ્લો સ્પિતામો; હવો ને
મજદા વશ્તી અષાઇચા,
ચરેકેરેથ્રા સ્રાવયેંઘહે હ્યત હોઈ
હુદેમેમ્ દાઇ વખેધ્રહ્યા.

૮. છે સ્પીતામાં જરથોશ્ત એવો તે નર
સુની બોધ મારો, આ ગેતી ઉપર,
ને હોરમજદની મારેફતથી અપાર
જરૂર રાસ્તીનો છે ફયેલાવનાર.

૯. અતચા ગેઉશ ઉર્વા રઓસ્તા,
યે અનએષેમ્ ક્ષાંનમેને રાદેમ.
વાચેમ્ નેરેશ અસૂરહ્યા યેમ.
આ વસેમી ઈષા-ક્ષથ્રેમ.
કદા યવા હવો અંઘહત યે
હોઇ દદત જસ્તવત અવો.

૯. જો ખલકતના આત્માએ કીધો પોકાર
કે સ્વતંત્ર સરદાર મલશે કેવાર?
મદદ મુજને દેનારો જે હોય પુર
ખરાબીઓ ગેતીની કરનારો દુર.

૧૦. ચુજેમ અઓઈબ્યો અહુરા
અઓગો દાતા અષા ક્ષથ્રેમચા,
અવત વોહુ મંનઘહા યા
હુષેઇતીશ રામાંમચા દાત;
અજેમચીત અહ્યા મજદા થ્વાંમ
મેંઘહી પઓ ઉર્વીમ વએદેમ.

૧૦. જરથોસ્તે કહયું કે ઓ હોરમજદ, ને અષ
તુ સત્તા ને કઉવતબી તેને બક્ષ,
ખુશી જગને આપે વિચારોથી નેક
પ્રથમ વાલી હોરમજદ ગણું તેનો એક.

૧૧. કુદા અષેમ વોહુચા મનો
ક્ષથ્રેમચા અત મા મષા;
યુજેમ મજદા ફ્રાક્ષ્નેને મજોઈ
મગાઈ આ પઈતી-જાનતા
અહુરા નુ-નાઓ અવરે;
એહ્યા રાતોઈશ યુષ્માવતાંમ.

૧૧. પુછયું એમ જરથોસ્તે મળશે કેવાર
કે સચ્ચાઈ, ને કાબુ, ને રૂડા વિચાર,
મદદ કરો હોરમજ, કુલ અમશાસ્પંદ
તમારી છુ બક્ષેશનો ખાહેશમંદ.

☞ અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉર્વીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ શ્યઓથના
વંઘ્રહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.
(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)
યથા અહુ વઈર્યો ૪. અષેમ વોહુ ૩.
ક્ષ્માવ્ય-ગેઉશ-ઉર્વાંમ હાઈતીમ
યજમઈદે.

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો ૧ લો ફકરો–પાનું ૪ થું.

છે નામે "ક્ષ્માવ્યા-ગેઉશ-ઉર્વાં,"
હમો યાદ માન સાથ કર્યે આ હા.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને- પઈતી-
વંઘહો, મજદાઓ અહુરો વએથા
અષાત હચા, યાઓંઘહાંમચા તાંસચા
તાઓસચા યજમઈદે.

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો—પાનું ૭ મું.

હા ૩૦ મો.

——(:૦:)——

૧. અત તા વક્ષ્યા ઇષેન્તો યા
મજદાથા હ્યતચીત વીદુષે
સ્તઓતાચા અહુરાઇ યેસન્યાચા
વંઘહેઉશ મનંઘહો
હુમાંજદ્રા અષા યેચા યા
રઓચેબીશ દરેસતા .ઉર્વાજા.

૧. સંભળાવું કહી માંથ્ર ખુબીના પુર
હોરમજ, ભલાં મન રાસ્તીના જરૂર.
ગણું શીખવા લાયક એ બાબદ ખરી
ખરે બોધદાયક, ને ફાયદાભરી.

૨. સ્રઓતા ગેઉષાશ વહિશ્તા,
અવએનતા સુચા મનંઘહા,
આવરેનાઓ વીચિથહ્યા નરેમ
નરેમ ખખ્યાઈ તનુયે,
પરા મજે યાઓંઘહો અહ્માઇ
ને સજધાઈ બઓદન્તો પઈતી.

૨. કહયું જરથોસ્તે કે સુનો દઇને કાન
રોશન તમ વિચારોએ ધરમે ધયાન.
પસંદ કરો દેવની, કે યઝદાંની યાદ
ધરો ધર્મનો તે મુજબ એતેકાદ,
થવા હમથી વાકેફ, બનજો બીદાર
રાહા નેક લાગે તે કરજો અખત્યાર.

૩. અત તા મઈન્યુ પોઉરૂયે
યા યેમા ખફેના અસ્રવાતેમ;
મનહ્યિચા વચહ્યિચા શ્યઓથનોઈ
હી વહ્યો અકેમચા;
આઓસ્ચા હુદાઓંઘહો એરેશ
વીષ્યાતા, નોઈત દુજદાઓંઘહો.

૩. સ્પેનતામીનો ને અંગ્રેમીનો-તે
મીનો બેહુ જોડયા એ છે ખાસ જે
વિચાર, વાણી, કામે, ભલો છે પ્રથમ
તેનાથી છે ઉલટો બીજો એકદમ.
અક્કલમંદોએ લીધી રાસ્તી પુસંદ
બુરી રાહ બુરાંઓએ કીધી પસંદ.

૪. અતચા હ્યત તા હેમ મઈન્યુ
જસએતેમ પઓઉરવીમ દજદે
ગએમચા અજયાઈતીમચા યથચા
અંઘહત અપેમેમ અંઘહુશ;
અચિશ્તો દ્રેગવતાંમ અત
અષાઉને વહિશ્તેમ મનો.

૪. મીનો બંને સાથે આ મળ્યા જેવાર
કીધાં નાશ, અને જીંદગી પેદા તેવાર.
થશે ગેતી આખેર આ જ્યાં સુધી
છે જાહેર જીવણ, ને મરણ, ત્યાં સુધી
મનશની બુરીવાળો અંગ્રેમીનો
મનીશની ભલીવાળો સ્પેનતામોનો।

૫. અયાઓ મનીવાઓ વરતા યે
દ્રેગવાઓ અચિશતા વેરેજયો,
અષેમ મઈન્યુશ સ્પેનિશ્તો, યે
ખ્રઓજદિશ્તેંગ અસેનો વસ્તે;
યએચા ક્ષ્નઓષેન અહુરેમ હુઇથ્યાઇશ
ષ્યઓથનાઈશ ફ્રઓરેત મજદાંમ.

૫. પસંદ કીધું પહેલાએ દુષ્ટિજ કામ
ધર્યું સ્પેનતામીનોએ રાસ્તીનું ધામ.
કરે ખુશ નેક કામે અહુરને બુલંદ,
તેઓ પણ કરે રાસ્તીને પસંદ.

૬. અયાઓ નોઈત એરેશ વીષ્યાતા
દએવાચિના, હ્યત ઇશ આ-દેબઓમા
પેરેસ્મનેંગ ઉપા-જસત હ્યત
વેરેનાતા અચિશ્તેમ મનો
અત અએષેમેમ હેનદ્વારેન્તા, યા
બાંનયેન અહુમ મરેતાનો.

૬. સમજ્યા ન દેવયસ્ની અંતર લગાર
ફરક બે મીનોના સમજ્યા જેવાર.
સવાલો જવાબ કરવા આવ્યા જેવાર,
કીધા માહાત આપણે તેઓને તેવાર.
મનશાની બુરી ત્યારે પકડી લીધી
મલી દેવ × એશમથી, ખરાબી કીધી.

૭. અહ્માઇચા ક્ષથ્રા જસત
મનંઘહા વોહુ અષાચા,
અત કેહરપેમ ઉતયુઇતીશ
દદાત આર્મઇતિશ આંન્મા;
અએષાંમ તોઇ આ અંઘહત, યથા
અયંઘહા આદાનાઇશ પોઉરૂયો.

૭. બુલંદ આર્મઇતિ, હકુમતથી આમ,
વિચારો ભલા રાસ્તીથી તમામ.
મદદ દીનદારોને પોંહચી તુરત,
બક્ષ્યું તથા તેને તનને કુવત,
મીસાલેજ તેની તુંને થાય એમ,
પેદાયશો સંગ આવ્યો પ્હેલ્લાં તું જેમ.

૮. અતચા યદા અએષાંમ કએના
જમઇતી અએનંઘહામ,
અત મજદા તઇબ્યો ક્ષથ્રેમ
વોહુ મનંઘહા વોઇવીદાઈતી,
અએઈબ્યો સસ્તે અહુરા યોઈ
અષાઇ દદેન જસ્તયો જેમ.

૮. અને જ્યારે આ ઇનસાનો ગુનેહગાર,
ઉપર આવી પુગશે જે શિક્ષા અપાર.
તે વારે તુંને ઓ પવિત્ર અહુર,
ભલાં મન થકી ગણુશે પાદશાહ જરૂર !
દીયેચ હાથ અશોઇનેજ જુઠાઇ પુર,
તેને સારી બુદ્ધિ તું શીખવેચ અહુર.

૯. અતચા તોઇ વએમ ખ્યામા યોઇ
ઇમ ફેરષેમ કેરેનાઉન અહુમ,
મજદાઓસચા અહુરાઓંઘહો આ
મોયસ્ત્રા બરના અષાચા;
હ્યત હથ્રા મનાઓ બવત યથા
ચિસ્તિશ અંઘહત મએથા.

૯. કીધી છે જેઓએ આ આબાદ જહાન,
આબાદ હમોબી થઇયે તેના સમાન.
મુરાદ એ કરે પાર હોરમજદ બુલંદ !
મદદ દે ઇઝદો, ને અમશાસ્પંદ.
કરે છે જ્યાં ડહાપણુ પોતાનું મુકામ,
કરે છે દાનવ તેને પોતાનું ધામ.

× એશમ યાને ગુસ્સાનો દેવ.

૧૦. અદા-જી અવા ફ્રજો અવો
બવઇતી સ્કેન્દો સ્પયથહ્યા,
અત અસિશતા યઓજન્તે
આ-હુષિતોઇમ વંઘહેઉશ મનંઘહો
મજદાઓ અષખ્યાચા, યોઇ
જજેન્તી વંઘહાઉ સ્રવહી.

૧૦. ભલી કીર્તિમાં જેઓ જન્મેલા છે,
તેઓ જ્યારે હોરમજદને બહમનના તે,
તથા અષ યાને રાસ્તીનાં મુકામ-
માં થાય છે સામેલ જ્યારે તમામ,
તુરત ત્યારે નાશતિક દરૂજોનો ટેક,
જો ખચ્ચીતજ બને છે તુટી ગયેલો છેક,

૧૧. હ્યત તા ઉર્વાતા સષથા યા
મજદાઓ દદાત મષયાઓંઘહો,
ખીતીચા એનેઇતી હ્યતચા
દરેગેમ દ્રેગવોદેબ્યો રષો,
સવચા અષવબ્યો, અત અઇપી
તાઇશ અંઘહુઇતી ઉશતા.

૧૧. આધાર તોડે છે બદ દરૂજોનો તે,
અહુર, અષ, ને બહમનના હોય કામે જે.
નિયમ એવો માણુવીઓ જાણો તમો,
ને કરણીના કાયદા પિછાણો તમો.
સદાનું છે પાપીઓને માટે દુઃખ
તથા નેકો માટે સદાનું છે સુખ!

☞ અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ શ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.
(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)
યથા અહુ વઇરયો ૪, અષેમ્ વોહુ ૩
અત-તાવક્ષ્યાંમ હાઇતીમ યજમઇદે.

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો
પ્હેલો ફકરો—પાનું ૪ થું.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઇદે.

કર્યે યાદ "હા અત-તાવક્ષ્યા"નું નામ,
દઇયે માન બરહક તેને હમ તમામ.

× આ છેલ્લા ફકરાની બયેત માટે જુવો
હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો—પાનું ૭ મું.

હા ૩૧ મો.

——(:o:)——

૧. તા વે ઉર્વાતા મરેન્તો
અગુશ્તા વચાઓ સેંગહામહી,
અએઈબ્યો યોઇ ઉર્વાતાઇશ દ્રુજો
અષહ્યા ગએથાઓ વીમેરેનચઇતે
અતચીત અએઈબ્યો વહિશ્તા યોઈ
જરજદાઓ અંઘહેન મજદાઈ.

૨. યેજી આઇશિ નોઇત ઉર્વાને
અદ્વાઓ અઇબી-દેરેશ્તા વખ્યાઓ
અત વાઓ વીસ્પેંગ આયોઇ
યથા રતુમ અહુરો વએદા
મજદાઓ અયાઓ આંસયાઓ
યા અષાત હચા જવામહી.

૩. યાંમ દાઓ મઇન્યુ આથ્રાચા
અષાચા ચોઇશ રાનોઇબ્યા ક્ષ્નુતેમ
હ્યત ઉર્વતેમ ચજદોનંઘહુવદેબ્યો તત,
ને મજદા વીદ્વનોઇ વઓચા
હિજવા થ્વહ્યા આઓંઘહો, યા
જવન્તો વીસ્પેંગ વાઉરયા.

૪. યદા અષેમ્ જેવીમ અંઘહેન્
મજદાઓસચા અહુરાઓંઘહો,
અષિચા આર્મઈતી વહિશ્તા
ઇષસા મનંઘહા,
મઇબ્યો ક્ષથ્રેમ અઓજનગહવત,
યેહ્યા વેરેદા વનએમા દ્રુજેમ.

૧. * ખાહેશમદો સમજો શિખામણ તમો,
કર્યે નેક જાહેર કલામો અમો–
ખરાબ જે કરે છે અશોઇના ગામ
આશીરવાદ તે માટે છે આ કલામ
ફીદા છે અહુરમજદને માટે જે
કલામ આય ઉમદા તેઓ માટે છે.

૨. ઓ હોરમજદ! આવશે બધા મારી પાસ
ધણી સૌનો તુંને કબુલ રાખી ખાસ,
પ્રથમ કોઇ માને નહિ જો આ દીન
તો થશે જાહેર મોજેજાથી તે લીન.
છે હોરમજદથી આપણી નેકી ધણી
તેનાથીજ છે જીંદગી આપણી.

૩. ખુશી બક્ષી દીનદારોને તેં જબર
તેવી ખુશનુદી વહાલી અમને તું કર
મને ખાતરી દે ઓ હોરમજદ ખુદ,
બતાવું સૌને દીનનાં યકીનનું વજુદ!

૪. સરદારો, ને હોરમજદ હોય મહેરબાન
મનશની ભલીથી હું માગું ઇમાન
હું માગું છું સત્તા પુરી, પાસે તુંજ
કે જેની મદદથી હું તોડું ×દરૂજ!

---

* મિજલસમાં હાજર થયલાંઓને પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબ આ કહે છે.

× દરૂજ એટલે જુઠા માણુશો.

૫. તત મોઇ વીચિધ્યાઇ વઓચા
હ્યત મોઇ અષા દાતા વહ્યો.
વીદુયે વોહુ મનંઘહા મેન્ચા,
દઇધ્યાઈ યેહ્યા મા એરેષિશ,
તાચીત મજદા અહુરા યા નોઈત
વા અંઘહત અંઘહઇતી વા.

૫. કહે તું ઓ હોરમજદ ! પસંદ તે કરૂં,
દીની રાસ્ત કાયદા ઉપર મન ધરૂં.
તેના ફાયદાઓને હાંસેલ કરીશ
ભવિષ્ય પારખવાને કામેલ થઇશ.

૬. અહ્યાઇ અંઘહુત, વહિશ્તેમ યે
મોઇ વીદ્વાઓ વઓચાત હઈથીમ,
માંથ્રેમ યિમ હુઉર્વતાતો
અષહ્યા અમેરેતાતસચા;
મજદાઇ અવત ક્ષથ્રેમ હ્યત
હોઇ વોહુ વક્ષત મનંઘહા.

૬. સુખાકારી, રાસ્તી, અમર જીંદગી,
ફળે, જે ભણે માંથ્રની બંદગી.
છે હોરમજદની પાદશાહી કાયમ આબાદ,
કારણુ નેક મન છે સદા તેનું શાદ.

૭. યસ્તા મન્તા પોઉરૂયો,
રઓચેબીશ રોઇથ્વેન ખાથ્રા;
હુવો ખ્રથ્વા દાંમિશ અષેમ
યા દારયત વહિશ્તેમ મનો.
તા મજદા મઇન્યુ ઉક્ષ્યો, યે
આ નુરેમચીત અહુરા હામો.

૭. છે હોરમજદ ખલકતનો કુલ સર્જનાર
દરેક રોશનીમાં જે મળ્યો દાદાર.
મિનોઇ, ને ગેતીનો, રચનાર છે
સદા ટેકો રાસ્તીને દેનાર છે.
છે હંમેશાં એક સરખો હોરમજદ વલી
પવિત્ર પેદાયશ ને દીનનો ભલી.

૮. અત થ્વા મેનગહી પોઉરવીમ
મજદા યેજીમ સ્તોઈ મનંઘહા,
વંઘહેઉશ પતરેમ મનંઘહો હ્યત્
થ્વા હેમ્ ચષ્મઇની હેનગ્રબેમ,
હઈથીમ અષહ્યા દાંમીમ અંઘહેઉશ
અહુરેમ શ્યઓથનએષુ.

૮. આંખોમાં મુજની તેં કીધુંચ મુકામ
સદા લઉં હું પ્રમમાં તારૂંજ નામ.
મનશનીથી લાયેક તું પુંજવાને છે
જાયેજ તારી સાહેબી છે જગમાં બે.

૯. થ્વોઈ અસ આર્મઇતીશ, થ્વે
આ ગેઉશ તષા અસ ખ્રતુશ
મઈન્યુશ મજદા અહુરા, હ્યત
અખ્યાઈ દદાઓ પથાંમ,
વાસ્તતરયાત વા આઈતિ, યે વા
નોઇત અંઘહુત વાસ્તરયો.

૯. મનશની છે હોરમજદ તારી અપાર.
અકલ ગેતી રચવાની તુંજ બેશુમાર
ઉદ્યોગીને આપે છે બદલો તું નેક,
કીધી રાહ તેં આળસુઓ માટે દરેક.
કરે કરતુકો માનવી જેવાં જે
જરૂરજ ફળો પામે છે તેવાં તો

૧૦ અત હી અયાઓ ફ્રવરેતા
વાસ્ત્રીમ અખ્યાઈ ફ્સુયન્તેમ,
અહુરેમ અષવનેમ, વંઘહેઉશ
ફ્ષેનગહીમ મનંઘહો;
નોઈત મજદા અવાસ્તરયો
દવાંસચિના હુમેરેતોઈશ બક્તા.

૧૦. કીધો બંદો ઉદ્યોગીને બહુ પસંદ
કરી ખેતી તે કાજ આ ફાયદેમંદ.
ઠગારો હોય બંદો ને આળસુખી જે
ભલી દીનના ફાયદાને મેળવે ન તે.

૧૧. હ્યત ને મજદા પઓઉર્વીમ
ગએથાઓસચા તષો દએનાઓસચા
થ્વા મનંઘહા ખ્રતુશચા હ્યત
અસ્તવન્તેમ દદાઓ ઉશ્તનેમ,
હ્યત શ્યઓથનાચા સેંગહાંસચા
યથ્રા વરેનેંગ વસાઓ દાયેતે.

૧૧. દીધી બુદ્ધિ તાકાત હોરમજદે હાથ,
બનાવ્યા છે જાનોના કાયદા તે સાથ.
દીધા ધર્મના ફર્માનોબી તમામ,
કરવા તેની ખાહેશ મુજબનાંજ કામ.

૧૨. અથ્રા વાચેમ બરઇતી મિથહવચાઓ
વા એરેષવચાઓ વા,
વીદ્વાઓ વા એવીદ્વાઓ વા,
અહ્યા જેરેદાચા મનંઘહાચા;
આનુશ હક્ષ આર્મઈતીશ મઈન્યુ
પેરેસાઇ યથ્રા મએથા.

૧૨. શું જુઠ, સાચ, મુર્ખો, કે કાબેલ ખરે!
અવાજ અંતકરણનાથી વતંણુ કરે,
કરે સંપુર્ણ આ મનશની સવાલ
તું ઢળ્યો છે કોણ મીનોની તર્ફ હાલ?

૧૩. યા ફ્રસા આવીષ્યા યા
વા મજદા પેરેસઇતે તયા,
યે વા કસેઉશ અએનંઘહો આ
મજિશ્તાંમ અયમઈતે બુજેમ
તા ચષ્મેનગ થ્વિસ્રા હારો અઈબી
અષા અઇબી વએનહી વીસ્પા.

૧૩. છુપા જાહેર પ્રશ્નોના ઉત્તરો જે
દીયે છે દરેક જણને હોરમજદ તે
જુવે છે બધુ તિક્ષણ આંખે જરૂર
ગુનોહોની શિક્ષા તો ચાખે જરૂર.

૧૪. તા થ્વા પેરેસા અહુરા યા
જી આઈતિ જેનગહતિચા,
યાઓ ઇષુદો દદેન્તે
દાથ્રનાંમ હચા અષાઉનો,
યાઓસચા મજદા દ્રેગવોદેબ્યો યથા
તાઓ અંઘહેન હેનકેરેતા હ્યત.

૧૪. સવાલ હું પુછું છું ઓ હોરમજદ તને
કે હાલ ને ભવિષ્યમાં શું શું બને?
ફળો ભુંડાં પોતાના સઉ ચાખે છે
તેને બંદાઓ શી રીતે ભાખે છે?

૧૫. પેરેસા અવત યા મઇન્તિશ
ચે દ્રેગવાઇતે ક્ષથ્રેમ હુનાઇતી
દુશ-શ્યઓથનાઇ, અહુરા ચે નોઇત
જ્યોતુમ હનરે વીનસ્તી,
વાસ્તરયેહ્યા અએનંઘહો પસેઉશ
વીરાગ્મતચા અદ્રુજ્યન્તો.

૧૫. જે પાપીએ મેળવી હોય સત્તા જો પાસ
ને પહોંગાડે ઇજા ભલાં જણને ખાસ
ન કોઇ રીતે જીવવા તે લાયક છે એમ
સજા તેને થાય છે કેવી ને કેમ.

૧૬. પેરેસા અવત યથા હવો
ચે હુદાનુશ દેમનહ્યા ક્ષથ્રેમ
શોઇથ્રહ્યા વા દખ્યેઉશ વા અષા
ફ્રદથાઇ અસ્પેરેજતા;
થ્વાવાંસ મજદા અહુરા યદા હવો
અંઘહત યા શ્યઓથન ચા.

૧૬. શહેર, દેશ, ઘેરને, વધારવા કોશેષ
કીધી હોય, સેતાયશ કરીને હમેશ
પુછું તને હોરમજદ તે કેવો ગણાય?
શું તારીજ સંફનો તે ખચ્ચીત થાય?

૧૭. કતારેમ અષવા વા દ્રેગવાઓ
વા વેરેનવઇતે મજ્યો;
વીદ્વાઓ વીદુષે મ્રઓતુ મા
એવીદ્વાઓ અઇપી-દેબાવયત.
જદી-ને મજદા અહુરા
વંઘહેઉશ ફ્રદક્તા મનંઘહો.

૧૭. દરજ્જાનું ચઢીયાતા બેમાં છે કોણ?
ભલો કોણ? અને બુરો તેમાં છે કોણ?
આ દીન પર એતેકાદ રાખનાર તે?
કે દીનથી અંજાણ મુર્ખ રહેનાર તે?
આપે ધર્મનો બોધ જાહેલ તે શું?
જાહેર કર ભલું મન એ હોરમજદ તું!

૧૮. મા-ચિશ અત વે દ્રેગવતો
માંથ્રાંસચા ગુશ્તા સાસ્નાઓસચા,
આજી દેમાનેમ વીસેમ વા
શોઇથ્રેમ વા દખ્યુમ વા આદાત
દુષિતાચા મરકએચા અથા
ઇશ સાજદુમ સ્નઇથિષા.

૧૮. શિખામણ ન સુનતો બુરાની અધીક
તેથી રહેશે સર્વેને સંકટની બ્હીક
કરો તમ ખરાબીના કર્તાનો નાશ
હથ્યારોથી પાડો તોડી તેને ખાસ.

૧૯. ગુશ્તા ચે મન્તા અષેમ
અહુમબિશ વિદ્વાઓ અહુરા,
એરેજુખ્ધાઇ વચંઘહામ
ક્ષયમ્નો હિજવો-વસો;
થ્વા આથ્રા સુખ્રા મજદા
વંઘહાઉ વીદાતા રાંનયાઓ.

૧૯. છે તે શખ્સની કાબુ અંદર ઝબાન
જે ફાયદાઓ સઉ રીતે જાણે નિદાન
તથા આયે ગેતી મિનોઇ જહાંન
સચ્ચાઇ માટે સમજે તે છે બુદ્ધિવાન.
સખુનો ભરેલા જે સચ્ચાઇએ પુર
જે પર સાહેબી કોઇ ભોગવે જરૂર
આતશ નુરી તારાઓ, મારફતે છેક
સદા રહે તે મશગુલ સંસારે નેક.

૨૦. યે આયત અષવનેમ્
હિવમ્તેમ્ હોઇ અપરેમ ક્ષયો
દરેગેમ્ આયુ તેમંઘહો,
દુશખરેથેમ્ અવએતાસ વચો
તેમ્ વાઓ અહુમ્ દ્રેગવન્તો
શ્યઓથનાઈશ ખાઇશ દએના નએષત.

૨૦. અશો જણને ઠગનારાનો કેવો હાલ ?
સદા રહે અંધારે, બુરો એવો હાલ.
વળી રહેશે હલકઇમા ગીરફતાર
સદા કર્યો રહેશે તે ગમનો પોકાર !
ઓ પાપીઓ ! તમની બુરી દયાનતો,
સિયાહ જગમાં વર્ષાવશે લ્યાનતો !

૨૧. મજદાઓ દદાત અહુરો
હઉર્વતો અમેરેતાતસચા,
બુરોઇશ આ અષઝ્યાચા
ખાપઇથ્યાત ક્ષથ્રહ્યા સરો,
વંઘહેઉશ વજદ્વરે મનંઘહો, યે
હોઇ મઇન્યુ શ્યઓથનાઇશચા ઉર્વથો.

૨૧. ભલો હશે બંદો જે હોરમજદનો દોસ્ત
તેને હોરમજદ રાખશે તંદરોસ્ત.
વિચારો, ને કામો, ભલાં તે તણાં
બરકતબી દેનારાં છે જે ઘણાં
બક્ષસે અહુર તેને ગુલજારીબી
અશોઈ ને હકુમતની સરદારીબી.

૨૨. ચિથ્રા ઇ હુદાઓંઘહે
યથના વએદેમ્નાઇ મનંઘહા;
વોહુ હવો ક્ષથ્રા અષેમ્
વચંઘહા શ્યઓથનાચા હાસે,
હવો તોઈ મજદા અહુરા
વાજિશ્તો અંઘહઇતી અસ્તિશ.

૨૨. કરી સર્વ શકિતનો સદ ઉપ્યોગ,
બદીથી કરી લેઓ સદાનો વિયોગ.
જેના કામમાં નેક ડહાપણ જણાય,
તે બંદો અહુરમજદનો મિત્ર ગણાય.

☞ અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઇરવીમ્
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ શ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.
(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો
પ્હેલ્લો ફકરો—પાનું ૪ થું.

યથા અહુ વઇરયો ૪, અષેમ્ વોહુ ૩
તા-વે-ઉર્વાતાંમ્ હાઇતીમ્ યજમઇદે.

અમો માનની સાથે કર્યે છ આ,
સદા યાદ "તાવે-ઉર્વાતાનો હા."

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઇદે.

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો
છેલ્લો ફકરો—પાનું ૭ મું.

હા ૩૨ મો.

——(:૦:)——

૧. અખ્યાચા ખએતુશ યાસત
    અહ્યા વેરેજેનેમ મત અઈરયમ્ના,
અહ્યા દએવા; મહ્મી મનોઇ
    અહુરહ્યા ઉર્વાજેમા મજદાઓ;
થ્વોઇ દુતાઓંઘહો આઓંઘહામા;
    તેંગ દારયો યોઈ વાઓ દઇબિષેન્તી.

૨. અએઇબ્યો મજદાઓ અહુરો
    સારેમ્નો વોહુ મનંઘહા
ક્ષથ્રાત હચા પઈતી-મ્રઓત
    અષા હુશ-હખા ખ્વેન્વાતા;
સ્પેન્તાંમ વે આર્મઈતીમ્
    વંઘઉહીમ વરેમઇદી હા-ને અંઘહત.

૩. અત યુશ દએવા, વીસ્પાઓંઘહો
    અકાત મનંઘહો સ્તા ચિથ્રેમ;
યસચા વાઓ મશ યજઇતિ
    દ્રુજસચા પઇરિમતોઇશચા;
શ્યઓમાંમ અઇપી દઇબિતાના
    યાઇશ અસ્રુદુમ બુમ્યાઓ હપ્તથે.

૪. યાત યુશચા ફ્રમીમથા, યા
    મશ્યા અચિશ્તા દન્તો,
વક્ષેન્તે દએવો-જુશ્તા, વંઘહેઉશ
    સીજદમ્ના મનંઘહો;
મજદાઓ અહુરહ્યા ખ્રતેઉશ
    નસ્યન્તો અષાઅતચા.

૧. કહયું પાક જરથોસ્તે અહુરમજદને એ,
    બુરા દેવોએ બહુ ખલલ નાખી છે
    અટકાવવા તેને મુજ પેગમબરી કામ
    લીધું તુર્ત દાદાર મેં તારૂં નામ.
    ખાલેસ તારી દીનને ફેલાવ્યે અમે
    તારૂં દીલ દુખવનારને મારે અમે.

૨. પેગમબરના કામોનો કરવાને નાશ
    ×બેનઘના દોસ્તે કીધી અરજ ખાસ
    દીધો જવાબ હોરમજદે બદકારોને
    કે દીન, નાકબુલ મારી કરનારોને
    ખરાં દીલથી મારાં હુ ધીક્કારૂં છું
    ગરૂરીથી, જડમુળથી, તુન્ડાઇથી, હું.
    જે દીનના ફરમાનોને રાખશે કબુલ
    ઉતરશે તેઓ પર પસંદગીબી કુલ.

૩. બુરા અએ દેવો તમો છો ઘણાં
    તે બુરા *અકોમનની તોખમ તણાં
    તમો પર અગર રાખે છે ચાહા જે
    ઠગારોબી છે તે ને ગુમરાહા છે
    જણાયા છો હફ્ત કેશવર જગ મહી
    ઠગાઇઓ છે તમની રગેરગ સહી,

૪. કરો છો તમો સઉનું મન પરીશાન
    જેનાથી બનેછ માણુવીઓ હેરાન

× બુરો બેનઘવ દેવયસ્નોનો શીતુરી સરદાર હતો.

* અકોમન એટલે બદ ખ્યાલનો દેવ જે એહરેમનની ટોળકીના સઘળા દેવેનો સરદાર છે.

કરી નેક મનશનીનો ઇનકાર તે
બનેચ દેવના દોસ્ત હરવાર તે
અકકલ બાન હોરમજદે આપ્યું અમુલ
પલકમાં ને નાબુદ થાય છે કુલ
ગુમાવે છે સઉ અકકલ ને હોશ અપાર
નથી દેતો અહુરમજદ યારી લગાર.

૫. તા દેએનઓતા મષીમ
હુજ્યાતોઇશ અમેરેતાતસચા,
હ્યત વાઓ અકા મનંઘહા
યેંગ દએવેંગ અકસચા મઇન્યુશ
અકા ષ્યઓથનેમ વચંઘહા યા
ફ્રચિનસ દ્રેગવન્તેમ ક્ષયો.

૫. સદા જીંદગાનીમાં અંમર છે સુખ
દેવો દુષ્ટ એમ કહી ઠગી દે છે દુખ.
ભોલાંઓ શિકારો બને જાલના
પછી થાય પલમાં બુરા હાલના
છે જુઠાઇ અહરીમનની સત્તાનું મુલ
બુરી નિષ્ટા, બદકામો, લુચ્ચાઇ કુલ
છે બદ અકોમન દેવનાં બુરાં કામ
બુરી ચીજો કરવા, ઉશ્કેરવા તમામ.

૬. પેઉરુ-અએનાઓ એનાક્સ્તા યાઇશ
સ્રાવયેઇતે યેજી તાઇશ અથા
હાતા-મરાને અહુરા વહિશ્તા
વોઇસ્તા મંનઘહા
થ્વહ્મી વી મજદા ક્ષથ્રોઇ
અષાઇચા સેંગહો વીદાંમ.

૬. છે શક્તિ ઓ હોરમજદ તું બેનમુન
સજા ગુનેહગારોને દેશે જબુન.
હીસાબો તું લેશે કરીને ઇન્સાફ,
પુગાડશે બુરાઓને ફેજે તું સાફ.
કરૂં રાસ્તીનો ફેલાવો અમુલ,
ને કાયમ કરૂં દીની ફરમાનો કુલ.

૭. અએષાંમ અએનંઘહાંમ નએચીત
વીદ્વાઓ અઓજોઈ હાદ્રોયા
યા જોયા સેંગહુઇતે યાઇશ
સ્રાવી ખએના અયંઘહા
યએષાંમ તુ અહુરા ઈરિખ્તેમ
મજદા વએદિશ્તો અહી.

૭. છે પાપીઓ એ વાતે અંજાણા એમ
કે બદ શીખ તેમણી દુખી કરશે કેમ,
છે ધાતુઓ મારફતે તેંમણી કજા,
પલીદીને દુર કરવા માટે સજા.
ભમાવે છે માણસને પાપીઓ જે,
કયાં અંજાણુ તેથી તું હોરમજદ છે?

૮. અએષાંમ અએનંઘહાંમ્
વીવંઘહુષો સ્રાવી યિમસચીત
યે મષ્યંગ ચિક્ષ્નુષો અહ્નાકેંગ
ગાઉશ બગા ખારેમ્નો
અએષાંમ્ચીત આ અહ્મી થવહ્મી
મજદા વીચિથોઇ અઈપી.

૮. ×આ ગુમરાહોમા એક જણાયો છે જે,
વિવંઘાનનો પુત શાહ જમશીદ છે.
ધર્યું જેણે મનમાં ઘણું અભીમાન
દીસો સૌના દુખવીને કીધાં હેરાન,
સજા શાહા ગુમરાહને કીધી તેં આમ
અદલ ન્યાય તેનો કરીને તમામ.

૯. દુશ-સસ્તિશ સ્રવાઓ મોરેન્દત હવો
જ્યાતેઉશ સેંગહનાઇશ પ્રતુમ;
અપો મા ઇશ્તીમ અપયન્તા બેરેખ્ધાંમ
હાઈતીમ વંઘહેઉશ મનંઘહો,
તા ઉખ્ધા મન્યેઉશ મહ્મા મજદા
અષાઇયા ચુષ્મઈબ્યા ગેરેજે.

૯. કે ઉલટાવી નાખે છે તેના કલામ
ખોટા ધર્મ સમજાવે તેનું આ કામ
બુરી શિખો ઉપર ધરી રાખે ચાહ,
અકકલ થાયે માણસની જેથી ગુમરાહ.
કરૂં અરજ તુને ઓ હોરમજદ અને !
કરું અર્જ ઓ પાક અષ હું તને !
કે ગુમરાહ, અને પાપીને કરજો ખાક !
ભલા અષ, અને ઓ અહુરમજદ પાક !

૧૦. હવો મા-ના સ્રવાઓ મોરેન્દત,
યે અચિશ્તેમ વએનંઘહે અઓગેદા
ગાંમ અષિબ્યા હવરેચા, યસચા
દાથેંગ દ્રેગવતો દદાત,
યસચા વાસ્રા વીવાપત યસચા
વદરે વોઈજદત અષાઉને.

૧૦. છે જણ તે બુરો જે કઠણ જાણે ખાસ
જોવા આંખોથી આય પૃથ્વી આકાશ,
જરૂર તે બુરાંઓને બક્ષેષ કરેય
બુરાઇ વધારવાને કોશેષ કરેય
કરે છે વળી તેઓ ખેતર વેરાન
અશો માણુસોને કરે છે હેરાન
કે તે પાપી શખ્સોનાં બદકાર કામ
ઉંધાં વાળે છે આય દીનના કલામ.

૧૧. તએચીત મા મોરેન્દેન જ્યોતુમ,
યોઈ દ્રેગવતો મજિબીશ ચિકોઇતેરેશ;
અંઘઉહીશચા અંઘહુવસચા
અપયેઈતી રએખેનંઘહો વએદેમ,
યોઈ વહિશ્તાત અષાઉનો
મજદા રારેષ્યાંન મનંઘહો.

૧૧. બુરાઓને મોટા ગણે જેઓ આય
ને માલેકની દોલત પર ખોટા ઉદ્નાય
ખરાં જણનો જેઓ ઘટાડે છે ટેક
કરી દુર તેમણે વિચારોથી નેક

× આ માટે જુવો મારી લખેલી "માઝદય-સ્ની મોતેબરી"માં શાહ જમશેદનો લેખ. ગાથાના ઉપલાં લખાણુને મલતુંજ બીજું એ વિષેનું લખાણુ આપણુને જમ્યાદ યસ્તમાંથી તેમજ વંદીદાદની બીજી પરગરદમાંથી પણ મલે છે.

કરે છે ખરાબ, તેમ જીંદગીની જે
સદા તેના મનમાં બુરઇ પાપ છે.

૧૨. યા રાઓંઘહુયેન સ્રવંઘહા
વહિશ્તાત ષ્યઓથનાત મરેતાનો,
અઓઇબ્યો મજદાઓ અકા મ્રઓત, યોઈ
ગેઉશ મોરેન્દેન ઉર્વાક્ષ-ઉખ્તી જયોતુમ;
યાઈશ ગેરેહ્મા અષાત વરતા
કરપા ક્ષથ્રેમચા ઈષિનાંમ દ્રુજેમ.

૧૨. બુરી નસીહતોથી કરે છે અટકાવ
કરેછ શ્રેષ્ટ કામો, બુરઇમાં ગરકાવ.
કરેછ વિના કારણ પશુઓ હલાક
ગણે છે બુરાઇના પેશાને પાક.
સત્તા ચાહે × કરપનને * દરૂજની જે
તે હોરમજદ તણા કટ્ટા વેરીઓ છે.

૧૩. યા ક્ષથ્રા ગેરેહ્મો હીષસત
અચિશ્તહ્યા દેમાને મનંઘહા,
અંઘહેઉશ મરેખ્તારો અહ્યા,
યએચા મજદા જીગેરેજત કામે,
થ્વહ્યા માંથ્રાનો દુતેમ યે-ઈશ
પાત દરેસાત અષહ્યા.

૧૩. મેળવવાને ચાહે છે જેઓ તમામ
સત્તાથી પોતાનીજ દૉલત હરામ,
આબાદી કરે જે ખરાબી જુઓ
ન તેમ તેની ફળતી જરાબી જુઓ
પેગંમબરને ટાળવા જે શુરાઓ છે
તે હોરમજદની આંખોમાં બુરાઓ છે.

૧૪. અહ્યા ગેરેહ્મો આ-હોઇથોઈ ની
કાવયસચીત ખ્રતુશ ની દદત
વરેચાઈ હીચા ફ્રઇદિવા હ્યાત
વીસેન્તા દ્રેગવન્તેમ અવો
હ્યાતચા ગાઉશ જઈદિયાઈ મ્રઓઈ
યે દુરઓષેમ સઓચયત અવો.

૧૪. ઓ હોરમઝદ! તેના સાથીએ બુરી તેમ
કીધી ખુલ્લી તે બુરાઓ પાસ કેમ ?
કારણ કે દુષ્ટો અને પાપી તે
જે બદકારોને ટેકો દેનાર છે,
તે ઉપરાંત ગોસ્પંદ કાપવા વરી
ફરમાવ્યું હતું તેણે, જેથી કરી
ઇન્સાંનો તેને ભુંજી આતશ ઉપર
કરે જીંદગી આ પોતાની બસર
તથા તનદરોસ્ટી આ જીંદગીની ખાસ,
હંમેશા જાળવવા તણી રાખે આશ.

૧૫. અનાઈશ આ વી-નેનાસા યા
કરપોતાઓસચા કેવીતાઓસચા
અવાઈશ અઈબી યેંગ દઈન્તી
નોઈત જ્યાતેઉશ ક્ષયમ્નેંગ વસો;
તોઈ આબ્યા બઈશ્યાઓન્તે
વંઘહેઉશ આ-દેમાને મનંઘહો.

૧૫. હોરમજદે કહયું ભાર મેલી જરૂર
કરશ બ્હેશતમાંથી તેઓને હું દુર

× કરપન એટલે જરથોસ્તી દીનનાં ફરમાનો કબુલ નહિ રાખનાર.

* દરૂજ એટલે જુઠા માણસો.

મદદ ન કરે દીન ફૅયેલાવા કોય
‡ કવીઓને * કરપો જે બેઅકલી હોય
મદદ જેઓ કરશે ફેલાવવાને દીન
અમરદાદ ખોરદાદે રાખી યકીન.
અમેષાસ્પ બહમનનું લેશે જે નામ
બ્હેશતમાંજ કરશે તેઓનું મુકામ.

૧૬. હમેમ તત વહિશ્તાચીત યે
ઉષુરૂયે સ્યસચીત દહ્મહ્યા
ક્ષયાંસ મજદા અહુરા યેહ્યા-મા
આઇથિશચીત દૂએથા
હ્યત અએનંઘહે દ્રેગવતો
એએઆનુ ઇષ્યેંગ અંઘહયા.

૧૬. મારાં મનના શકને આ કરવાને દુર,
છે ધર્મ તણાં ગ્નાનની બહુ જરૂર.
ઓ હોરમજદ! હકુમતના કરનાર તું,
સજા જણો પાપીને દેનાર તું!
મળશે ઘટી દીનદારોને દાદ ખાસ,
જે દીનને ફેલાવવાની રાખતા હોય આસ.

૧૭.☞ અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ બ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ. *

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮
નો પ્હેલ્લો ફકરો—પાનું ૪ થું.

યથા અહુ વઈરિયો ૪, અષેમ વોહુ ૩
ખઍતુમઇથ્યેમ હાઈતીમ યજમઈદે.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઈતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઈદે.

અમો માનથી યાદ કર્યે તમામ,
આ "અખ્યાચા-ખઍતુશ હા"નુંજ નામ.

આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮
નો છેલ્લો ફકરો પાનું -૭ મું.

‡ કવીઓ એટલે દીનના ફરમાનો ઉપર
ધ્યાંન નહિં આપનારા.

* કરપો એટલે દીનનાં ફરમાનો નહિં
સ્વિકારનારા.

હા ૩૩ મો.

———(:૦:)———

૧. યથા આઇશ ઇથા વરેષઇતે યા
દાતા અંઘહેઉશ પઓઉરૂએઇહ્યા,
રતુશ શ્યઓથના રજિશ્તા દ્રેગવ-
તએચા હ્યતચા અષાઉને;
યેખ્યાચા હેમ-યાસઇતે મિથહ્યા
યાચા હોઈ આ એરેજવા.

૧. રાખી ધ્યાન કાયદાનું અસલી તમામ
×રતુ કરશે સર્વેથી વાજબીજ કામ.
હશે જેઓના સઉ મલી ગયલાં કામ.
પ્રમાણુ એક હશે સારાં નરસાંનું આમ.
રતુ દેશે બદલો તે સર્વેને નેક
કરી તોલ બદ નેકનુ બી દરેક.

૨. અત યે અકેમ દ્રેગવાઇતે
વંચધહા વા અત વા મનંધહા
જસ્તોઇબ્યા વા વરેષઇતી,
વંઘહાઉ વા ચોઇથઇતે અસ્તીમ;
તોઇ વારાઇ રાદેન્તી અહુરહ્યા
જઓષે મજદાઓ.

૨. સખુનો, વિચારો, કે હાથો વડે
જણો પાપીઓ સંગ જેબી લડે.
શીખાડે ભલાં, ને સુબોધિક કામ,
નિતી નેકીની રાહ દેખાડે તમામ
તથા પાક હોરમજદને કરશે જે શાદ,
તે ધર્મની આસ્થાને કરશે પોલાદ.

૩. યે અષાઉને વહિશ્તો, ખએતુ
વા અત વા વેરેજેન્યો
અઇરયમ્ના વા અહુરા વીદાંસ
વા થ્વક્ષંઘહા ગવોઇ,
અત હુવો અષહ્યા અંઘહુત
વંઘહેઉશચા વાસ્ત્રે મનંઘહો.

૩. દીયે રાસ્ત જણુને જે સારૂ વર્તન
બતાવે તેની ગમ ભલું નેક મન
હોય ખેશી, યા નોકર, યા સાથી ખરે
ચાલાકીથી સંભાળ તેની કરે
ગણાય નેક મનશાની તણો તે તદન
સવાબોના કામે સદા જેનું મન.

૪. યે થ્વત મજદા અસ્રશતીમ
અકેમચા મનો યજાઈ અપા,
ખએતેઉશચા તરેમઈતીમ વેરેજેન-
ખ્યાચા નજદીશ્તાંમ દ્રુજેમ,
અઇરિયમનસચા નદેન્તો, ગેઉશચા
વાસ્રાત અચિશ્તેમ મન્તુમ.

૪. મનસ્ની બુરી ને અનાદર, જરૂર
કરૂં બંદગીથી તુરત તેને દુર
કીધી હોય તુંડી જો ખેશીઓ સાથ,
દગાઇનોબી હોય લંબાવ્યો હાથ,
દેખાડયો જો હોય મેં તીરસ્કાર કંઇ
રહયો પશુ ગમ જો બેદરકાર કંઇ
તો દુર કરજે મુંજની બુરી ચાલ તું
સુધારીશ બંદગીથી મુજ હાલ હું.

+રતુ એટલે વડો ધર્મગુરૂ.

૫. યસ્તે વીસ્પે-મજિશ્તેમ સેરઓ-
ષેમ જબયા અવંઘહુાને;
અપાનો દરેગો–જ્યાઈતીમ આ-
ક્ષથ્રેંમ વંઘહેઉશ મનંઘહો;
અષાત આ એરેજુશ પથો યએષુ
મજદાઓ અહુરો ષએતી.

૫. તારા યઝદોમાં છે મોટા ઘણો,
દરજ્જો બુલંદ ×સરોશ યઝદ તણો.
સરોશને બોલાવું મદદને હું કાજ
મનશની ભલી સાથે જીંદગી દરાજ.
અમારાં આ મનમાં જે દાખલ ન થાય
બુરા કોઇ વિચારોબી હાંસલ ન થાય.
બતાવ અમને રાસ્તીથી નિતીની રાહ
રહીયે નિતી રાહે આહુરની પનાહ.

× સરોશ યઝદ જે માણસની જીંદગીમાં તેમજ તેના ગુજરવા પછી ત્રણ દીવસ સુધી રવાનની નેગહેબાની કરનારો એક ફીરેસ્તો છે, તેને આ પવિત્ર ગાથાઓ પહેલવહેલા ગાયા હતા. વળી સરોષ યઝદની ગેબી મદદ અને પાસબાનીનો આ ગેતીમાં એક અચુક પુરાવો તા૦ ૨૩–૭–૧૯૨૨ ને દીને બનેલા મરોલ ગામના ત્રાસદાયક બનાવે પુરો પાડયો છે કે જેમાં સરોષ યઝદની પનાહ માંગવાથી શેઠ અરદેશર મહેરવાનજી ભરૂચાનું કુટુંબ લોહીના તરસ્યા પઠાણોની મોટી સંખ્યાએ કીધેલા ખુની હુમલામાંથી બચી જવા પામ્યું. ગાથાના સંબંધમાં એ બળવાન યઝદને માટે યુરોપ્યન વિદ્યાનો ડૉ. સી. પી. ટીલ અને ડૉ. માર્ટીન હાઉ નીચે મુજબ કહે છેઃ-

"Sraosha is a word which connotes obedience. Sraosha occupies a very modest place as a genius in the Gathas. He is a messenger between the terrestrial and the Celestial worlds. He is despatched by Mazda to his favourites. He is the bestower of riches and blessings among men. He leads the pious into the eternal domains of the beneficent spirit, where Mazda is enthroned. Sraosha seems to have been in the beginning only one of the inferior angels and to have acquired at a later period great importance as the representative of divine revelation."

—Dr. C. P. Tiele's Religion of the Iranian Peoples.

"Sraush is the personification of the whole divine worship of the Parsis. Sraush yasht is to be recited at the commencement of the night time. We worship Sraush the righteous, the beautiful and the victorious, who protects our territories. Of all Ahura Mazda's creatures, he was the first to worship Mazda. He first sang the five gathas of the righteous Spitama Zarathustra, He slays the demon of destruction. He is the guardian and protector of the whole world here below. He never sleeps, and protects by vigilence the creatures of Mazda. He guards with his drawn sword the whole world after sunset. The demons flee from him and hide themselves in darkness. His victorious sword is the Ahunavairiya formula. He walks round about the world teaching the religion. He protects our two lives of body and soul against evil spirits."

૪ —Dr. Martin Haug's Essays on the Parsis.

૬. યે જઓતા અષા એરેજુશ હુવો
મન્યેઉશ આ વહિશ્તાત કયા,
અહ્માત અવા મનંઘહા યા
વેરેજયેઈધાઈ મન્તા વાસ્તરયા;
તાન્તોઈ ઈજ્યા અહુરા મજદા
દરશ્તોઇશચા હેમ-પરશ્તોઇશચા.

૬. કરૂં યાદ નેક નઇયને દમબદમ
ધરૂં રાસ્તીથી હું "અહુરા" કદમ,
કરૂં પાર ધાર્યા મુજબ સર્વ કામ
એ છે મારા મનમાં હંમેશાંની હામ.
એ માગું છું હોરમજદ હું તારી પાસ
છે દીન માટે જુસ્તજુ, દરશનની આસ.

૭. આ-માંમ આઈદુમ વહિશ્તા
આ ખએથ્યાચા મજદા દરેષતચા
અષા વોહુ મનંઘહા યા
શ્રુયે પરે મગાઉનો;
આવિશ-નાઓ અન્તરેઓ હેન્તુ
નેમખઇતીશ ચિથ્રાઓ રાતયો.

૭. તું આવ પોતે હોરમજદ હવે મારી પાસ
હું રાસ્તી ગનશાનીથી શોધું છું ખાસ,
મને તું શીખાડ હોય સૌથી સરસ
કે ભેટ હું તને બંદગીની કરશ.
નથી ભેટ મુજ પાસે બંદગી સિવાય
જાહેર ટેક બંદગીનો તું પાસ થાય.
દુઆ છે એ મારી, જે થાએ કબુલ
નમે તારી બંદગીમાં આલમબી કુલ.

૮. ફ્રો-મોઈ ફ્રવોઈજિદુમ અરેથા
તા યા વોહુ ષવાઇ મનંઘહા
યસ્નેમ મજદા ક્ષ્માવતો અત
વા અષા સ્તઓમ્યા વચાઓ;
દાતા વે અમેરે તાઓસ્ચા
ઉતયુઈતી હઉર્વતાસ દ્રઓનો.

૮. જણાવ તું અમોને કે છે શું સબબ?
કે દીન આસ્થાની કાં કર્યે તલબ?
બતાવ ધર્મ યકીનના ફાયદા છે શું?
કરી દે ખુલાસો કે કાયદા છે શું?
આરાધના હોરમજદની હું રાખું શરૂ
સખુન તારી કીર્તીના જારી કરૂં.
* અમરદાદ × ખોરદાદની બક્ષેસો કર
મને ભેટ જાથુકની દે જબર.

૯. અત તોઇ મજદા તેમ મઇન્યુમ
અષઓક્ષયન્તાઓ સરેધયાઓ
ખાથ્રા મએથા મયા
વહિશ્તા બરેતુ મનંઘહા
અયાઓ અરોઇ હાકુરેનેમ
યયાઓ હચિન્તે ઉર્વાનો.

૯. વધારે છે નેકી હોરમજદ ને બહમન
સુખો ભેગી તાકાતબી દે છે તદન,
કરેચ ખાતરી જોઇ ઇન્સાનનું કામ
ને બક્ષે છે તે મુજબ સુખો આરામ.
રવાન તેઓ બંધેના એકદીલ તમામ
ખુશીથી કરેચ સર્વ સાથેજ કામ.

---

* અમરદાદ (અમૅરેતાત) મીનોઇ જહાનમાં અમરપણું.

× ખોરદાદ (હઉવ તાત) આ દુન્યાનું સુખ.

૧૦. વીસ્પાઓ-સ્તોઇ હુજીતયો યાઓ-જી
આઓંઘહુરે, યાઓસચા હેન્તી,
યાઓસચા મજદા બવઇન્તી,
થ્વહ્મી હીશ જઓષે આબક્ષોહુવા.
વોહુ ઉક્ષ્યા મનંઘહા ક્ષથ્રા
અષાચા ઉશ્તા તનુમ.

(બાજમાં પઢે.) × શેકસ્તેહ ઘનામેન્યો,
બર અહેરેમન લેઆંનત સદ-હજાર બાર
(પ્રગટ પઢે.)

૧૦. ભોગવાતાં હતાં સુખો જીંદગી તણાં
ને ભોગવાય છે જીંદગીના સુખો ઘણાં
ને ભોગવાશે જીંદગીના સુખો હજુર
બખશજે એ હોરમજદ તે મુંજને જરૂર!
અરે તારાં મનને તું મજબુત કર
કૌવત, નેક મનશની, ને રાસ્તીએ, ભર
ગનામીનોનો દોર તુટજો જબર
પડો લાખ લ્યાનત અહેરમન ઉપર.

૧૧. ☞ યે સેવિશ્તો અહુરો મજદા-
ઓસચા આર્મઇતિશચા,
અષેમ્ચા ફ્રાદત-ગએથેમ
મનસચા વોહુ ક્ષથ્રેમચા,
સ્રઓતા-મોઇ મેરેજદાતા-મોઇ
આદાઇ કહ્યાઇચીત પઇતી.

(☞ ઉપલો ફકરો ત્રણ વાર ભણવો)

૧૧. નફાકાર હોરમજદ છે સૌમાં અપાર
આર્મઇતી, ને ગેતીની વૃદ્ધિ કરનાર.
સુનો વોહુમનો, ક્ષથ્ર સર્વે નિદાન
અરજ આય મારી ઉપર ધરજો ધ્યાન.
દયા મારા કામો પર કરજો તદન,
કરો માફ બદ ચાલ ને બદ સુખન.

૧૨. ઉસ-મોઇ ઉજારેશ્વા અહુરા
આર્મઇતી તેવીષીમ દસ્વા,
સ્પેનિશ્તા મઇન્યુ મજદા,
વંઘહુયા જવો-આદા,
અષા હજો એમવત વોહુ
મનંઘહા ફ્સેરતુમ.

૧૨. અરે પાક હોરમજદ વૃદ્ધિ કરનાર!
દે જંદગીનો બદલો ન્યામતમાં અપાર.
પવિત્ર મને મીનો હોરમજદ કર,
મારી સત્યતા માટે કૌવત તું ભર.
મને જોર, અશોઇ કાજ તું મારી દે
મનશની ભલી માટે સરદારી દે.

૧૩. રફેધ્રાઇ વોઉરૂચષાને દોઇથી-
મોઇ યા-વે અબિફ્રા
તા ક્ષથ્રહ્યા અહુરા યા
વંઘહેઉશ અષિશ મનંઘહો;
ફ્રો સ્પેન્તા આર્મઇતે અષા
દએનાઓ ફ્રદક્ષયા.

૧૩. તપાસવાને પુરણ આ દીની એલમ,
ખુશી માટે બક્ષેસ કર તું કરમ.
પામ્યા જે ભલા આશીરવાદોને ખાસ
શહરેવર, ને બહમન અમશાસ્પંદ, પાસ.
ઓ × સ્પેનતા આર્મઇતી તું કરજે આ કામ
શીખાડ મને રાસ્તીથી દીનના કલામ!

× 'શેકસ્તેહ ઘનામન્યો' વાળી ત્રણ લીટીઓ પેહેસારણાં વખતેજ ભણાય છે. ગાથા પઢતી વખતે એ પઢવાની જરૂર નથી.

× સ્પેન્તા આર્મઇતિ એટલે આબાદી કરનાર સભ્યતા અથવા સંપુર્ણ મનસ્ની.

૧૪. અત રાતાંમ જરથુશ્‍ત્રો તન્વસ-
ચીત ખ્વ્ખ્યાઓ ઉશ્તનેમ્
દદાઇતી પઉર્વતાતેમ મનંઘ
હુસચા વંઘહેઉશ મજદાઇ
શ્યઓથનહ્યા અષાઇ યાચા ઉખ્ધ-
ખ્યાચા સેરઓષેમ્ ક્ષથ્રેમચા.

૧૪. કરે છે આ જરથોસ્ત જીવને કુરબાન,
આપી નેક મનશનીથી હોરમજદને માન.
કરેચ રીદા રાસ્તીએ જરથોસ્ત જાન,
અદા કરેચ કામોની સત્તા નિદાન.

૧૫. અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ શ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ્ મનંઘહો યા
ક્ષ્નવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ્. *

(ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

૧૫. (આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો પહેલો ફકરો–પાતું ૪ થું.)

યથા અહુ વઇર્યો ૪, અષેમ્ વોહુ ૩.
યથા-આઇશ-ઇથાંમ્ હાઇતીમ યજમઇદે.

કે કર્યે છીયે હરઘડી યાદ આ,
પવિત્ર "યથા–આઇશ–ઇથા" તું હા.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઇદે.

(આ ફકરાની બયત માટે જુવો હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો–પાતું ૭ મું.)

હા ૩૪ મો.

——(:૦:)——

૧. યા શ્યઓથના યા વચંઘહા
યા યસ્ના અમેરેતતાતેમ
અષેમચા તએઇબ્યો દાઓંઘહા
મજદા ક્ષથ્રેમચા હઉર્વતાતો
અએષાંમ તોઈ અહુરા એહ્મા
પોઉરૂતેમાઇશ દસ્તે.

૨. અતચા ઈન્તોઇ મનંઘહા મઇ-
ન્યુશ વંઘહુશ વીસ્પા દાતા
સ્પેન્તખ્યાચા નેરેશ શ્યઓથના
યેહ્મા ઉર્વા અષા હચઇતે
પઇરિગએથે ક્ષ્માવતો વહ્મે
મજદા ગરોબીશ સ્તુતાંમ.

૩. અત તોઈ મ્યજદેમ અહુરા
નેમંઘહા અષાઇચા દામા
ગએથાઓ વીસ્પાઓ આક્ષથ્રોઈ
યાઓ વોહુ થ્રઓશ્તા મનંઘહા
આરોઇ-જી હુદાઓંઘહો વીસ્પાઇશ
મજદા ક્ષ્માવસૂ સવો.

૪. અત તોઇ આતરેમ અહુરા
અઓજોંઘહવન્તેમ અષ ।ઉસેમહી,
અસીશ્તેમ એમવન્તેમ સ્તોઈ-
રપેન્તેમ ચિથ્રા-અવંઘહેમ;
અત મજદા દઇબિષ્યન્તે જસ્તા-
ઇશ્તાઇશ દેરેશ્તા અએનંઘહેમ.

૧. કરૂં તુંને અર્પણુ ઓ હોરમજદ અરે!
અમરપણુ, હકુમત, ને રાસ્તી ખરે!
અમોને મળે ભકિતથી જે જે સુખ,
અર્પણુ તુંને કર્યે પ્રથમ તે તે સુખ.

૨. કીધુંછ અંતકરણુથી જે અર્પણુ તમામ,
ગમેછ જે તને નેક વિચારો, ને કામ
રવાંન તેનું રાસ્તી પુઠે ચાલે આમ,
છે જગ આબાદી કરનારાનું એ કામ.
ખુદાઇ ગાયણો બંદગીથી જરૂર,
તુંને તે વડે પોંહચું હું અય અહુર!

૩. નમીને નમસ્કારે અર્પણુ કરૂં,
ને હોરમજદ, ને અષ, તર્ફે ×મ્યઝદ ધરૂં.
થયું છે પોષણુ જીવ જંતુનું સહી,
જેઓ માટે બહમન છે તુંજ રાજ્ય મહી.
ખરેખર છે તે માણુવી અકકલમંદ,
કરે ભકતિ યઝદો ને તારી પસંદ.

૪. છે તુરમંદ આતશ તારો બેગુમાન,
જોરાવર, ખુશીભર્યો, હીમ્મતવાન.
મદદ બહુ કરે છે અજબ રીતે જે,
કરે છે સદા બહુ રીતે ખુશ તે.
પસંદ કર્યે અમ પાક આતશ તરત,
ને આરાધીએ અરદીબહેસ્ત મારફત.
અદાવત જે કોઇ રાખે છે તે તણી,
કરેછ પુરાં કૌવતથી શિક્ષા ઘણી.

× મ્યઝદ (મેજ) ક્રિયામાં અર્પણુ કરવાની પવિત્ર ચીજો.

૫. કત વે ક્ષથ્રેમ કા ઈશતિશ ય્યઓથ-
નાઇશ મજદા યથા વાઓ હુખ્મી
અષા વોહુ મનંઘહા શ્રાયો-
ઇધ્યાઈ દ્રિગુમ વુષ્માકેમ,
પરે વાઓ વીસ્પાઇશ પરે વઓએમા
દએવાઈશ્યા ખ્રફ્સ્ત્રાઈશ મષ્યાઇશ્યા

૫. અહુરમજદ ઝટ મુંજને તું એ કહે,
કે શા પર તારી પાદશાહી રહે?
જાહેર તારી ખાહેશ તું કર મારી પાસ,
કે દઉં ઘટટો આરામ રંકોને ખાસ.
તારી દોસ્તીમાં નેક કામોથી રહું,
કરૂં નેક નેયતથી ખીદમતબી સહુ.
જુદા થઇ દેવો ને દરૂજોથી બસ,
ગણ્યો અહુરમજદને બધાથી સરસ.

૬. યેજી અથા સ્તા હઈથીમ
મજદા અષા વોહુ મનંઘહા,
અત તત મોઈ દક્ષ્તેમ દાતા
અહ્યા અંઘહેઉશ વીસ્પા મએથા,
યથા વાઓ યજેમ્નસચા ઉર્વાઇધ્યાઓ
સ્તવસ અયેની પઈતી.

૬. અગર જો તું છે નેક મનશનીનું રૂપ,
ખરેખર છે તું રાસ્તીનું સરૂપ.
મારી જીંદગી માટે આ ગેતી અંદર,
તારે હાથે મુજને બસારત તું કર.
કે પોંહચું જેથી હું વધુ તારી પાસ,
બનું ભકિત કીર્તીનો ગાનારો ખાસ.

૭. કુથ્રા તોઇ અરેદ્રા મજદા યોઇ
વંઘહેઉશ વએદેના મનંઘહો
સેંગહુશ રએખેનાઓ અસ્પેનચીત
સાદ્રાચીત ચખ્રયો ઉષેઉરૂ;
નએ-ચીમ્ તેમ અન્યેમ યુષ્મત
વએદા-અષા અથા-નાઓ થ્રાજદુમ.

૭. પરસ્તેશ તારી છે કરનારા કયાં?
મનશનીને હૈડે છે ધરનારા કયાં?
ગણે ગંજ કૂર્માનો દીનનાં હરેક,
ધરે હોંશ દુખમાં, ને સુખમાં, દરેક.
ન જાણુતો સિવા તારા કોઇનેબી હું,
બચાવ મારો કરજે અરે રાસ્ત તું!

૮. તાઇશ જી-નાઓ યઓથનાઈશ બ્યેન્તે,
યએષુ અસ પઈરી પોઉરૂબ્યો ઇથ્યેજો;
હાત અસ અઓજ્યાઓ નાઈધ્યાઓંઘહેમ
થ્વહ્યા મજદા આસ્તા ઉર્વાતહ્યા;
યોઈ નોઈત અષેમ મઈન્યન્તા,
અએઇબ્યો દુઇરે વોહુ અસ મનો

૮. કારણુ અમને × આશમોગો બીહવડાવે છે,
ઠગાઇનો બદમાર્ગ બતલાવે છે.
ખચિત છે તેઓના એ કામોથી નાશ,
તેથી દુર રહેવા અમોને છે આશ.
ન થાય જેથી હાંણી મિનોઇ તણી,
કર્યે અમો અખત્યાર રાસ્તી ઘણી.
બુરાઓ, ને જુઠ્ઠાઓ, ફાવે છે બસ,
જણો ભોલાઓને ઠગાવે છે બસ.

× આશમોગો એટલે બુરા દેવો, બુતપરસ્તો.

૯. યોઇ સ્પેન્તાંમ આર્મઈતીમ થ્વહ્યા
મજદા બેરેખ્ધાંમ વીદુષો,
દુશ-શ્યઓથના અવજત
વંઘહેઉશ એવિસ્તી મનંઘહો,
અએઇબ્યો મશ અષા સ્યજદત
યવત અહ્મત અઉરૂના ખ્રફ્સ્ત્રા.

૯. આ સ્પેનતા આર્મઇતિ પ્યારી તારી છે,
સદા નેકોને યારી દેનારી છે.
સમજવા છતાં જેઓ ગાફેલ ફરેચ,
ને બદ જીંદગીના કામો હાંસે કરેચ.
વિસારી દઇ તુંજ ભલી બંદગી,
ગુજારે છે પાપી જેઓ જીંદગી,
સદા નાસે છે રાસ્તી તેથી દુર,
કરેચ જેમ વનમાં ખર્ફસ્તરો ક્રુર.

૧૦. અહ્યા વંઘહેઉશ મનંઘહો શ્યઓથના
વઓચત ગરેબાંમ હુ ખ્રતુશ,
સ્પેન્તાંમચા આર્મઈતીમ્ દાંમીમ
વીદ્વાઓ હિથાંમ અષહ્યા,
તાચા વીસ્પા અહુરા થ્વહ્મી
મજદા ક્ષથ્રોઇ આ વોયથ્રા.

૧૦. ધરાવે છે બુદ્ધિ ભલી જેબી છેક,
કરે છે અમલ તે મનશાનીથી નેક.
છે સ્પેનતા આર્મઇતી જે રાસ્તીનું મૂળ,
એ ગુણો છે તુંજ પાદશાહીમાં કૂલ.
મદદ દે છે ગુણો વધારવાને જે,
જુલમગારોને દહેશતે મારે છે.

૧૧. અત તોઇ ઉબે હઉર્વાઓસ્ચા
ખરેથાઈ આ અમેરેતતાઓસચા;
વંઘહેઉશ ક્ષથ્રા મનંઘહો અષા
મત આર્મઇતિશ વક્ષત
ઉતયુઈતી તેવીષી તાઇશ આ મજદા
વીદ્વએષાંમ્ થ્વોઈ અહી.

૧૧. અમરદાદ, ખોરદાદ બેહુ તારા છે,
બેહમન, અષની, શાહી વધારનારા છે.
છે શકિત, ને બળ, સઉ એઓથી જરૂર,
યશ અગરનો દાર તોડેછ અહુર.

૧૨. કત તોઇ રાજરે, કત વષી,
કત વા સ્તુતો, કત વા યસ્નહ્યા,
સ્રુઇધ્યાઇ મજદા ફ્રાવઓચા યા
વીદાયાત અષીશ રાષ્નાંમ.
સીષા-નાઓ અષા પથો
વંઘહેઉશ ખએતેંગ મનંઘહો.

૧૨. અરે! અહુર કાયદાઓ તારા છે શું ?
સેતાયશ, ને સ્તુતીમાં, ઇચ્છે શું તું ?
કહે તું મને સર્વે ખુલ્લી રીતે,
કરૂં જેથી હાંસલ દુઆ એક ચીતે.
અમોને તું રાસ્તીની રાહે શીખાવ,
વોહુમન તણો ખાસ રસ્તો બતાવ.

૧૩. તેમ અદ્વાનેમ અહુરા યેમ મોઈ
મ્રઓશ વંઘહેઉશ મનંઘહો,

૧૩. કહયુંતું તેં વોહુમનની રાહ માટે એ,
ને × સઓષ્યન્તોના હુકમો માટે જે.

× સઓષ્યનતો એટલે દીનનો માર્ગ બતાવનારા તથા ખરી રાહબરી કરનારા મહાજ્ઞાની પુરૂષો.

દએનાઓ સઓષ્યન્તાંમ યા
હુકેરેત અષાચીત ઉર્વાક્ષત,
હ્યત ચિવિશતા હુદાબ્ન્યો મીજદેમ
મજદા યેહ્યા તુ દએમ

કે તે મુજબ ચાલવા થકી મળે સુખ,
ન જોય સદગુણોથી ને રાસ્તીથી દુખ.
વચન બદલો દેવાનુ' દીધું જરૂર,
ભલી અક્કલવાલાને તેં બાપ અહુર.
તે બદલો દેનારો તુ' પોતે જરૂર,
ખુલાસો તુ' કર પોતે એ વિષે પુર.

૧૪. તત જી મજદા વઈરીમ
અસ્તવઈતે ઉશતાનાઈ દાતા
વંઘહેઉશ બ્યઓથના મનંઘહો યોઈ
જી ગેઉશ વેરેજેને અજયાઓ
ક્ષમાકાંમ હુચિસ્તીમ અહુરા
ખ્રતેઉશ અષા ફ્રાદો વેરેજેના.

૧૪. ફરતી આએ જગમાં જેઓ કુલ છે,
મનશાનીના કામોમાં મશગુલ છે.
ભલી જીન્દગીમાં કરેછ નેક કામ,
કરેછ યાદ તે પાક યઝદાંનુ' નામ.
તેઓમાં છે હોરમજદની બુદ્ધિનો અંશ,
બશારત અહુરની ચાખે તેનો વંશ.

૧૫. મજદા અત મોઈ વહિશ્તા
સ્રવાઓસચા બ્યઓથનાચા વઓચા
તાન્તુ વોહુ મનંઘહા
અષાચા ઈષુદેમ સ્તુતો,
ક્ષમાકા ક્ષથ્રા અહુરા ફ્રેરષેમ
વસ્ના હઈથ્યેમ દાઓ અહુમ.
(ઉપલો ફકરો ૪ વાર ભણવો.)

૧૫. મને રાસ્ત કહે અહુર દાદાર તું,
ભલી દીનના કામો, કલામો, છે શું ?
કે ગાવું જેથી કીર્તિમાં ગાયન સદા,
કરી તેમ ફરજને કરૂં હું અદા.
મળે સુખ મિનોઇનુ' જેથી ખરે,
તું સત્તાથી મુજ જીંદગી તૃપ્ત કરે.

૧૬. અહ્યા યાસા નેમંઘહા
ઉસ્તાનજસ્તો રફેધ્રહ્યા
મન્યેઉશ મજદાઓ પોઉરવીમ
સ્પેન્તહ્યા અષા વીસ્પેંગ બ્યઓથના
વંઘહેઉશ ખ્રતુમ મનંઘહો યા
ક્ષ્નેવીષા ગેઉશચા ઉર્વાનેમ.§
(ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

૧૬. (આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા. ૨૮ નો પહેલો ફકરો- પાનું ૪ થું)

યથા અહુ વઈરયો ૪, અષેમ વોહુ ૩.
યાન્યઓથનાંમ હાઈતીમ યજમઈદે.

અહુનવઈતીમ ગાથાંમ અષઓનીમ
અષહે રતુમ યજમઇદે. અહુનવઇત્યાઓ
ગાથયાઓ હન્દાતા યજમઈદે.

કર્યે માનથી યાદ " યાષ્યઓથના " હા
અશોઇ ભર્યા "ગાથા અહુનવદને" ઇ.।.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંધહો, મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા, યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

* (બાજમાં પઢે.) **અહુરમજદ ખોદાએ, અવજુનીએ મરદુમ મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માંજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદુન બાદ.** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહુ વઇર્યો ૨.**

* ઓ હોર્મજદ કુલ જગના સાહેબ નેક !
માણુસોને માણુસની જાતો દરેક–
તણી કુલ પેદાયશો ફએલાવનાર,
ભલી દીનના શામેલની વૃદ્ધિ કરનાર.
હું માઝદયસ્નોમાના બેહદીનને ગર,
આગાહી, ને કાયમ રહેવું દીન પર.
તથા નેકી પોંહચાડો, ને થાવો એમ,
યાને થાવો આમીન દુઆ માંગી જેમ !

* **યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુક્ષથ્રાબ્યો અષ-ઓનિબ્યો, અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશતવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તા- મઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ, અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથુરનાંમ, પઓઇર્યોત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબાનજદિશતનાંમ ફ્રવષિનાંમ. અષેમ વોહુ ૧.**

☞ **અહ્યાઇ રએશચ; હજંઘરેમ જસમે; કેરકેહ મોજદ.**

* વખાણું કૈવત કીર્તી આરાધના
તે ગંજ રાખનાર મઝદ તુરમંદના.
અમશાસ્પંદો, ને ગાથા સચ્ચાઇના પુર,
જોરાવર, અશો, વૃદ્ધિ કરતા જરૂર.
કઈ અહુનવદ, ઉસ્તવદની, સેપાસ,
તથા સ્પેનતોમદને વખાણું હું ખાસ.
વોહુક્ષથ્ર વહિસ્તોયસ્ત, આત્તમાં હંમેશ,
નબાનઝદિસ્ત આત્મા, ને પોર્યોદકેશ.

---

* આ છેલ્લા બંને ફકરાઓ, જે દરેક ગાથાને છેડે ભણવામાં આવે છે, તેની બયેત દરેક ઠેકાણે પાછી આપી નથી, તેની નોંધ લેવી.

[આ ગાથા શરૂ કરવા આગમજ જે પ્રથમ ક્ષ્નુમન ભણવાની છે તેને માટે જુવો સફે ૧ થી ૩]

ગાથા ઉશ્તવદ.

(એટલે યઝશ્નેના હા ૪૩ થી ૪૬.)

હા ૪૩ મો.

નેમો વે ગાથાઓ અષઓનીશ.

કરૂં છું શરૂ ગાથા ઉસ્તવદ આજ,
હોજો તમને ગાથા, પવિત્ર નમાજ!

૧. ☞ *ઉશ્તા અહ્માઇ યહ્માઇ ઉશ્તા કહ્માઇચીત
વસે-ક્ષયાંસ મજદાઓ દાયાત અહુરો
ઉતયુઈતી તેવીષી ગત તેઈ વસેમી
અષેમ દેરેદયાઇ તન મોઇ દાઓ આર્મઇતી
રાયો અષીશ વંઘહેઉશ મનંઘહો.

(☞ આ ફકરો બે વાર ભણવો.)

૧. *બીજાઓને જેથી મળે સુખ પુર,
આબાદી, સુખાકારી, તેને જરૂર.
કરી રાજ્ય અહુરમજદ મરજી મુજબ,
તેને દે છે બળ, તનદરોસ્તી, અજબ.
હું માગું છું એ ચીજો યઝદાં તું પાસ,
ગુજારવા ભલી જીંદગીની છે આસ.
આ મુજ નમ્ર બંદગી સુની લેજે તું,
આબાદી, ને દવલતખી સૌ દેજે તું.
બક્ષજે સુખો, ને આશીરવાદો નેક,
ભલાં મનની દેજે મને જીંદગી એક.

૨. અતચા અહ્માઇ વીસ્પનાંમ વહિશ્તેમ,
ખાથ્રોયા ના ખાથ્રેમ્ દઇદીતા;
થ્વા ચીચીથ્વા સ્પેનિશ્તા મઇન્યુ મજદા,

૨. ગણુવો તે ખરો ભાગ્યશાળી છે નર,
સમાલી જે કીર્તિને રાખે અમર.
આબાદીના કર્તા, અહુરા દાદાર,
જાહેરમાં દેખાવ કાં નથી તું દેનાર?

---

*આ પહેલો ફકરો ઉસ્તવદ ગાથાના દરેક હાને છેડે પણ ફરી આવે છે જેની બેત દરેક હા મા પાછીને પાછી લખી નથી જેની નોંધ લેવી. વળી નેક અને સદગુણી માણુસના ગુજરવા પછી તેના ટકીયા આગલ તેનું રવાન મીનોઇમાં યાને પેલી જહાનમાં બ્હેશ્નત મેળવવાની ભારે ખુશાલીમાં ગાથાના જે કલામ ગાય છે તે આ ફકરામાં છે.

યા દાઓ અષા વંઘહેઉશ માયાઓ
મનંઘહો,
વીસ્પા અયારે દરેગો-જ્યાતોઇશ
ઉર્વાદંઘહા.

માયાથી બક્ષ જીંદગી લાંબી એક
કે રાસ્તીની મારફ્ત ગુજાર્યે તે નેક.

૩. અત હુવો વંઘહેઉશ વહ્યો ના
અઇબી-જમ્યાત,
યે નાઓ એરેજીશ સવંઘહો પથો
સીષાઇત
અહ્યા અંઘહેઉશ અસ્તવતો મનંઘહુસચા,
હુઇથ્યેંગ આ-સ્તીશ યેંગ આ ષએતી
અહુરો,
અરેદ્રો થ્વવાંસ હુજેન્તુશ સ્પેન્તો મજદા.

૩. ટળેચ રાસ્ત રાહેજ ચાલવાથી દુઃખ,
મળેચ મનને શાંતિ, આબાદી, ને સુખ.
મળે છે આ ગેતીમાં એ સઉ ચીજો,
મિનોઇમાં બ્હેસ્તનો છે ફાયદો બીજો.
એવી બંદગી કરનારો તુંજ સફ્નો તે,
ભલી અકલે જગ રોશન કરનારો છે.

૪. અત થ્વા મેંગહાઇ તખ્મેમચા
સ્પેન્તેમ્ મજદા,
હ્યત તા જસ્તા યા-તુ હફ્ષી અવાઓ
યાઓ દાઓ અષીશ દ્રેગવાઇતિ
અષાઉનએચા;
થ્વહ્યા ગરેમા આથ્રો અષા-અઓજંઘહો
હ્યત મોઇ વંઘહેઉશ હજે જિમત મનંઘહો.

૪. ગણીશ સર્વે શકિતનો ભર્યો અહુર,
દાનેશમંદ, આબાદી કરનારો, પુર.
મદદ પામે પાપીબી નેકોની સાથ,
અહુર પાક તારા તેના તેજ હાથ.
આશીરવાદો દે છે તેને એજ હાથ,
બચાવેછ મદદનોબી દઇ તેજ હાથ.
અશોઇનું બળ રાખેચ આતશ વિષેશ,
મળેચ જેથી બળ ભલાં મનનું હંમેશ.

૫. સ્પેન્તેમ્ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા,
હ્યત થ્વા અંઘહેઉશ જાંથોઇ
દરેસેમ પઓઉરવીમ્;
હ્યત દાઓ ષ્યઓથના મીજદવાંન
યાચા ઉખ્ધા,
અકેમ્ અકાઇ વંઘઉહીમ અષીમ
વંઘહુઓવે,
થ્વા હુનરા દામોઇશ ઉર્વએસે અપેમે.

૫. જોગો જગ પેદાયશમાં તુંને પ્રથમ,
આબાદીનો કર્તા ગણ્યો એકદમ.
સેવટ તક છે ઇન્સાફી રીતી ખચીત,
કરણી તેવી ભરણી દેવાની છે રીત.
બુરાંઓને મલશે બુરૂં જાવેદાન,
ભલાંઓને મલશે ભલું બેગુમાન.

૬. યહ્મી સ્પેન્તા થ્વા મઇન્યુ ઉર્વએસે જસો,
મજદા ક્ષથ્રા અહ્મી વોહુ મનંઘહા,

૬. તું સ્પેનતામીનો સંગ છેવટ આવશે,
શહરેવર, ને બહમનને બી લાવશે.

યેહ્યા બ્યઓથનાઇશ ગએથાઓ અષા
ફ્રાદેન્તે;
અએઇબ્યો રતુશ સેંગહ્‌ઇતી આર્મઇતિશ,
થ્વહ્યા ખ્રતેઉશ યેમ નએ ચિશ દાબયેઇતી.

તુંથી જગની ખલકત બને છે આબાદ,
અશોઇ મારફતે બને સર્વે શાદ.
જાહેર કરશે આર્મઇતી તેઓની પાસ,
માહેર કરશે ડહાપણુના કાયદાથી ખાસ.
તે ડહાપણુ! જેને કોઇ વખોડે ન કહી,
તે ડહાપણુ! કે જેને ઠગે કોઇ નહિ.

૭ સ્પેન્તેમ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા
હ્યત મા વોહુ પઇરી-જસત મનંઘહા
પેરેસતચા મા; ચિશ અહી કહ્યા અહી;
કુથા અયારે દક્ષારા ફેરસયાઇ દીષા
અઇબી થ્વાહુ ગએથાહુ તનુષિચા.

૭. આવ્યો જ્યારે બહમન મારફતે સરોશ,
લાવ્યો તારો પેગામ રાખીને હોશ.
મારી પાસે આવીને પુછ્યું મને,
કે કોણ? કોણુની સફનો ગમે છે તને?
એલમ દીનનો શીખવાની ખાહેશ ધરે,
સેતાયશ દીની ચિત લગાડી કરે.
અસર કેમ કરૂં તે જણો પર હું ખાસ.
અને પાડું કેમ તેના દીલમાં ઉજાસ?

૮. અત હોઇ અઓજી જરથુશ્ત્રો
પઓઉરવીમ,
હઇથ્યો દ્વએષાઓ હ્યત ઇસોયા દ્રિગવાઇતે
અત અષાઉને રફેનો ખ્યેમ
અઓજોંગહવત;
હ્યત આ બુશ્તીશ વસસે ક્ષથ્રહ્યા દયા,
યવત આ થ્વા મજદા સ્તાઉમી ઉફ્યાચા.

૮. પ્રથમ કીધું જરથોસ્તે જાહેર એ ખાસ,
કે રાખું છું માહેર થવાની હું આસ.
બુરાંઓનો દુશ્મન હું બનનારો થાઉં,
ખુશાલી ભલાંઓને દેનારો થાઉં.
વખાણુ ઓ હોરમજદ તને ત્યાં સુધી,
ગાયણુ તારી કીર્તિના ગાઉં જ્યાં સુધી!
દેવા તારી શાહીને શોભા સહુ,
તે માટેની ઇચ્છામાં મશગુલ રહું.

૯. સ્પેન્તેમ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા,
હ્યત મા વોહુ પઇરી-જસત મનંઘહા
અહ્યા ફેરસેમ કહ્માઇ વીવીદુયે વષી;
અત આ થ્વહ્માઈ આથ્રે રાતાંમ
નેમંઘહો,
અષહ્યા મા યવત ઇસાઈ મન્યાઈ.

૯. ગણ્યો તને આબાદી કર્તા તે વાર,
સરોશ આવ્યો બહમનની મારફત જેવાર.
પુછ્યું શા વિષે તું કરે છે સવાલ,
ને કઇ ચીજે રાખે છે મહોબત ને વ્હાલ?
કે જ્યાં સુધી મારામાં તાકાત ધરશ,
હું ત્યાં સુધી આતશની બંદગી કરશ.
ગણીશ ભેટ રાસ્તીની કીંમતી જરૂર,
જોવશ તું તરફ માનથી ઓ અહુર!

૧૦. અત તુ મોઈ દાઇશ અષેમ,
હ્યત મા જઓજઓમી,

૧૦. જરૂર છે મને રાસ્તીની અપાર,
તેથી બક્ષ ફ્‌જને ઓ પરવરદેગાર!

આર્મઇતી હુચિમ્નો ઇત આરેમ;
પેરેસાચા નાઓ યા તોઇ એહ્મા પરશ્તા,
પરશ્તેમ્ જી થ્વા યથના તત એમવતાંમ્;
હ્યત થ્વા ક્ષયાંસ અએષેમ્ દયાત
એમવન્તેમ.

જેથી ચાલુ આર્મઇતી માફક હું બસ,
સંપુર્ણ મનશાનીથી ચાલું સરસ.
×સવાલ તે છે હીંમત દેનારો હરેક,
જે દીન માટે પુછનારો હું છું દરેક.
ટકાવે છે તુંથીજ પાદશાહબી એક,
બુલંદ સવે પોતાની ઇચ્છા ને ટેક.

૧૧. સ્પેન્તેમ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા
હ્યત મા વોહુ પઇરી-જસત મનંઘહા'
હ્યત ક્ષ્મા ઉખ્ધાઇશિ દીદ્દઇઘિહે
પઓઉરવીમ્;
સાદ્રા મોઈ સાંસ મશ્યએષુ જરજદાઇતિશ
તત વેરેજ્યેઇદ્યાઇ હ્યત મોઇ મ્રઓતા
વહિશ્તેમ.

૧૧. ગણ્યો તને આબાદી કર્તા તે વાર,
સરોશ આવ્યો બહમનની મારફત જે વાર.
થયો દાંના તુંજના કલામોથી હું,
પણ એ માટે હું હજી શકમંદ છું.
કે ફેલાશે ઇન્સાનો અંદર તે કેમ?
અતિ મુંજને લાગું છે મુશ્કીલ એમ.
તો પણ તે ફેલાવા હું કોષેશ કરશ,
જે કહેલું તારૂં સર્વથી છે સરસ.

૧૨. હ્યતચા મોઈ મ્રઓશ અષેમ જસો
ફ્રાક્ષ્નેને,
અત તુ-મોઇ નોઇત અસ્રૂશ્તા
પઇરયઓઘજા;
ઉજેરેદયાઇ પરા હ્યત મોઇ આ-જિમત
સેરઓષો અષી માંજા-રયા હુચિમ્નો,
યા વે અષીશ રાનોઇબ્યો સવોઇ વીદાયત.

૧૨. કહયું છે તુંએ મને જાહેરમાં છેક,
કે રાસ્તીને પહોંચે તું વાતે હરેક.
નહિ હોય સાંભળવા લાયકનું જે,
ન કરતો તું જાહેર એકાએક તે,
સરોશઆવે મુજ પાસે તેની અગાઉ,
પેગમબરી માટે હું તૈયાર થાઉં.
જેથી દીનને માટે લડનારાને આય,
મહેનત બદલે આશીષો હાંસલ થાય.

૧૩. સ્પેન્તેમ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા,
હ્યત મા વોહુ પઇરી-જસત મનંઘહા,
અરેથા વોઇજિદ્યાઈ કામહ્યા તેમ
મોઇ દાતા,
દરેગહ્યા યાઉશ યેમ વાઓ
નએ ચીશ દારેશત ઇતિ;
વઇરયાઓ સ્તોઇશ યા થ્વહ્મી ક્ષથ્રોઈ
વાચી.

૧૩. ગણ્યો તને આબાદી કર્તા તે વાર,
સરોશ આવ્યો બહમનની મારફત જે વાર.
કરવા મારી ખાહેશ તણી નેમ પાર,
મને બક્ષ જીંદગી તું લાંબી અપાર.
કે નેમ મારી જીંદગીની લાવું હું બર,
બદી તોડી નેકીનો થાવું રાહબર.
અહુરા તું છે જ્યારે સર્વે શક્તિવાન,
તો દે લાંબી જીંદગીનું મુંજને તું માન!

× આ સવાલો આની પછીના હા માં, એટલે હા ૪૪ માં, પુછવામાં આવે છે.

૧૪. હાત ના ફ્રયાઇ વએદ્દમ્નો ઇસ્ત્વા દઈદીત
મઇઅ્યો મજદા તવા રફ્રેનો ફ્રાક્ષ્નેનેમ,
હાત થ્વા ક્ષથ્રા અષાત હચા ફ્રાંક્તા;
ઉજેરેઇદયાઈ અજેમ્ સરેદનાઓ
સેંગહુહ્યા.
મત તાઇશ વીસ્પાઇશ યોઈ
તોઈ માંથ્રાઓ મરેન્તી.

૧૪. આપી શકશે મુંજને અકલમંદ જબર,
તારાથીજ મલતી ખુશાલી × તે નર.
કે ફરમાન તુંજથી જે માટેનું છે
અશોઇ સર્વ શકિતને કાજેતું જે.
શિખામણના મુખી, ને બીજા તમામ,
કરેછ માથ્રના યાદ જેઓ કલામ.
ઉશકેરૂં છું કોષેશથી તેમણે સદા,
ફરજ દીન ફેલાવવાની કરવા અદા.

૧૫. સ્પેન્તેમ અત થ્વા મજદા મેંગહી અહુરા,
હાત મા વોહુ પઈરી-જસત મનંઘહા,
દક્ષાત ઉષ્યા તુષ્ના મઇતિશ વહિશ્તા;
નોઈત ના પોઉરુશ દ્રેગવતો ખ્યાત
ચિક્ષ્નુષો,
અત તોઇ વીસ્પેંગ અંગ્રેંગ અષાઉનો
આદરે.

૧૫. ગણ્યો તને આબાદી કર્તા તે વાર,
સરોશ આવ્યો વોહુમનની મારફત જે વાર.
હોશીયારીથી મુજને જણાવ્યું તેવાર
કે સઉથી સરસ છે સંતોષી વિચાર.
ભલો નથી બુરાને રાખતો આનંદ,
કારણ પાપી, નેકને ન કરતો પસંદ.
ગણાય છે રૂડાબી તેઓમાં ભુંડા,
* કારણ બુરી રીતો ધીકકારેછ રૂડા,

૧૬. અત અહુરા હ્વો મઇન્યુમ જરથુશ્ત્રો
વેરેન્તે મજદા, યસ્તે ચિશચા સ્પેનિશ્તો,
અસ્તવત અષેમ ખ્યાત ઉશ્તાના
અઓજોંગહ્વત;
ખેંગ-દરેસોઈ ક્ષથ્રોઇ ખ્યાત આર્મઇતિશ,
અષીમ શ્યઓથનાઇશ વોહુ દઈદીત
મનંઘહા.

૧૬. ઓ હોરમજદ ! તું વૃદ્ધિનો કરનાર છે,
જરથોસ્ત માનથી તુંને જોનાર છે,
કરશે સર્વ કોઇ કોષેશ ધ્યાનથી,
અને જોશે તુંને આદરમાનથી.
વધે જગમાં રાસ્તી તણું બળ જબર,
મળે જીત રાસ્તીને, જુઠાઇ ઉપર.
અરે અહુરમજદ આ ખલકમાં તમામ,
કરે × આર્મઇતી પોતાનુંજ મુકામ,
તથા જે વોહુમન કહેવાય તમામ.
તેનીજ મારફતથી કરે સર્વે કામ.

× એ શબ્દ સરોશ ઇઝદને માટે હોય એમ છે.

* સદગુણી માણસો બુરાંઓને ગમતાં નથી કારણ કે બુરાંઓનાં સઘળાં આચરણને તેઓ ધિકકારે છે.

× આર્મઇતી યાને સભ્યતા.

૧૭. ☞ ઉશ્તા અહ્માઇ યહ્માઈ ઉશ્તા કહ્માઇચીત;	(આ ફકરાની બયત માટે જુવો આએજ હા નો પ્હેલો ફકરો, પાનું ૩૪ મું.)
વસે-ક્ષયાંસ મજદાઓ દાયાત અહુરો ઉતયુઈતી તેવીષી; ગત તોઇ વસેમી અષેમ દ્રેરેદયાઈ તત મોઈ દાઓ આરમઇતી રાયો અષીશ વંઘહેઉશ ગએમ મનંઘહો.	
(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)	
અષેમ વોહુ ૩ ઉશ્તવઈતીમ હાઈતીમ યજમઈદે.	અતિશ્ય અમો માનની સાથે આ, કર્યેછ યાદ નામનો ઉશ્તવદ આ હા.
યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો, મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા, યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઈદે.	(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાના હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

×હા ૪૪ મો.

——(:o:)——

૧. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
નેમંઘહો આ યથા નેમે ક્ષ્માવતો,
મજદા ફ્રયાઈ થ્વાવાંસ સખ્યાત મવઇતે
અત ને અષા ફ્રયા દજદયાઈ હાકુરેના,
યથા-ને આ વોહુ જિમત મનંઘહા.

૧. × કહયું જરથોસ્તે પાક હોરમજદને,
કે સાચું કહેજે જે હું પુછું તને.
જરૂર છે તું જેવાની બંદગીની પુર,
તો અય દોસ્ત મુજને શીખવ તે જરૂર!
મદદ મળે મુજ દોસ્તને જેથી ખાસ,
સરોષ, બહમન મારફત આવે અમો પાસ.

૨. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
કથા અંઘહેઉશ વહિશ્તહ્યા પઓઉરવીમ,
કાથે સુઇદયાઈ યે-ઈ પઇતિષાત,
હવો જી અષા સ્પેન્તો ઇરિખ્તેમ
વીસ્પોઇબ્યો
હારો મઈન્યું અહુમબીશ ઉર્વથો મજદા.

૨. જે સાથી છે જીંદગાનીનો શ્રેષ્ટ મૂળ,
વળી રાખે છે જે બે દુન્યાં કબુલ.
નફાબી તેને કેમ હાંસલ થાય?
ને ગુજરાય કેમ જીંદગી કીંમતી આય.
મીનો છે અહુરમજદ બેઉ જગનો યાર.
તું છે ચુસ્ત ગુમરાહી ધીઃકકારનાર.
તું રાસ્તીથી આબાદી કરનાર છે,
કુમાર્ગથી મને અટકાવનાર છે.

૩. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
કસ્ના જાંથા પતા અષહ્યા પોઉરૂયો;
કસ્ના ખેંગ સ્તરેમચા દાત અદ્વાનેમ,
કે યા માઓ ઉક્ષ્યેઈતી નેરેફ્સઈતી થ્વત;
તાચીત મજદા વસેમી અન્યાચા વીદુયે.

૩. ઓ હોરમજદ! કહે રાસ્તી સર્જનાર કોણ?
અવલ રાસ્તીનો પયદા કરનાર કોણ?
કોણે લાગ સર્વે મુકરર કીધો?
સુરજ, ને સેતારાનો, મારગ સીધો.
ને ચંદ્રને વધ ઘટ બનાવનાર કોણ?
સિવા તારા એ સર્વે કરનાર કોણ?
છે બાબદો આ અને બીજીબી ખાસ,
ઓ હોરમજદ! છે મને જાણુવાની આસ.

૪. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કસ્ના દેરેતા જાંમચા અદ નબાઓસચા
અવપસ્તોઇશ કે અપો ઉર્વરાઓસચા;
કે વાતાઇ દ્વાંનમઇબ્યસચા યઓગેત
આસૂ;
કસ્ના વંઘહેઉશ મજદા દાંમિશ મનંઘહો.

૪. પડી જતાં નીચે, અટકાવનાર કોણ?
જમીન આસમાનને ટેકાવનાર કોણ?
ઉરવરો ને પાણી સરજનાર કોણ?
ઝડપ વાદળાં, વા ને દેનાર કોણ?
મને ઓ અહુરમજદ! તું જવાબ દે,
મનશની પેદા કરનારો કોણ છે?

× આ આખા હામા પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબ દાદાર હોરમજને દીન તથા કુદરતના કાયદા માટે સવાલો પુછે છે, જે માટેનો ઇશારો હા ૪૩ ના દસમાં ફકરામાં આપણે જોયો છે. વળી આ પહેલી બયત આ હાના દરેક શ્લોકની શરૂઆતમાં આવે છે, જે દરેક ફકરામાં પાછી ને પાછી લખી નથી.

૫. તત થ્વા પેરેસા એરેશ મોઇ વઓચા
અહુરા;
કે હુવાપાઓ રઓચાઓસચા દાત
તેમાઓસચા;
કે હુવાપાઓ ખફ્નેમચા દાત જએમાચા;
કે યા ઉષાઓ અરેમ-પિથ્વા ક્ષપાચા
યાઓ મનોથ્રીશ ચજદાંગહુવન્તેમ
અરેથહ્યા.

૫. સિહાઇ, ને રોશની, બનાવનાર કોણ?
ને ઉંઘ, અને જાગૃાત, કરનાર કોણ?
જાહેર કરે ઓ હોરમજદ મુંજથી આ વાર,
કીધાં કોણે રાત, ને બપોર, ને સહવાર?
ફરજ શીખવે છે એ વિષે તેની જે,
ગોયા ધર્મ શિક્ષકની યાદ આપે છે.

૬. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
યા ફ્રવક્ષ્યા યેજી તા અથા હુઈથ્યા,
અષેમ બ્યઓથનાઇશ દબાંજઈતી
આર્મઈતિશ,
તઇબ્યો ક્ષથ્રેમ વોહુ ચિનસ મનંઘહા,
કએઇબ્યો અજીમ રાન્યો-સ્કેરેતીમ
ગાંમ તષો.

૬. ખરેખર છે તે, જે નીચે કહું છું હું,
× આર્મઇતી અશોઇને વધારે છે શું?
શું રચ્યુંછ મનશની ભલી પર તેં રાજ?
કીધી કુદરતી ગેતી પેદા કોણ કાજ?
કીધીછ તેની રચના મનશનીથી નેક?
ખુશી પેદા કરનારી આ ગેતી છેક?

૭. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કે બેરેખધાંમ તાશત ક્ષથ્રા મત
આર્મઈતીમ;
કે ઉજેમેમ ચોરેત વ્યાનયા પુથ્રેમ પિથ્રે;
અજેમ તાઈશ થ્વા ફ્રક્ને અવામી
મજદા
સ્પેન્તા મઈન્યુ વીસ્પનાંમ દાતારેમ.

૭. પસંદ પડતી આર્મઇતી રચનાર કોણ?
બુલંદ તેને દરજજો બક્ષનાર કોણ?
છે કોણ આ દુરઅંદેશ પેદા કરનાર?
કે બેટા પ્રત્યે એક પિતાનો આ પ્યાર?
બધી આ બીનાથી થવા માહીતગાર,
છે આશા મને, ગેતી પેદા કરનાર!
ઓ અંદીઠ, ને આબાદી કરનાર અહુર,
ચાહુંછ કે હું દઉં યારી તુંને જરૂર!

૮. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
મેંદઇદયાઇ યાન્તોઇ મજદા આદિશતિશ
યાચા વોહુ ઉખ્ધા ફ્રષી મનંઘહા,
યાચા અષા અંઘહેઉશ અરેમ
વએદયાઈ;
કા-મે ઉર્વા વોહુ ઉર્વાષત આગેમત તા.

૮. પાંચ ગેહની બંદગીનું ફર્માન આમ,
મનશની ભલીથી આ કરવાનુ કામ.
જે બંદગીની છે આ જગતમાં જરૂર,
લેવા સુખ રાસ્તીની મારફતે પુર.
થશે નેકીથી આ રવાંન મારૂં શાદ,
કરે જેથી હાંસલ પોતાની મુરાદ.

× એટલે સારો વિચાર રાખવાથી રાસ્તી
નો વધારો થાય છે કે?

૯. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કથા-મોઇ યાંમ યઓશ દએનાંમ
યઓજદાને,
યાંમ હુદાનાઉશ પઇતિશે સખ્યાત
ક્ષથ્રહ્યા,
એરેશ્વા ક્ષથ્રા થ્વાવાંસ અસીશ્તીશ
મજદા
હદેમોઇ અષા વોહુચા ષ્યાંસ મનંઘહા.

૯. કે પાક આય દીન ને તેના આ ફરમાંન,
શીખવ્યાં છે તેં જે ઓ માલેકે જહાંન !
પવિત્ર તેને કઇ રીતે રાખું હું ?
તે માટે અહુરમજદ ખરૂં કહેજે તું.
છે રાસ્ત તારી પાદશાહીથી તુંજ મુકામ,
વોહુમન ને અષ સાથે છે તારૂં ધામ.

૧૦. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
તાંમ દએનાંમ યા હાતાંમ વહિશ્તા,
યા-મોઇ ગએથાઓ અષા ફ્રાદોઇત
હચેમ્ના,
આર્મતોઈશ ઉખ્ધાઈશ ષ્યઓથના
એરેશ દઈદયત.
મખ્યાઓ ચિસ્તોઈશ થ્વા
ઇશ્તીશ ઉસેન મજદા.

૧૦. છે મોજુદ બધી દીનમાં ઉત્તમ પિછાંણ,
જે દીનનું છે રાસ્તીની સાથ જોડાણ.
કરેછ આપણામાં તે સર્વોતમ કામ,
ભણવાથી સંપુર્ણ મનશની કલામ.
કરેછ મારી મીલકત આબાદ આપોઆપ,
તે દીન માટે કહે ઓ અહુરમજદ બાપ !
ઇચ્છુંછ મારાં ડહાપણની ઇચ્છાઓ આમ,
તારીજ તર્ફની રાખે ખાહેશ તમામ.

૧૧. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
કથા તેંગ-આ વીજેમ્યાત આર્મઇતિશ,
યએઇબ્યો મજદા થ્વોઇ વષ્યેતે દએના;
અજેમ તોઇ આઈશ પોઉરૂયો ફ્રવોઇવીદે;
વીસ્પેંગ અન્યેંગ મન્યેઉશ સ્પસ્યા
દ્વએષંઘહા.

૧૧. હું સમજાવું છું જેમને દીન તારી એમ,
અસર કરશે આર્મઇતી તેઓને કેમ ?
જેઓ સમજે છે મારેથી તારી દીન,
માનેચ મને એ કામે લાયક ને લીન.
બીના એ ખબર છે તને ઓ અહુર,
× બીજાં મુજના બાતેનના ધીકકારે પુર.

૧૨. તન થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કે અષવા યાઈશ પેરેસાઇ દ્રેગવાઓ વા,
કતારેમ આ અંગ્રો વા, હવો વા અંગ્રો;
યે મા દ્રેગવાઓ થ્વા સવા પઇતિ-
એરેતે,
ચ્યંઘહત હવો નોઇત અયેમ અંગ્રો
મન્યેતે.

૧૨. કરૂં છું જેઓ સાથે હું વાતચીત,
છે નેક અને બદ કોણ તેમાં ખચીત ?
તે એમાં કોણ તર્ફ અંગ્રેહમેન્યુસ ?
તે એમાં કોણ અંગ્રેહમેન્યુસ ખસુસ ?
જેબી શખ્સ મુજ સામે જો થાય છે,
વગોવે છે તારી નેયામતને તે.
નથી અંગ્રેહમેન્યુસને લગતો શું તે ?
શું અંગ્રેહમેન્યુસ સમ ગણાતો ન તે?

× બીજાં યાને દિન તરફ ધ્યાંન નહિ આપનારાં.

૧૩. તત થ્વા પેરેસા એરેસ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કથા ફ્રુજેમ નીશ અક્ષત આ
નીશ-નાષામા,
તેંગ-આ અવા યોઇ અસ્રૂશ્તોઇશ
પેરેનાઓંઘહો,
નોઇત અષહ્યા આદીવ્યેઇન્તી હચેમ્ના,
નોઇત ફ્રસયા વંઘહેઉશ ચાખ્નરે
મનંઘહો.

૧૩. ઠગાઇ ને જુઠાઇ રાખે જબર,
નહિ ધ્યાંન દે દીની ફ્રર્માનો પર.
પુઠે ચાલવા રાસ્તીની રાજી ન જે,
વધારામાં નિતીના રાજી ન તે.
અમો કેમ હઠાવ્યે તેવાને જરૂર,
ને કેમ રાખ્યે અમ પાસથી તેને દુર?

૧૪. તત થ્વા પેરેસા અરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કથા અષાઇ ફ્રુજેમ્ દયાંમ્ જસ્તયો,
ની હીમ્ મેરાંજદયાઇ
થ્વહ્યા માંથ્રાઇશ સેંગહહ્યા,
એમવઇતીમ્ સિનાંમ્ દાવોઇ દ્રેગવસૂ,
આ-ઇશ દ્રુફ્રષેંગ મજદા અનાષે
આંસ્તાંસચા.

૧૪. તને આપું રાસ્તીના કબજામાં કેમ?
કે દાબે તે જુઠાઇ ઠગાઇને એમ?
સોપું કેમ ઠગઇને, હું રાસ્તીને કર?
કરેછ જે બુરાઓમાં ખ્વારી જબર?
અટકાવના દગો ને કાવત્રાં જબર,
ઠગાઇને હું સોંપું રાસ્તીને કર.

૧૫. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
યેજી અહ્યા અષા પોઈ મત ક્ષયેહી,
હ્યત હેમ્ સ્પાદા અનઓચંઘહા
જમએતે,
અવાઇશ ઉર્વાતાઇશ યા-તુ મજદા
દીદરેજો;
કુથ્રા અયાઓ કહ્માઇ વનનાંમ્ દદાઓ.

૧૫. છે રાજ રાસ્તીની સંગ કરનારો તું,
સભાળ સૌની ગેતીમાં લેનારો તું.
તો કહે લશકરો બંને મલશે જેવાર,
ફતેહ કોણને બેમાંથી દેશે તેવાર?
કીધા છે તેં કાયદાઓ જે મુકરર,
તેની રૂએ સમજાવ અરે દાદગર!

૧૬. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઇ વઓચા
અહુરા;
કે વેરેથ્રેમ-જા થ્વા પોઇ સેંગહા
યોઇ હેન્તી,
ચિથ્રા મોઇ દાંમ અહુમ્બીશ રતુમ
ચીજદી;

૧૬. અવસ્તાના સાચા કલામ ન્યારા છે,
આફત વેળા પાસબાની કરનારા છે.
તેની સર્વે બરકકતથી છે કોણ શખસ?
ને છે કોણ દુશ્મનને મારનારો બસ?
લેવા બંને જીંદગીમાં ફાયદાઓ કુલ,
બતાવ તારા હોરમજદ કાયદાઓ કુલ!
દેખાડ એક મુજને તું ડાહયો × સરદાર,
અને પાડ જાહેર રીતે તેને બહાર.

× ધર્મનાં ફરમાનોની સમજણ આપનાર.

અત હોઈ વોહુ સેરઓષો જન્તુ
મનંઘહ્રા,
મજદા અહ્માઈ યહ્માઈ વષી કહ્માઇચીત.

જશે તેની આગલ ચાહેછ જેને તું,
બહમનની સાથે સરોશ ઇઝદ શું!

૧૭. તત થ્વા પેરેસા એરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
કથા મજદા જરેમ ચરાની હચા ક્ષ્મત,
આસ્કેતીમ ક્ષ્માકાંમ હાતચા
મોઇ ઋયાત વાક્ષ અઓષો,
સરોઈ બુજદયાઈ હઉર્વાતા અમેરેતાતા,
અવા માંથ્રા યે રાથેમો અષાત હચા.

૧૭. તારા પ્યારને કઇ રીતે પહોંચું એમ!
ને કહે મુજને તે માટે વર્તુ હું કેમ?
પહોચું હું તારી આ સંપુર્ણતાને કેમ?
મુરાદ જેથી પામે સુખન મારો એમ!
ને મારફતથી પાક માથ્રવાંણીની તુંજ
પામું × હઉર્વતાત * અમેરેતાત હુંજ.

૧૮. તત થ્વા પેરેસા એરેસ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
કથા અષા તત મીજદેમ હનાની,
દસા અસ્પાઓ અર્ષનવઈતીશ
ઉશ્નેમચા,
હાત મોઇ મજદા અપિવઇતી હઉર્વાતા
અમેરેતાતા યથા હી તઓઈબ્યો
દાઓંઘહ્રા.

૧૮. ઇનામ તે મેળવવાને લાયક કેવાર?
થઇશ હું આ રાસ્તીની મારફત તૈયાર?
દેવા એક ઊંઠ, ઘોડી ધાભણુબી દસ,
કબુલ્યું છે ખોરદાદ અમરદાદે બસ.
મળે બંને ઇનામો મુંજને જો એ,
કરૂં ભેટ નેકોને તુંજ નામે તે.

૧૯ તત થ્વા પેરેસા અરેશ-મોઈ વઓચા
અહુરા;
યસતત મીજદેમ હનેન્તે નોઈત દાઈતી,
યે-ઈત અહ્માઇ એરેજુખ્ધાઈ ના દાઇતે,
કાન્તેમ અહ્યા મઇનિશ અંઘહત
પોઉરૂયે;
વીદ્વાઓ અવાંમ યા-ઇમ અંઘહત
અપેમા.

૧૯. લાયક જે નથી કોઇ તે ઇનામ કાજ,
તે જાયેજ નથી આય ગેતીમાં આજ.
સાચ્ચું બોલનારા માટે લાયક ન તે,
સજા તેને જગમાં તુંજ હાથે શું છે?
કારણ કે હું જાણુંચ ખરે બેગુમાન,
કે નકકી છે શિક્ષા તેને પેલી જહાંન.
આખેર તેના દુખથી વાકેફગાર છું,
સજા તેને માટે છે, જાણું છું હું.

૨૦ ચિથેના મજદા હુક્ષથ્રા દએવા
આઓંઘહરે,
અત ઇત પેરેસા, યોઈ

૨૦. કહે, નેક શાહી ધરાવનાર અહુર.
તરીકા કયાના છે દેવો જરૂર!

× હઉર્વતાત=ખોરદાદ અને આ દુન્યાનું સુખ.
* અમેરેતાત=અમરદાદ યાને પેલી દુન્યામાં અમરપણું.

પિષ્યેઇન્તી અએઇબ્યો કાંમ
યાઇશ ગાંમ કરપા ઉસિક્ષચા અએષે-
માઈ દાતા,
યાચા કવા આંન્મેને ઉરુદોયતા,
નોઈત હીમ મીજેન અષા વાસ્તેમ
ફ્રાદઈઘેહે.

કારણ રાસ્ત જણ સાથ જગડે છે તે,
લડે છે ભલા, લાયકો સંગ જે.
ફરેછ તેમની કુંમકે ગેતીનો નાશ,
× "ઉસિક્ષ" નામના એવા બદકારો ખાસ.
વધારવાને રાસ્તીથી ખેતી ખરી,
નથી રાખતા ધર્તી લીલોતરી ભરી.

૧૧. ☞ ઉશ્તા અહ્માઈ યહ્માઇ ઉશ્તા
કહ્માઈચીત
વસે-ક્ષયાંસ મજદાઓ દાયાત અહુરો
ઉતયુઇતી તેવીષી ગત તોઇ વસેમી
અષેમ દેરેદયાઇ તત મોઇ દાઓ
આર્મઈતી
રાયો અષીશ વંઘહેઉશ ગએમ્
મનંઘહો.

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૪૩ નો
૧ લો ફકરો, પાનું ૩૪ મું.)

(☞ ઉપલો ફકરો બે વાર ભણવો.)

અષેમ વોહુ ૩. તત-થ્વા-પેરેસાંમ
હાઇતીમ યજમઈદે.
યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઈતી
વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઈદે.

અમો માનની સાથે કર્યે તમામ,
"તત-થ્વા-પેરેસા" તણા હાનું નામ.

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો પાનું ૭ મું.)

× કવી યાને કીક, કરપ અને ઉસિક્ષ એટલે બુરા માણસો, જેઓ પાક જરથોસ્તી દીનનાં ફરમાન ઉપર ધ્યાંન આપતા નથી.

હા ૪૫ મો.

——(:o:)——

૧. અત ફ્રવક્ષ્યા નુ ગુષોદુમ નુ સ્રઓતા,
યએચા અસ્નાત યએચા દુરાત ઇષથા,
નુ ઇમ વીસ્પા ચિથ્રે જી મજદા-
ઓંઘહોદુમ,
નોઈત દઇબિતીમ દુશ-સસતિશ
અહુમ મેરાંષ્યાત;
અકા વરના દ્રેગવાઓ હિજવા આવેરેતો;

૧. (જરથોસ્ત કહે છે નરોનારને,
તેની વાચેજીના સમજનારને.)
શું નજદીક કે દુરથી તમો આવનાર,
દીની બાબદો જાણવા ખાહેશદાર.
કહું ખુલ્લું તે પર ધરો સર્વે કાન,
સુનો મારાં કહેલાંને આપીને ધ્યાન.
કરો તોલ મુજની આ બાબદનું કુલ
નહિ રાખવા ફ્રટવા ઠગોના કબુલ.
તરીકો તેનો બદ અને બદ જબાન
થી, બદ જણુ ગયો છે બુરી રાહ મેયાન.

૨. અત ફ્રવક્ષ્યા અંઘહેઉશ મઈન્યુ પોઉરૂયે;
યયાઓ સ્પેન્યાઓ ઊઈતી મ્રવત
યેમ અંગ્રેમ,
નોઈત ના મનાઓ, નોઈત
સેંગહા. નોઈત ખ્રતવો,
નએદા વરના, નોઈત
ઉખ્ધા, નએદા શ્યઓથના,
નોઈત દએનાઓ, નોઈત ઉર્વાનો
હચઈન્તે.

૨. પ્રથમ ગેતીના બે મિનો વિષે કહું
કહયોછ જેમાં આબાદી કરતો જે બહુ.
જે દુનીઆંનો નાશ કરનારો છે મિનો,
× કહયું છે તેને ભલાએ તે મિનો.
નથી આપણી શીખ કે ના વિચાર,
નથી આપણી રીતો અકકલ લગાર.
નથી આપણુા કામો કે ના સુખન,
નથી આપણુા કોઇબી અંતકરણ.
નથી આવતાં મલતા તેઓ એક દીગર,
નથી આપણુ એકમત કોઇ વાત પર.

૩. અત ફ્રવક્ષ્યા અંઘહેઉશ અહ્યા
પોઉરવીમ,
યા મોઇ વીદ્વાઓ મજદાઓ વઓચત
અહુરો,

૩. કહયું સર્વજ્ઞ, હોરમજદે મુંજને જે,
કહયું સઉથી પેહેલું તમોને મેં તે.
ખુલાસો કરૂં છું તમારી હું પાસ,
કે જાણવાનું જે સૌથી પહેલાં છે ખાસ.
* ગણુંચ જે મુજબ માંથ્રવાણીને હું,
અને માનની નજરથી જોઉં છું.

× સ્પેનામીનોએ અંગ્રેમીનોને કહ્યું છે કે આપણે બંને દરેક બાબદમાં એકમેકથી ઉલટા પ્રકારના છીયે, અને કોઇ પણ બાબદમાં મલતા આવતા નથી.

* ગણું છું યાને માનની નજરથી જોવું છું, કે જાહેર કરૂં છું.

યોઈ ઇમ વે નોઇત ઈથા માંથ્રેમ
વરેષેન્તી,
યથાઇમિ મેનાઇચિા વઍાચચા.
અઍાઇબ્યો અંઘહેઉશ અવોઈ અંઘ-
હુત અપેમેમ.

નહિ તેમ જોશો તમો તેને હાલ,
અમલ જ્યારે કરશે ન તેવો મીસાલ."
તેઓની જીંદગીનો આવશેજ અંત,
હલાકીમાં, અને નુકસાનીમાં અત્યંત.

૪. અત ફ્રવક્ષ્યા અંઘહેઉશ અહ્યા
વહિશ્તેમ
અષાત હુચા મજદાઍા વઍેદા યે
ઈમ દાત
પતરેમ વંઘહેઉશ વેરેજયન્તો મનંઘહો
અત હોઇ દુગેદા હુષ્યઍાથના
આર્મઇતિશ
નોઈત દિવજાઈદયાઈ વીસ્પા-હિષસ
અહુરો.

૪. કરૂં છું તમો પાસ જાહેર હું બસ,
કે છે જે આ ગેતીમાં સૌથી સરસ.
પિતાની તે *નેક પુત્રી ચાલાક છે,
ભલાં કામો કરનારી *આર્મઇતી તે.
છે હોરમજદ જાણનારો સૌ ભીન્નભીન્ન,
કે બક્ષી છે જેણે મને આયે દીન.
જોનારોબી છે તે ચીજોનો તમામ,
ઠગી કોઇ શકતું નથી તેને આમ.

૫. અત ફ્રવક્ષ્યા હ્યત મોઇ સ્રઍાત
સ્પેન્તોતેમો,
વચે સ્રૂઇદયાઈ હ્યત મરેતઍેઈબ્યો
વહિશ્તેમ;
યોઈ મોઈ અહ્માઇ સેરઍાષેમ દાંન
ચયસચા,
ઉપા-જિમેન હઉર્વાતા અમેરેતાતા;
વંઘહેઉશ મન્યેઉશ શ્યઍાથ-
નાઇશ મજદાઍા અહુરો.

૫. કહયા છે જે હોરમજદે દીની કલાંમ,
જાહેર તે કરૂંચ પાસે ખાસો ને આમ.
સમજવામાં જેના છે ફાયદો તમામ,
તમો લક્ષ દોરવો સમજવા કલામ.
સુની તાબેદારીથી કરશો અમલ,
થશે તનદરોસ્તી, અને સુખ અટલ.
મરણ બાદ હાંસલ કરશો તમામ,
મિનોઇમાં સુખ, અને બ્હેસ્તનું મુંકામ.

૬. અત ફ્રવક્ષ્યા વીસ્પનાંમ મજિશ્તેમ,
સ્તવસ અષા યે હુદાઍા યોઇ હેન્તી;
સ્પેન્તા મઈન્યુ સ્રઍાતુ મજદાઍા
અહુરો,

૬. ×નજર પાક હોરમજદ પડે છે તે પાસ,
અશો ને બ્હેસ્તી રવાંનોને ખાસ.
કરૂં છું હું જાહેર તમારીજ પાસ,
જેનો છે દરજ્જો બધાંઓમાં ખાસ.
અહુરમજદ છે પોતે રાસ્તીનું મૂળ,
ગાવું તેની કીર્તિનાં ગાયન હું કુળ.

---

*આર્મઇતી યાને નીતીવાન સભ્યતા. તાબે-
દારીને સ્રીનું રૂપ આપવામાં આવે છે.

×અશો અને બહેસ્તી રવાનો દાદાર
હોરમજદને જોઇ શકે છે.

યેહ્યા વહે વોહુ ક્ષી મનંઘહ્યા,
અહ્યા ખ્રતુ હે-મા સાસ્તુ વહિશ્તા.

જે છે પોતે ડહાપણભર્યો ખુલંદ,
અમશાસ્પંદોથી છે તેના અકકલમંદ.
અહુર તેની સાંભળશે બંદગી દરેક,
વૃદ્ધિ કરનારા મિનો મારફતે નેક.
મનશાની ભલીથી તેની થાય યાદ,
અકલ નેકીથી તે શીખવશે જીયાદ.

૭. યેહ્યા સવા ઇષાઓંન્તી શંદઘહ્યો
યોઈ-જીજવા આઓંઘહુરેચા બ્વનતિચા;
અમેરેતાઇતી અષાઉનો ઉર્ત્રા અઓષો;
ઉતયુતા યા નેરાંશ સાદ્રા દ્રેગવતો;
તાચા ક્ષથા મજદાઓ દાંમિશ અહુરો.

૭. સખાવતના કરનારા જે છે રહ્યા,
સખાવતના કરનારા જે થઇ ગયા.
સખાવતનો કર્તા થશે જે જરૂર,
તે હોરમજદથી ફાયદા મેળવશે પુર.
ખાહેશ છે રવાંનો અશોને તમામ,
કે છે બ્હેશ્તથી તેના સુખનું મુંકામ.
સદા રંજ છે પાપીઓને ઘણા,
અચુક જે છે કાયદાઓ હોરમજદ તણા.
અહુર, પૈદા કરનારે સ્થાપ્યા છે જે,
સત્તા રૂએ આપણને આપ્યા છે જે.

૮ તેમ ને સ્તઓતાઈશ નેમંઘહ્યો આ
વીવરેષા;
નુ-જીત ચષ્મઈની વ્યાદરેસેમ,
વંઘહેઉશ મન્યેઉશ ષ્યઓથનહ્યા
ઉખ્ધખ્યાચા
વીદુશ અષા યેમ મજદાંમ અહુરેમ;
અત હોઈ વહ્યેંગ દેમાને ગરો નિદામા.

૮. વખાણુવા ચાહુંછ *બંદગીથી અને,
અશોઇ મારફત, પાક હોરમજદ તને.
થયો છું હું જાણીતો દીનથી તમામ,
જોવુંચ પાક હોરમજદને ખુલ્લું આમ.
ભલાં કામો, વાચા, વિચારો તમામ,
એ છે રૂડું મહાજ્ઞાની સાહેબનું કામ.
તેનાં કીર્તનો આ જગમાંજ નહિ,
મિનોઇમાંથી મુંકીશ ગુરથમાન મહી.

૯. તેમ ને વોહુ મત મનંઘહ્યા ચિક્ષ્નુષો,
યે-ને ઉસેન ચોરેત સ્પેનચા અસ્પેનચા,
મજદાઓ ક્ષથા વરેજી નાઓ દયાત
અહુરો,
પસૂશ વીરેંગ અહ્યાકેંગ ફ્રદથાઇ આ,
વંઘહેઉશ અષા હુઓજાંથ્વાત આ
મનંઘહ્યો.

૯. ઇચ્છા છે રાજી કરવા હોરમજદને,
રાખ્યે નેક મનશાનીથી રાજી અને,
કે ઇચ્છા મુજબનું દીધું છે તને,
સુખે, ને દુખો, કીધા પયદા જેને,
અમારાં જણો, ઢોરો, કરવા ખુશાલ,
ભલાં મન, ડહાપણ, ને રાસ્તી દે હાલ.
અમોને દે તું સત્તાની રૂએ બસ,
ભલાં કામો કરવાની શકિત સરસ.

---

* બંદગીથી યાને બંદગીના ગાયનોથી.

૧૦. તેમ્ ને યસ્નાઇશ આર્મતોઇશ મિમઘજો
યે આંન્મેની મજદાઓ સ્રાવિ અહુરો;
હ્યત હોઈ અષા વોહુચા ચોઇશત
મનંઘહા.
ક્ષથ્રોઈ હોઇ હઉર્વાતા અમેરેતાતા
અહ્માઇ સ્તોઇ દાંન તેવીષી ઉતયુઇતી.

૧૦. × સભ્યતાની આરાધનાથી કરવા ખાસ,
તેની ભકિત કરવા ધરાવ્યે છે આશ.
અખુટ બળ તણો છે મહાજ્ઞાની તે,
જણાયલો છે જીંદગી બક્ષનારો જે.
મનશ્ની ને રાસ્તીથી કાયમ કીધુંચ,
મિનોઇ અને ગેતીનું સુખ દીધુંચ.
તેને દે છે હોરમજદ હર પળે પળ,
સદા †સદગુણી જણને શકિત બળ.

૧૧. યસ્તા દએવેંગ અપરો મશ્યાંસ્ચા
તરે-માંસ્તા યોઈ ઇમ તરે-મન્યન્તા,
અન્યેંગ અહ્માત યે હોઈ અરેમ મન્યાતા
* સઓશ્યન્તો દેંગ પતોઇશ સ્પેન્તા દએના,
ઉર્વથો બરાતા પતા વા મજદા અહુરા.

૧૧. ગણેછ હલકો દેવોને નિચોબી તે,
જે દાદાર હોરમજદને ધીકકારે છે.
તેવા બુરાઓને ધીકકારનારા જે,
જેવો નથી મિત્રો અહુરમઝદના તે.
જુવેચ જ્ઞાની * સોશ્યનતોને જે, અને,–
નજર માનનીથી અહુરમજદ તને !
છે દીનથી આ દુનીયાંની વૃધ્ધિ કરનાર,
તને છે અહુરમજદ તું પીછાણનાર.
પિતા તેવા શખ્સોનો દાદાર તું,
ખરો દોસ્ત ને છે મદદગાર તું !
તેવા જનથી દેવો તથા નીચ જન,
તરીકાના ઉલટાજ હોય છે તદન.

૧૨. ☞ ઉશતા અહ્માઇ યહ્માઇ ઉશતા
કહ્માઇચીત
વસે-ક્ષયાંસ મજદાઓ દાયાત અહુરો
ઉતયુઇતી તેવીષી ગત તોઇ વસેમી
અષેમ દેરેદયાઇ તત મોઇ દાઓ
આર્મઈતી
રાયો અષીશ વંઘહેઉશ ગએમ
મનંઘહો.
(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)
અષેમ વોહુ ૩ અત-ફ્રવક્ષ્યાંમ હાઈતીમ
યજમઇદે.
યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઈતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યજમઇદે.

૧૨. (આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૪૩ નો
પ્હેલો ફકરો, પાનું ૬૪ મું.)

બુલંદ માનસાથે કર્યે યાદ કુલ,
"અત-ફ્રવક્ષ્યા" નામનો હા અમૂળ.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાના
હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

× સભ્યતાની યાને નમનતાઇ ભરેલી.
†તે સદગુણી જણ જેને માટેનો ઇશારો
આયેજ હા ના ૭ માં ફકરામાં છે.
* સોશ્યન્તો એટલે પરદુઃખભંજનો, દીનનું
પાકટ જ્ઞાન ધરાવનારા, ધર્મની ખુબી સમજાવનારા,
રોશની આપનારા અને અતિશ્ય પરહેજગાર.

હા ૪૬ મો.

——(:૦:)——

×૧. કામનેમોઈ જાંમ, કુથ્રા નેમોઇ અયેની;
પઈરી ખએતેઉશ અઇરયમનસ્ચા
દદઈતી;
નોઈત મા ક્ષ્નાઉશ યા વેરેજેના હેચા,
નએદા દખ્યેઉશ યોઈ સાસ્તારો
દ્રેગવન્તો.
કથા થ્વા મજદા ક્ષ્નઓષાઇ અહુરા.

×૧. કહયું એમ હોરમજદને તે ખરે,
સ્પિતામાન જરથોસ્ત પયગમબરે.
કે મુંજ ખેશી, ને ફર્માંબર્દારો આમ,
ગયા છોડી જ્યારે મને તે તમામ.
વલણુ લઉં હવે કઇ જગાની હું પાસ,
વલણુ કઇ તરફ લઇને હું જાઉં ખાસ.
ન પાપીઓ દેશી, નહિ ધંધાદાર,
નથી કોઇબી રાજી, મને જુલમગાર.
કે છે મુંજ તણો જ્યારે એવોજ હાલ,
તો કેમ તુંને હોરમજદ હું રાખું ખુશાલ?

૨. વએદા તત યા અહ્મી મજદા
અનએષો;
મા કમ્નફ્ષ્વા હ્યતચા કમ્નાના અહ્મી,
ગેરેજોઈ તોઈ આ-ઈત અવએના અહુરા,
રફેધ્રેમ ચગવાઓ હ્યત ફ્રયો ફ્રયાઈ
દઈદીત;
આખ્સો વંઘહેઉશ અષા ઈશ્તીમ
મનંઘહો.

૨. છોડેચ સાથીઓ, ને મદદબી ન જ્યાર,
જેથી નામુંરાદ હું થયો છું અપાર.
છે ગુજાસ મુંજનીબી નાની ઘણી,
ને સંખ્યાબી નાની સાથીઓ તણી.
કરૂં છું અરજ હું નમનતાઇએ પૂર,
કે મુંજ હાલ પર કર નિગાહ તું જરૂર.
દીયેચ દોસ્ત એકને, બીજો દોસ્ત જેમ,
દીલાસો મનેબી જરૂર આપ તેમ!
ધરાવું છું તારેથી સુખની હું આસ,
* ભલાં મનની દવલત શીખવજે તું ખાસ!

૩. કદા મજદા યોઈ ઉક્ષાનો અસ્નાંમ,
અંઘહેઉશ દરેથ્રાઈ ફ્રો અષહ્યા ફ્રારેન્તે,

૩. ને શોષ્યંનતો દીનમાં જે કામેલ છે,
દીની બાબદોમાં જે શામેલ છે.

× પાપી માણુસ મરણ પછી પોતાનાં રવાંન ને પેલી જહાંનમાં શીક્ષા થશે તેની ધાસ્તી અને નીરાશામાં પસ્તાઇને પોતાનાં માથાં આગલ ગાથાના જે કલાંમો ભણે છે તે આ ફકરામાં આપેલા છે.

* એટલે હુખ્ત યાને સારા વિચાર તર્ફે મન રાખ્યાથી તેમજ નીરાશાને મગજ ઉપર નહી ફાવવા દેવાથી જે ફાયદો હાંસલ થાય છે, તે મને શીખાડ!

વેરેજદાઈશ સેંગહુાઈશ સઓષ્યન્તાંમ
ખ્રતવો;
કએઈબ્યો ઊથાઈ વોહુ જિમત
મનંઘહુા
મઈબ્યો થ્વા સાંસ્લાઈ વેરેને અહુરા.

ધરાવે છે બુદ્ધિ જેઓ બહુ સરસ,
× આકાશવાંણી સાથ આવશે કયારે બસ ?
કોંણ પહોંચશે નેક મનશાનીથી તે ?
મદદબી વળી કોણને દેશે જે ?
કરૂં છું તુંને હું અહુરમજદ પસંદ,
શિખામણનો દેનારો, ને અકકલમંદ !

૪. અત તેંગ દ્રેગવાઓ યેંગ
અષહ્યા વજદ્રેંગ પાત,
ગાઓ ફ્રેરેતોઈશ ષોઇથ્રહ્યા વા
દખ્યેઉશ વા,
દુઝજોબાઓ હ્યાંસ ખાઈશ
ષ્યઓથનાઈશ અહેમુસ્તો.
યસ્તેમ ક્ષથ્રાત મજદા મોઈથત
જ્યાતેઉશ વા,
હુવો તેંગ ફ્રો-ગાઓ પથમેંગ હુચિ-
સ્તોઈશ ચરાત.

૪. બુરી રાહે કૈવતને અજમાવનાર,
બુરાં કામે જીંદગીને કરનારો ખ્વાર.
કરેછ દેશમાં હરકતો દુષ્ટ જણ,
કે રાસ્તીના યારોને, પશુઓને પણ.
તેવા પાપીને નાખે ગગડાવી જે,
કરેછ માર્ગ ખુલ્લોબી ડહાપણનો તે.
કરે ગાય ઢારોને કાજેબી ત્યાર,
કરી નેક ડાહપણની રાહ એખતયાર.

૫. યે વા ક્ષયાંસ અદાંસ દ્રીતા અયન્તેમ
ઉર્વાતોઇશ વા હુજેન્તુશ મિથ્રોઇબ્યો વા
રષ્ના જવાંસ યે અષવા દ્રેગવન્તેમ
વીચિરો હ્યાંસ તત ફ્રો ખએતવે શ્રુયાત
ઉજ્જુઈથ્યોઇ ઇમ મઝદા ખ્રૂન્યાત
અહુરા.

૫. બુરાંઓને એવાં કદીબી સહી,
મદદ શકિતવાલાંએ કરવી નહિ.
ખરા નેકોને ગણવા બેશી સદાય,
ગણો પાપી, જે થાય બુરાને સહાય.
ખરેખર સમજવો તે જણનેજ નેક,
કરેછ જે મદદ સગુણીને દરેક.

૬. અત યસ્તેમ નોઈત ના ઈસેમ્નો
આયાત,
દ્રુજો હુવો દામાંન હઈથ્યા ગાત;
હુવો જી દ્રેગવાઓ યે દ્રેગવાઇતે
વહિશ્તો,

૬. જોરાવર છતાં જે જતો હોય ન પાસ,
શખસ તે બુરાને ઇજા કરવા ખાસ.
* દરૂજી મુકાંમે ખરે તે ગણાય,
દરૂજોની પેદાયશનો તે લેખાય.

× આ ઈસારો રસ્તાખેજને વખતે આવનારા સોશ્યોસ અને તના મદદગારો માટે હોય એમ છે.

આકાશવાંણી યાને અસરકારક કલાંમો.

* યાને તે શખ્સ કે જે બદી તથા ખરાબી તોડવાને શકિતવાન હોવા છતાં, તેમ નહિ કરે તે પાપી ગણાય.

હુવો અષવા યહ્માઈ અષવા ફ્રયો;
હાત હએનાઓ પઓઉરૂયાઓ હાઓ
અહુરા.

બુરા તઈ જે કોઇ ભલો થાય છે,
પોતેબી બુરામાંજ લેખાય છે.
જેને રાસ્ત ઇનસાન પ્યારોજ છે,
ખરે રાસ્ત પોતેબી સારોજ છે.
કીધા એ મુંજબ તેં અરે પાક અહુર,
પ્રથમ સૌથી કાયદાઓ દીની જરૂર!

૭. કેમ-ના મઝદા મવઇતે પાયુમ દદાત,
હાત મા દ્રેગવાઓ દીદરેષતા
અએનંઘહે,
અન્યેમ્ થ્વહ્માત આથ્રસ્ચા મનંઘહસ્ચા;
યયાઓ શ્યઓથનાઈશ અષેમ થ્રઓ-
શ્તા અહુરા
તાંમ મોઈ દાંસ્તવાંમ દએનયાઇ
ફ્રાવઓચા.

૭. બુરો કોઇ જણુ કીનો લેવા ખરે,
તથા દુખ દેવાની હીંમત કરે.
ડોળા મારીને મુંજ ખમાંઓ ઉપર,
ને કકડાવે જો ખાસ તે સરબસર.
તો કોણુ કરશે બંનચાવ મારો ધણો,
મારા મનની શાંન્તિનો, મુંજ ઘર તણો.
કે ઘરનાંઆ સુખનો, ને આતશનો આય,
બીજો કોઇ કરે ના, અહુર તું સિવાય.
આતશથી અને મનની શાંતિથી એ,
આબાદી થઇ રાસ્તી લંબાયે છે.
નથી કોઇબી તું સિવા પાસબાન,
કરી મહેર દે દીન કાજે તે જ્ઞાન.

૮. યે વા મોઇ યાઓ ગએથાઓ દજદે
અએનંઘહે,
નોઇત અહ્યા મા આથ્રિશ
શ્યઓથનાઈશ ફ્રોસ્યાત;
પઇત્યઓગેત તા અહ્માઇ જસોઈત
દ્વએષંઘહા,
તન્વેમ્ આ યા ઇમ હુજ્યાતોઇશ પાયાત
નોઈત દુજજ્યાતોઇશ કાચીત મઝદા
દ્વએષંઘહા.

૮. કરે માલમીલકતને હાંણી અથાગ,
ન દે રંજ મને તેના ગુસ્સાની આગ.
તેને ગુસ્સાનું પ્હોંચશે ફળ ઘણું,
અને જોશે ફળ બુરાં કામો તણું.
કદાબી નહિં જોઇ શકશે તે સુખ,
તેને માટે પસ્તાવો ને રહેશે દુખ.
કરે હાંની બુરો બીજાને અવલ,
જુવે મોડે વ્હેલે તે કરણીનું ફળ.

૯. કે હુવો યે-મા અરેદ્રો ચોઇથત
પોઉરૂયો
અથા થ્વા જેવીશ્તીમ્ ઉજેમોહી
શ્યઓથનોઇ સ્પેન્તેમ્ અહુરેમ્ અષવનેમ
વોન્તોઈ અષા યા અષાઇ ગેઉશ
તષા ફ્રઓત
ઇષન્તી મા તા તોઈ વોહુ મનંઘહા.

૯. મને કીધો વાકેફ, છે કોણુ શખ્સ તે?
ધણી રાસ્તનો, માન લાયક તું છે.
મદદબી જેણે કીધી સાથે અને,
કીધી બીના જાહેર પ્રથમમાં મને.
મળેછ નેક બુદ્ધિથી સાચ્ચા કલામ,
કીધા જે અહુરમઝદે જાહેર તમામ.

૧૦. યે વા મ્નાઈ ના ગેના વા મઝદા
અહુરા
દાયાત અંઘહેઉશ યા તુ વોઈસ્તા
વહિશ્તા,
અષીમ અષાઇ વોહુ ક્ષથ્રેમ મનંઘહા,
યાંસ્ચા હક્ષાઇ ક્ષ્માવતાંમ વહ્માઈ આ,
ફ્રો તાઈશ વીસ્પાઇશ ચિન્વતો ફ્રફ્રા
પેરેતુમ.

૧૦. હશે નેક ઑરત ને મર્દો ખરે,
×અમલ રાસ્ત રાસ્તીને કાજે કરે.
ચલાવે સત્તા નેક મનશ્નીથી ખાસ,
કરે જે ઓ હોરમજદ તારી સેપાસ.
બતાવીશ તને ભકિતની રાહ અપાર,
કરાવીશ ચિનવદના પુલથી પસાર.

૧૧. ક્ષથ્રાઇશ યુજેન્ કરપનો કાવયસ્ચા
અકાઈશ શ્યઓથનાઈશ અહુમ્
મેરેન્ગેદ્દયાઈ મષીમ,
યેંગ એ ઉર્વા ખ્એચા ખ્રઓદત દએના,
હ્યત અઈબી-ગેમેન્ યથ્રા ચિન્વતો
પેરેતુશ,
યવોઇ વીસ્પાઈ દ્રુજો દેમાનાઈ અસ્તયો.

૧૧. કરપો ને કવિઓ કરે છે વિચાર,
સત્તા રૂએ પોતાની ભુંડા અપાર.
કરવાને માણુસની જીંદગીને જાન,
ઉશ્કેરી પોતાનું મન ને રવાન.
દરૂજી મુકામે રેહેવા કાજ ખાસ,
*આવશે જયારે બુરાઓ ચિનવદની પાસ.
જગા મલશે દોજખ તેને આપોઆપ,
રવાંન તેઓનું કરશે ભારે વિલાપ.

૧૨. હ્યત ઉસ અષા નપ્તયએષુ નફ્શુચા
તુરહ્યા ઉજજેન ફ્રયાનહ્યા અઓજયએષુ,
આર્મતોઈશ ગએથાઓ ફ્રાદો થ્વક્ષંઘહા;
અત ઇશ વોહુ હેમ
અઈબી-મોઈસ્ત મનંઘહા;
અએઇબ્યો રફેધ્રાઇ મજદાઓ સસ્તે
અહુરો.

૧૨. તુરાંની, ફ્રયાનની જોરેમંદ ઑલાદ,
તેનાં વંશમાંથી કેટલાકો બુન્યાદ.
બુલંદીથી હાલમાં જનમ્યા છે શાદ,
કામેલ્યતથી મુલકોને કરવા આબાદ.
કરેછ રાસ્ત આર્મઇતીના દેશ આબાદ,
અહુર સાથે મલ્યા ભલાં મનથી શાદ.
†દેખાડે છે તેઓના સુખ કાજ છેક,
બુલંદ પાક હોરમજદબી રાહા નેક.

×એટલે કે રાસ્તીનો ફાયદો સમજીને, અને નહિ કે ફકટ જાહેર દેખાવને માટે રાસ્તી ધારણ કરે.

*ચિનવત પુલની નીચે તેમજ આગલ પાપીઓનું મુકામ છે, જેઓને ચીનવત પુલ પસાર નહિ કરી શકવાથી ત્યાંજ પડવું પડે છે, કારણકે ફકટ બ્હેસ્તી રવાંનોજ પુલ પસાર કરી શકે છે.

†લુટફાટ ચલાવનારા ફીતુરી ફ્રયાન ટોળાએ પોતાનો બુરો પેશો છોડી દઇ જરથોસ્તી દીન ધારણ કરી ખરા જરથોસ્તીને છાજતી વર્તણુંક ચલાવી તેને માટે આ ઇશારો હોય એમ છે.

૧૩. યે સપિતામેમ્ જરથુશ્લેમ રાદંઘહા
મરેતએષુ ક્નાઉશ હુવો-
ના ફ્રેરશ્નૂઈદયાઈ એરેશ્વો
અત હોઈ મજદાઓ અહુમ દદાત
અહુરો
અષાઈ ગએથાઓ વોહુ ફ્રાદત મનંઘહા
તેમ વે અષા મેહમઈદી હુશ-હુખાઈમ.

૧૩. મહેરબાંન જરથોસ્ત તરફ રહેશે જે,
ખુશી તેમણે કરશે ભલો જણુબી તે.
જાહેર કરવા લાયકનો છે તે શખ્સ,
તેને બ્હેસ્ત દેશે અહુરમજદ બસ.
બચ્ચાંઓ પશુ ને તેના સર્વ ખેશ,
આબાદીથી ભરપુર રહેશે હંમેશ.
અમો તેને ગણ્યે છીયે વારંવાર,
છે * અષ તારો મિત્ર સાચો અપાર.

૧૪. જરથુશ્લા કસ્તે અષવા ઉર્વથો
મજોઈ મગાઇ, કે વા ફ્રેર -ઈદિયાઈ વશ્તી.
અત હુવો કવા વીશતાસ્પો યાહી.
યે વીચિનઓત દાથેરચા અદાથેમ્ચા,
દંઆ મન્ુ અષા મઝદાઓ અહુરો.

૧૪. × બુલંદ આયે કામોને માટે જરથોસ્ત,
બીજો કોણ છે તુંજ તણો સાચ્ચો દોસ્ત ?
ખાહેશ કોણે છે જાહેર કરવાની ખાસ ?
દીની તારાં ફરમાંનો લોકોની પાસ.
દીએ જવાબ જરથુસ્ત પયગામ્બર,
ખચિત કએ વિસ્તાસ્પ પોતે નામવર.
ગણ્યાં યોગ્ય તેં જેને હોરમઝદ આમ,
બ્હેસ્તની તે મેહફીલમાં બેસવા તમામ.
ભલી મુંજ મનશ્ની તણું આ કલામ
થી, યાદ હું કરૂ છું તેઓને તમામ.

૧૫. હએચત-અસ્પા વક્ષ્યા વે
સાપતમાઓંઘહો
હ્યત દાથેંગ વીચયથા અદાથાંસ્ચા;
તાઇશ યુશ બ્યઓથનાઇશ
અષેમ ક્ષ્મઈબ્યા દદુયે,
યાઈશ દાતાઈશ પઓઉરૂયાઇશ
અહુરહ્યા.

૧૫. અરે ઓ સ્પીતામાન ખાનદાનના,
નબીરાઓ સર્વે * હએચત–અસ્પના.
કરીશ સર્વે જાહેર તમારી હું પાસ,
કે દીનના આ ફરમાનો છે જેબી ખાસ.
ખરૂં ખોટું કારણકે જાણો છો તમ,
ભલું શું, બુરૂં શું, પિછાણો છો તમ.
પ્રથમ કાયદે હોરમજદને લગતાં આ કાંમ,
થી ઠેરવી છે તમ કાજ રાસ્તી તમામ,

---

* અષ એટલે રાસ્તિ.

× પેગમ્બરીના મ્હાન કામમાં મદદ કરવા માટે.

*"હએચત–અરપ" એ પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબના બપાવાના બપાવાનું નામ છે. એ નામ ખાસ મશહુર હોવાથી જરથોસ્ત સાહેબની બેટી પોઉરૂ ચિસ્તને હએચત–અરપનાં ખાનદાનની કહિ છે.

૧૬. ફ્રેરષઓશ્ત્રા અથા-તુ અરેદ્વાઇશ ઇદી
હુવો-ગવા તાઈશ યેંગ ઉસ્વહી
ઉશ્તા-સ્તોઈ;
યથા અષા હચઇતે આર્મઇતિશ,
યથા વંઘહેઉશ મનંઘહો ઈશતા ક્ષથ્રેમ,
યથા મજદાઓ વરેદમાંમ ષએઈતી
અહુરો.

૧૬. ×હબુબ ખાનદાનના ઓ ફ્રરશોસ્તર !
મદદગારો તે કે જેઓને અગર.
પસંદ બેહુએ કીધા છે જગ વૃદ્ધિ કાજ,
તું જા તે તરફ તેઓની સંગ આજ,
પૂઠે રાસ્તની સભ્યતા ચાલે જયાં,
મનશ્ની ભલીની સત્તાબી છે ત્યાં.
રહેછ પાક હોરમઝદબી જેની પાસ,
બુલંદ માન પામેલાં રહેઠાંણે ખાસ.

૧૭. યથા વે અફ્ષ્માની સેંગહાની
નોઈત અનફ્ષ્માંમ દે-જામાસ્પા
હુવો-ગવા;
હદા વેસ્તા વહમેંગ સેરઓષા રાંદઘહો,
યે વીચિનઓત દાથેમ્ચા અદાથેમ્ચા,
દંગ્રા મન્તુ અષા મઝદાઓ અહુરો.

૧૭. હકીમ ઓ જામાસ્પ હબુબ ખાનદાન !
વખાંણીશ કવિતામાં તુને નિદાન.
એબારતમાં સાદી વખાણીશ નહિ,
વખાણીશ તો બસ હું કવિતા મહી !
જણાયલી સેવાઓથી જે જણુ અરે,
અહુરમઝદને બંદગીની ભેટો કરે !
પીછાંણી શકે છે ખરૂં ખોટું કોય,
મુનાસેબ, યા નામુનાસેબ, હોય.
રાખશે સર્વજ્ઞાની અશોઇથી મહર,
અહુરમઝદ પોતે તે બંદા ઉપર.

૧૮. યે મઇબ્યા યઓશ અહ્માઈ અસ્ચીત
વહિશ્તા,
મખ્યાઓ ઇશ્તોઈશ વોહુ ચોઇષેમ
મનંઘહા;
આંસ્તેંગ અહ્માઇ યે નાઓ આંસ્તાઈ
દઈદીતા;
મઝદા અષા ક્ષ્માકેમ્ વારેમ
ક્ષ્નઓષેમ્નો,
તત મોઇ ખ્રતેઉશ મનંઘહસ્ચા વીચિથેમ.

૧૮. છે જે કોઇ કે મુંજને ખુશાલીનું મૂળ,
તેને થશે બક્ષિસો હાંસલ અમૂલ.
તેને આપુ હું નેક મનશ્નીથી છેક,
મારી કુલ નિયાંમતનો હિસ્સોબી એક.
જેબી દુઃખ દેશે અમોને અગર,
દુઃખો આવી પડશે જરૂર તે ઉપર.
હું ચાહું છું તુંજ ઇચ્છા કરવાને પાર,
રે હોરમઝદ ! રાસ્તીની રાહે અપાર.
અકલ ને વળી મુંજ મનશ્નીનો જે,
કીધેલો આ ઠરાવ રાસ્તીજ છે.

× "હબુબ" એ અશો ફ્રરશોસ્તર નર અને જામાસ્પના ખાનદાનનું નામ છે. અશો ફ્રરશોસ્તર જરથોસ્ત સાહેબનાં સસરા હોવાથી જરથોસ્તનાં ધણીયાણી "હવોવી" પણ એજ ખાનદાનનાં હતાં.

૧૯. યે-ઓઇ અષાત હઇથીમ હચા વરેષઇતી
જરથુશ્રઆઇ હાત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ,
અહ્માઇ મીજદેમ હનેન્તે પરાહુમ,
મને-વિસ્તાઇશ મત વીસ્પાઇશ
ગાવા અજી;
તાચીત મોઈ સાંસ ત્વેમ મઝદા
વએદિશ્તો.

૧૯. કરશે હું જરથોસ્ત માટે જાહેર તમામ,
જે રાસ્તી, ખરાં દીલની ખાહેશથી કામ,
છે ઇજ્જતની દવલતો સાથે તમામ,
તેને માટે ફરતી આ પૃથ્વી ને ધામ.
નેક ગણુશે બદલો મિનોઇમાં તે,
એ વાત શીખવી મહાદાંની હોરમઝદે જે.

૨૦☞ઉશ્તા અહ્માઈ યહ્માઇ ઉશ્તા
કહ્માઇચીત
વસે-ક્ષયાંસ મજદાઓ દાયાત અહુરો
ઉતયુઇતી તેવીષી ગત તોઇ વસેમી
અષેમ દેરેઇયાઇ તત મોઈ દાઓ
આરમઇતી
રાયો અષીશ વંઘહેઉશ ગએમ
મનંઘહો.

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

૨૦. (આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૪૩ નો
૧ લો ફકરો, પાનું ૩૪ મું.)

અષેમ વોહુ ૩ કેમ્નમઓજાંમ હાઇ-
તિમ યજમઇદે. ઉશ્તવઈતીમ ગાથાંમ
અષઓનીમ અષહે રતુમ યઝમઈદે.
ઉશ્તવઇત્યાઓ ગાથયાઓ હન્દાતા
યઝમઈદે.

કર્યે યાદ અમ માન સાથે તમામ,
બુલંદ હા જે છે "કામ-નેમોઇ-જામ"
વળી માનથી યાદ કર્યે બેહદ,
ગાથા, જે અશોઇનો ધણી ઉશતવદ.
ગાથા ઉશતવદની આ બંદગી ભલી,
જેને માનથી યાદ કર્યેછ વળી.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા
યઝમઈદે.

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો અહુનવદ
ગાથાના હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.

* (બાજમાં પઢે.) અહુરમઝદ ખોદાએ, અવઝુનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન હમબાયસ્તે વેહાંન,"; ઓએમ બેહદીન માંઝદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વઈરિયો ૨.

* યસ્નેમચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુ-ક્ષથાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશતવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તામઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ-યાઓ ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઈશ ગાથ-યાઓ, અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથુરનાંમ, પઓઈરિયો-તકએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબાનઝદિશતનાંમ ફ્રવષિ-નાંમ. અષેમ વોહુ ૧.

☞ અહ્માઈ રએશ્ચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ મોઝદ.

* (આ બને ફકરાઓની બયેત માટે જુવો) અહુનવદ ગાથાનું છેવટ, પાનું ૩૩ મું.

[આ ગાથા શરૂ કરવા આગમજ જે પ્રથમ ક્ષ્નુમન ભણવાની છે તેને માટે જુવો સફો ૧ થી ૩.]

ગાથા સ્પેનતોમદ.

એટલે કે યઝશનેના હા ૪૭ થી ૫૦.

હા ૪૭ મો.

નેમો વે ગાથાઓ અષઓનીશ.

કરૂં પાક ગાથા શરૂ સ્પેનતોમદ,
નમાજ આજ હોજો જેના પર બેહદ!

***૧. ☞ સ્પેન્તા મઈન્યુ વહિશ્તાચા**
મનંઘહા
હુચા અષાત શ્યઓથનાચા
વચંઘહાચા,
અહ્માઈ દાંન હઉર્વાતા અમેરેતાતા
મઝદાઓ ક્ષથ્રા આર્મઈતી અહુરો.

(☞ એ ફકરો બ વાર ભણુવો.)

*૧. વિચાર નેક સૌથી, સુખન નેક કામ,
જે રાસ્તીથી થાએ છે પયદા તમામ.
તેથી સ્પેનામીનોની મારફત જરૂર,
દે સંપ, સુખ, અમર્ગી, મનસ્ની અહુર!

૨. અહ્યા મન્યેઉશ સ્પેનિશ્તહ્યા વહિશ્તેમ,
હિજવા ઉખ્ધાઈશ વંઘહેઉશ
એએઆનુ મનંઘહો,
આર્મતોઇશ જસ્તોઇબ્યા શ્યઓથના
વેરેજયત;
ઓયા ચિસ્તી હુવો પતા
અષહ્યા મઝદાઓ.

૨. સખુનો જેબી કોઇ બોલ્યો હોય નેક,
જબાંથી તથા મોઢાં મારફતે છેક.
અશો, નેક, જે જે કીધાં હોય કામ,
મનશની, ને લાયકીના હાથે તમામ.
જેથી બહેશ્ત પામે છે તે નુરમંદ,
કે છે ચીજ હોરમજદની જે બુલંદ.
ફકટ દાનેશમંદીને લીધે અહુર,
પિતા રાસ્તીનો છે પોતે જરૂર.

૩. અહ્યા મન્યેઉશ ત્વેમ અહી તા સ્પેન્તો,
યે અહ્માઈ ગાંમ રાન્યો-
સ્કેરેતીમ હેમ-તષત,

૩. મીનોની આ આબાદી કરનારો તું,
ખુશાલીનો અહુરા બખશનારો તું.

* આ પહેલો ફકરો સ્પેનતોમદ ગાથાના દરેક હાને છેડે પાછો ભણુવામાં આવે છે જેની બયેત તે સઘળે ઠેકાણે ફરી આપવામાં આવી નથી.

અત હોઈ વાસ્તાઈ રામા-
હાઓ આર્મઈતીમ
હ્યત હેમ્ વોહુ મઝદા હેમ-ફ્રશ્તા
મનંધહા.

હમારા તેં ફાયદાઓ માટે અમુલ,
સર્વજ્ઞાંની તુંજ શક્તિ મારફતે કુલ.
બનાવી તેં ગેતી ખુશાળી ભરી,
તથા કીધી નેક આર્મઇતી ખરી.

૪. અહ્માત મન્યેઉશ દારેબ્યેઈન્તી
દ્રેગવન્તો,
મઝદા સ્પેન્તાત નોઇત ઇથા અષાઉનો;
કસેઉશચીત ના અષાઉને કાથે
અંધહુત,
ઈસ્વાચીત હાંસ પરઓશ અકો
દ્રેગ્વાઇતે.

૪. સ્પેનાગીનોને લીધે અય અહુર,
દુઃખી નહિ અશો, પણ છે પાગા જરૂર !
અશો જણને રાજી કરવા સારૂં બસ,
હાજતમંદ છે સેજ કોઇગી શખસ.
જો પાપીને ખુશ કરે પાગી જરૂર !
* જોરાવર છતાં તે છે હાજતે પુર.

૫. તાચા સ્પેન્તા મઈન્યુ મજદા અહુરા,
અષાઉને ચોઇશ યા-જી ચીચા
વહિશ્તા;
હનરે થ્વહ્માત જઓષાત
દ્રેગવાઓ બક્ષઈતી,
અહ્યા શ્યઓથનાઈશ અકાત
આષ્યાંસ મનંધહો.

૫. ઓ આંદીઠ હોરમઝદ વૃદ્ધિ કરનાર !
તું રાસ્તોને બેઉ જગના સુખો દેનાર.
મગર પાપી પોતાના કામે જરૂર,
ફળો પાંમે તુંજ પ્યારથી રહીને દુર.
કહેવાએ છે જે દેવ † અકોમન કરી,
બને જેની સંફનો રહેનારો ઠરી.

૬. તા દાઓ સ્પેન્તા મઈન્યુ મઝદા અહુરા,
આથ્રા વંઘહાઉ વીદાઇતે રાનોઇબ્યા
આર્મતાઈશ દેબાંજંઘહા અષખ્યાચા;
હા-જી પોઉરુશ ઇષેન્તો વાઉરાઇતે.

૬. અય વૃદ્ધિના કરનારા આંદિઠ અહુર !
× હરીફ બેને આતશની મરફત જરૂર,
મનશની, ને રાસ્તી, મીસાલે તમામ,
ભલો તેને ઇન્સાફ આપીને આમ.
દીએ તેને લાયકનો બદલો બી પૂર,
કરેછ ઉમેદવારો પસંદ તે જરૂર.

---

* યાને એક ધર્મી માણસ, જે ગરીબ હોય યા તવંગર હોય, તો પણ તેની ફરજ છે કે તેને ભલાં તથા સદગુણીઓનું ભલું કરવું, અને પાપી તથા બુરાંઓનું બુરૂં કરવું.

† જુવો નોટ, પાનું ૧૯ મું.

× બે હરીફો એટલે કે રાસ્ત તથા પાપી માણસો.

૭.☞ સ્પેન્તા મઈન્યુ વહિશ્તાચા મનં્હા
હચા અષાત શ્યઓથનાચા
વચંઘહાચા
અહાઇ દાંન હુઉર્વાતા અમેરેતાતા
મઝદાઓ ક્ષથ્રા આર્મઇતી અહુરે.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો આયેજ
હા નો પ્હેલો ફકરો, પાનું ૫૮ મું).

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણુવો.)

અષેમ વોહુ ૩. સ્પેન્તા-મઈન્યુમ હાઇ-
તીમ યઝમઇદે.

કર્યે યાદ બહુ માનથી અમ તમાંમ,
બુલંદ "સ્પેનતા મઇન્યુ"ના હાનું નામ.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઈતી
વંઘહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા
યઝમઇદે.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો અહુનવદ
ગાથાના હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

હા ૪૮ મો.

———(:o:)———

૧. યેજી અદાઇશ અષા દ્રજેમ વેંઘહઇંતી,
હ્યત આંસષુતા યા દઇબિતાના
ફ્રઓખ્તા
અમેરેતાઇતી દએવાઈશ્ચા
મષ્યાઈશ્ચા,
અત તોઈ સવાઈશ વહ્મેમ વક્ષત
અહુરા.

૧. × અશો, ને વળી સદ્દગુણી, જન અપાર,
પરોપકારી કામો, ને રાસ્તીથી, જ્યાર,
દગાઇ, ને જુઠાઇને, મારશે જો તે,
જાહેર થઇ છે દેવો ને દુષ્ટોથી જે.
તે પડશે જે વારે ખરાં રૂપે બાહાર,
અરે પાક હોરમજદ તારી તે વાર!
પરસ્તેશ પાંમશે થવા ઠામેઠામ,
તેથી થતા ફાયદાઓ સાથે તમામ.

૨. વઓચા-મોઇ, યા ત્વેમ વીદ્વાઓ-
અહુરા,
પરા હ્યત મા યા મેંગ પેરેથા
જિમઇંતી,
કત અષવા મજદા વેંગહત દ્રેગવન્તેમ;
હા-જી અંઘહેઉશ વંઘઉહી વિસ્તા
આકેરેતિશ.

૨. * મને લગતા ઝઘડાઓ મારી ઉપર,
જેબી કાંઇ આવી પડે જો અગર.
તું કહી દે મને તે અગઉ ઓ અહુર!
કારણ કે તું છે સર્વજ્ઞાંની જરૂર!
ઓ હોરમઝદ! કહે રાસ્ત મુંજને અગર,
શું ફાવશે ભલો નર બુરાંની ઉપર?
એમજ હોય તો નક્કી આ જીંદગીનો એક,
બનાવ ખુબીભર્યો સમજવો બી છેક.

૩. અત વએદેમ્નાઇ વહિશ્તા સાસ્નનાંમ,
યાંમ હુદાઓ સાસ્તી અષા અહુરો,
સ્પેન્તો વીદ્વાઓ યએચીત

૩. રે હોરમઝદ! ન્યાંમત બક્ષનારો તું,
વળી સર્વજ્ઞ વૃદ્ધિ કરનારો તું!
† શિખામણો ઉત્તમ, ને ભેદી કલામ,
અશોઇ કાજ સમજુને શીખવે છે આમ.

× તે રાસ્ત, અશો, અને સદ્દગુણી જનો, કે જેને વિષે આ હા ની આગલના હામાં એટલે કે હા ૪૭ નાં પાંચમાં ફકરામાં ઇશારો કીધો છે.

* માંહરી જીંદગીનાં કષ્ટો અને વિપત્તિઓ, તથા પેગમબર તરીકેનાં માંહરાં કામમાં મને નડતી અડચણો અને મુંસ્કેલીઓ.

† યાંને દાદાર હોરમઝદ પોતાના ભેદી કલામો માત્ર રાસ્ત અને અકકલમંદનેજ શીખવે છે, કે જે દુન્યાંને વધુ આબાદ કરી માણુસ જાતનું ભલું કરે. બુરો અને અણુસમજુ માણુસ તે ખુબી ભરેલા કલાંમોથી સામી ખરાબી કરે છે.

ગુજરા સેંગહાઓંઘહો;
થ્વાવાંસ મઝદા વંઘહેઉશ ખ્રથ્વા
મનંઘહો.

અહુરા, ભલાં મનની અકકલથી બસ,
બનેચ * તારી પાસેનો કોઇબી શખ્સ.

૪. યે દાત મનો વહ્યો મઝદા અશ્યસ્ચા,
હુવો દએનાંમ શ્યઓથનાચા
વંચઘહાચા;
અહ્યા જઓષેંગ ઉશતિશ વરેનેંગ
હચઇતે;
થ્વહ્મી ખ્રતાઓ અપેમેમ નના
અંઘહત.

૪. રે હોરમઝદ! જેઓ મનશ્નીને છેક,
પોતાની, વધુ રાખે છે પાક, નેક.
તે કામો, વચનથી પોતાના ખુશાલ,
સદા રાખે છે દીનનેબી તે મીસાલ.
એતેકાદ તેનો, ને ખાહેશબી તે,
પ્રજાધર્મને છે અનુસરતાં જે.
રે હોરમઝદ! સેવટબી માણુસનું તે,
જાહેર તારી અકકલની દરમ્યાન છે!

૫. હુક્ષથ્રા ક્ષેન્તાંમ મા-ને દુશે-ક્ષથ્રા ક્ષેન્તા,
વંઘહુયાઓ ચિસ્તોઈશ શ્યઓથ-
નાઇશ આર્મઇતે.
યઓઝદાઓ મશ્યાઈ અઈપી
જાથેમ વહિશ્તા.
ગવોઈ વેરેઝયાતાંમ તાંમ ને
ખરેથાઈ ફ્રશુયો.

૫. રે આર્મઇતી! ડહાપણુનાં કામોથી નેક,
કરે રાજ હમ પર ભલા શાહો છેક.
કરે રાજ હરગીઝબી નહીં મગર,
બુરા પાદશાહો હમારી ઉપર.
પવિત્રાઇ છે માણુસો માટે બસ,
જનમથીજ સૌથી સરસમાં સરસ.
શું ગાયોને ગોસ્પંદો માટે મેહનત,
ઇન્સાનોએ કરવી ઘટે છે સખત.
કારણ ખોરાકો માટે આપણુનાં તે,
જરૂરજ વધારાના કરનારાં છે.

૬. હા-જી-ને હુષોઇથેમા, હા-ને ઉતયુઈતીમ
દાત તેવીષીમ વંઘહેઉશ મનંઘહો
બેરેખ્ધે;
અત અખ્યાઇ અષા મઝદાઓ
ઉર્વરાઓ વક્ષત
અહુરો અઘહેઇશ જાથોઇ પઓઉરૂહ્યા

૬. કારણ તેઓ આપણી મતા છે × પ્રબળ,
નિયત નેક મુરાદોમાં બક્ષે છે બળ,
પેદા કીધી ગેતી શરૂમાં જે વાર,
તો હોરમઝદે ગોસ્પંદો માટે તે વાર,
ઉગાડી વનસ્પતી બોહળી અપાર,
કીધી તેને અપ મારફતથી તૈયાર.

* તારી પાસેનો યાને તારી સંઘનો અથવા તુંને મળતો.

× પ્રબળ બળવાન, કિંમતી.

૭. નીઅંએષેમ્રા ની-દયાતાંમ,
પઇતી રેમેમ પઇતી-સ્યોદુમ,
યોઇ આ વંઘહેઉશ મનંઘહો
દીદ્રઘજોદુયે
અષા વ્યાંમ, યેહ્યા હિથાઉશ ના સ્પેન્તો;
અત હોઇ દામાંમ થ્વહ્મી આ-દાંમ
અહુરા.

૭. વિચાર નેકની રાહને રાસ્તીથી જો,
પકડવાને ચાહો છો મજબુત તો–
દબાવો, બુરો દેવ, ગુસ્સા તણે,
તથા કાપો દ્વેષભાવનેબી ઘણો.
તારો રાસ્ત બંદો અગર જેબી કોઇ,
હશે રહેતો × ગરદીશ તણું દુઃખ જોઇ.
તેને જે હશે કોઇ બનચાવનાર,
તારી જગમાં તેને કરશ હું વહાર.

૮. કા-તોઇ વંઘહેઉશ મઝ્દા ક્ષથ્રહ્યા
ઇશિતિશ;
કા-તોઈ અષોઇશ થ્વખ્યાઓ
મઇઝ્યો અહુરા;
કા-થ્વોઈ અષા આકાઓ અરેદ્રે ગ ઇબ્યો
વંઘહેઉશ મન્યેઉશ બ્યઓથનનાંમ
જવરો.

૮. ઓ હોરમઝદ! તારી હકુમત અદલ,
ની મૂળ નેમ શું તે કહી દે અવલ?
મળે પાક બદલો રવાનને આ મુંજ,
તથા આશીર્વાદો ભલા સર્વે તુંજ.
અને તેને લાયકની બંદગી શું છે?
અસરનીબી કરનારી કેવી છે તે?
મનસ્ની ભલીના હું કામો અપાર,
છું આગલ જેને હું વધારી દેનાર.
મદદગારો મુંજ માટે ઠેરવેલા એમ,
જેને રાસ્તી મારફત મેળવું હું કેમ?

૯. કદા વએદા યેજી ચહ્યા ક્ષયથા
મઝ્દા અષા યેહ્યા-મા આઇથિશ
દ્વએથા;
એરેશ-મોઇ એરેઝુચાંમ
વંઘહેઉશ વફુશ મનંઘહો,
વીદયાત સઓષ્યાંસ યથા
હોઇ અષિશ અંઘહત.

૯. ઓ આબાદી કરનાર હોરમઝદ અગર,
જો રસ્તી લીધે હર પેદાયેશો પર,
તું ભોગવે છે સત્તાબી ભારે જેવાર,
તો છે જેનો શક તે હું જાણીશ કેવાર.
મનસ્ની ભલી નેક જીંદગી રહે,
ગુજારી, તેઓનું સેવટ શું કહે?
જણે વાત * દીનનો બતાવનારો આય,
જેથી તેને ફાયદાઓ હાંસેલ થાય.

૧૦. કદા મઝ્દા માંનરોઇશ નરો વીસેન્તે,
કદા અજેન મુથ્રેમ અહ્યા મદહ્યા,

૧૦. †કામેલ બુદ્ધના માણસોબી જરૂર,
આવી લાગશે ક્યારે કહે તું અહુર!

× દુન્યાંની ચઢતી પડતી.

* પેગમ્બર જરથોસ્ત સાહેબ પોતે.

† દુન્યામાં ખરાબી તેમજ બદી અને અધર્મીપણું ચાલવા પછી રસ્તાખેજને વખતે આવનારા હોશે દરમાહ, હોશે-દરબામી, તથા સોશ્યોસને માટે ઇસારો છે.

વા અંઅયા કરપનો ઉરુપયેઈન્તી,
યાચા ખ્રતુ દુશે-ક્ષથ્રા દખ્યુનાંમ.

ખરાબી આ છાકટપણાની જરૂર,
જેને હીંયાથી કરશે કેવારે તું દુર?
કે જે આ બદીને લીધે ગુમરાહ,
કરપનો તથા દેશના બુરા શાહ.
પોતાનીજ કમ બુદ્ધિને કારણે,
ખરાબી કરેછ જગતને બારણે.

૧૧. કદા મજદા અષા મત આર્મઈતિશ
જિમત, ક્ષથ્રા હુષેઇતિશ વાસ્તવઈતી;
કેઈ દ્રેગવોદબીશ ખ્રૂરાઇશ રામાંમ
દાઓન્તે,
કેંગ આ વંઘહેઉશ જિમત મનંઘહો
ચિસ્તિશ.

૧૧. મનશની સચ્ચાઇ ભરી બેશુમાર,
અમોને ઓ હોરમઝદ મલશે કેવાર?
આબાદીથી પુર ખુશનુમા તે મુકામ,
કયારે મલશે સંપત્તિભર્યું તમામ?
દેશે કોણ સુખ દુષ્ઠ ઘાતકીથી ખાસ?
ભલાં મનનું ડાહપણ જશે કોણ પાસ?

૧૨. અત તોઈ અંઘ્હેન સઓષ્યન્તો
દખ્યુનાંમ,
યોઇ ક્ષ્નુમ વોહુ મનંઘહા હચાઓન્તે
ષ્યઓથનાઇશ અષા થ્વહ્યા મઝદા
સેંગહહ્યા,
તોઇ-જી દાતા હમએસ્તારો અએ-
ષેમ મહ્યા.

૧૨. ×તે, દેશોના સોષ્યંતો, છે, જેઓ નેક,
મનશ્ની ને પોતાની રાસ્તીથી છેક.
તારા હોકમના *કામોથી ઓ અહુર,
દીની ઇલમને રહેશે વળગી જરૂર!
કારણ કે છે અંતશની સામે થનાર,
મુકરર છે થયેલા તેઓ વારવાર.

૧૩. ☞ સ્પેન્તા મઇન્યુ વહિશ્તાચા મનંઘ્હા
હચા અષાત ષ્યઓથનાચા
વંચઘહાચા
અહ્યાઈ દાંન હઉર્વાતા અમેરેતાતા
મઝદાઓ ક્ષથ્રા આર્મઈતી અહુરો.

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૪૭ નો પહેલો ફકરો, પાનું ૫૮ મું.)

અષેમ વોહુ ૩ યેજિઘાંમ હાઇતીમ
યઝમઇદે.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી
વંઘહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસ્ચા
યઝમઇદે.

નમી માન સાથે હમો કેમ ના-
કર્યે યાદ, "યેજી-અહાઇશ" હા?

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાના હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

× તે, યાંને દુષ્ટ તથા ઘાટકી માણસોથી બચાવ કરીને સુખ દેનારા.

* દુન્યાંની આબાદીને તથા નીતિને વધારનારાં કામો, જે તારી મોકળેલી દીનમાં ફરમાવેલાં છે.

હા ૪૯ મો.

——(:o:)——

૧. અત મા યવા બેનદ્બ્રા પફ્રે માઝશ્તો
યે દુશ-એરેથ્રીશ ચિક્નુષા અષા મઝદા;
વંઘઉહી આદા ગઈદી મોઈ
આ-મોઈ અરપા,
અહ્યા વોહુ અઓષો વીદા મનંઘહા.

૧. હું રાસ્તીની મારફતથી, × બેદીલ શખ્સ,
ને, ઇચ્છુંછું ખુશ તેને કરવા તો બસ.
આવેચ *બેનઘ મુજ સાંમોબી જોરેમંદ,
હંમેશાં, અરે! ઓ અહુરમઝદ બુલંદ!
જેથી મારાં સંકટમાં કરવા મદદ,
તું આવ નેક બક્ષેસો સાથે બેહદ.
મનશ્ની બલીથી હું શોધુંછ અગર,
કે + લાવું કજા બેનઘની હું જબર.

૨. અત અહ્યા મા બેનદ્બ્રહ્યા માનયેઈતી
ત્કએષો દ્રેગવાઓ, દઇબિતા
અષાત રારેષો,
નોઈત સ્પેન્તાંમ દારેશ્ત અહ્માઈ
સ્તોઈ આર્મઇતીમ,
નએદા વોહુ મઝદા ફ્રશતા મનંઘ્હા.

૨. તરીકો છે તે બેનઘનો બદહરામ,
મને ફીકરમાં નાખે છે જે તમામ.
ઠગારો વળી દુ:ખ દેનારો છે,
ને રાસ્તીથીબી દુર રહેનારો છે.
તથા વૃદ્ધિ કરનારી ખુબીઓ કુલ,
હમો કાજ રાખનો નથી જે કબુલ.
વળી નેક મનશ્નીથી તે અય અહુર,
નથી જાણીતો દીનની વાતે જરૂર!

૩. અત્યા અહ્માઈ વરેનાઈ મઝદા
નિદાતેમ
અષેમ સુઇદયાઇ ત્કએષાઈ રાષ-
યે ઘહે દ્રુક્ષ;

૩. નફો કરવા ગેતીનાં લોકોને પુર,
તથા આગે મુંજ દીન કાજે જરૂર.

× બેદીલ શખસને યાને ખરાબ રીતિ વાલાને.

* દેવયસ્નોનો આ ફીતુરી સરદાર, પેગમ્બર જરથોસ્ત સાહેબને તેમનાં પેગમબરીને લગતાં કામમાં અતિષ્ય હરકત નાખનારો એક ઘણો જોરાવર શત્રુ થઇ પડયો હતો, અને તેથી જરથોસ્ત સાહેબ હંમેશાં ઘણી ફીકર અને ચીંતામાં રહેતા હતા.

+ એટલે કે હું તેનુ (બેનઘ દેવનુ) મોત શોધું છું

તા વંઘહેઉશ સરે ઇઝિયા મનંઘ્હો,
અન્તરે વીસ્પેંગ દ્રેગવતો હુખ્મેંગ
અન્તરે-શ્રૂયે.

કીધેલી છે તું'એ ઓ હોરમઝદ આમ.
ખરેજ ×રાસ્તીને મુકરર તમામ!
તથા કરવા ગેતીના લોકો નારાજ,
બુરા બેનઘના બદ રીવાજોને કાજ.
ફેરવવામાં આવેલી છે જો અગર,
દરૂજ, યાને ×નારાસ્તીબી જબર.
જે સરદારીબી છે ભલાં મન તણી,
પસંદ તેને હું કરૂં છું ઘણી.
છે સાથીઓ બુરા જણોના જરૂર,
કરૂં છું તેને રદ ધિક્કારીને દુર.

૪. યોઈ દુશ-ખ્રથ્વા અએષેમેમ વરેદેન
રામેમ્ચા,
ખાઇશ હિઝુબીશ, ફ્શુયસુ
અફ્શુયન્તો,
યએષાંમ નોઇત હુવરશ્તાઇશ વાંસ
દુઝવરશ્તા,
તોઇ દએવેંગ દાંન યા દ્રેગવતો દએના.

૪. જેઓ બદ અકલ ને * જબાથીબી આમ,
વધારેછ અદેખાઇ, ગુસ્સો તમામ.
જેઓ ઉદ્યોગી હોય છે બહુ શખસ,
તેઓમાં એવાઓ નકામાં છે બસ.
વલણ શુભ કામો તરફ જેની નહિ,
મગર બુરાં કામોની તરફેન રહી.
ખચિત તેઓ દીન કાજે, °દરવંદ તણી
દીએ છે મદદ દેવોનેબી ઘણી.

૫. અત હુવો મઝદા ઇજાચા
આઝુઇતિશ્ચા,
યે દએનાંમ વોહુ સારશ્તા મનંઘહાં;
આર્મતોઇશ કસ્ચીત અષા હુજેન્તુશ,
તાઇશ્ચા વિસ્પાઇશ થ્વહ્મી ક્ષથ્રોઈ
અહુરા.

૫. દીને માઝદયસ્નીની બુલંદ આય છેક,
ગણે શ્રેષ્ટ જેબી મનસ્નીથી નેક.
તે છે પોતે, યા મઝદ! વૃદ્ધિનું મૂળ,
તથા મૂળ આબાદીનુંબી છે કુલ.
મનસ્ની પુરીનીજ રાસ્તીથી બસ,
ગણાય કોઇબી બુધ્ધિવાલો શખ્સ.
અને તે યા હોરમઝદ! સુખથી તમામ,
જશે તુજ તણું પાદશાહી મુકાંમ!

× પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબ જણાવે છે કે તેમણી દીનનો પાયો રાસ્તી, હુમત, હુખ્ત અને હુવર્શત ઉપર રચાયલો છે, જ્યારે તેમણી સામે થનારા બુરા બેનઘના તરીકાનું મૂળ ફરેબ અને જુઠાઇ છે.

* એટલે કે ગાળાગાળી કરીને યા ખરાબ અને નાલાયક શબ્દો બોલીને.

° દરવંદ યાને અશેમીનો, બુરો મીનો.

૬. ફ્રો વાઓ ફ્રએષ્યા મઝદા અપે-
મચા સ્રૂઇતે
યા વે ખ્રતેઉશ ક્ષ્માકહ્યા આ-
મનંઘહ્યા,
એરેશ વીચિદયાઈ યથા-ઈ સ્રાવયએમા
તાંમ દએનાંમ યા ક્ષ્માવતો અહુરા.

૬. પસંદ તુંને અહૂરા કરૂં છું * અવલ,
સબબ તારી હવેરપ આગાહ અકલ-
ના વિચારે, ફરમાવે છે રાસ્ત કુલ,
કે કરવું ખરાંને હંમેશાં કબુલ.
જેથી તારી મોકલેલી દીન યા અહુર,
ફેલાવવંને થઇયે ફતેહમંદ જરૂર !

૭. તતચા વોહુ મઝદા સ્રઓતુ મનંઘહા
સ્રઓતુ અષા, ગુષહ્વાન્તુ અહુરા;
કે આઇરિયમા, કે ખ્એતુશ દાતાઇશ
અંઘહુત,
યે વેરેઝેનાઇ વંઘુહીમ દાત
ફ્રસસ્તીમ.

૭. રે હોરમઝદ ! × તે જણ મનશ્નીથી નેક
સમજશે વિગત આય દીનની દરેક,
તથા રાસ્તી, યાને ખાલેસ મન-
કરી, ધ્યાંન ધરશે તેના પર તદન.
રે હોરમઝદ ! તું ધ્યાંન દેજે મગર,
મારી આય સર્વે હકીકત ઉપર.
મદદ કાએદેસર મને કોણ થશે ?
મદદગાર મારો કયો જણ હશે ?
થશે કોણ ખેશી તરીકે વલી,
જે મુંજ કામે આપે શિખાંમણ ભલી ?

૮. ફ્રેરષઓશ્તાઈ ઉર્વાઝિશ્તાંમ્
અષહ્યા દાઓ
સરેમ, તત થ્વા મઝદા યાસા અહુરા
મઈબ્યાચા, યાંમ વઘહુાઉ થ્વક્ષ્મી
આ-ક્ષથ્રોઇ,
યવોઈ વીસ્પાઇ ફ્રએશ્તાઓંઘ્હો
આઓંઘહામા.

૮ બચાવ મુંજ કરવાની શકિત, મદદ
ને રાસ્તીની સરદારી, અહુરા બેહદ.
તું *ફરશોસ્તરને દેશે મારે કાજ,
હું માગું છું બસ એજ તું પાસ આજ.
સદા જેથી તુંજ પાદશાહીમાં નેક,
પસંદ તુને પડતા હમો થઇએ છેક.

૯. સ્રઓતુ સાસ્નાઓ ફ્શેંગહ્યો સુયે
તશ્તો;
નોઈત એરેશ-વચાઓ સરેમ દદાંસ
દ્રેગવાતા;
હ્યત દએનાઓ વહિશ્તો યુજેન
મીઝદે,
અષા યુખ્તા યાહી દેજામાસ્પા.

૯. નફો કરવા †જન્મેલો જગને ચતુર,
સમજશે દોની ફર્માનોને જરૂર.
કે સાચ્ચાંનાં બોલનારે કોઇબી દીવસ,
બુરા સાથે સરદારી લેવી ના બસ.
જેબી હોય દીનદાર માણુસ વળી,
બુલદ બદલામા +જાએ સાથે મળી.
કે રાસ્તીથી બાહદુર ગુસતાશ્પને,
જોડાયલા હકીમબી છે જામાસ્પ જે.

---

* અવલ અથવા બીજાઓ કરતાં વધારે સરસ રીતે.

× તે દીનદાર માણુસ કે જેને માટે પાંચ-માં ફકરામાં જણાવવામાં આવ્યું છે.

* જુવો સફો ૬ થો.

† આ ઇશારો અશો ફરશોસ્તરને માટે હોય એમ લાગે છે.

+ એટલે કે બહેસ્તનો દરજ્જો મેળવીને સરખે દરજ્જે પ્હોંચે.

૧૦. તએચા મઝદા થ્વહ્મી આદાંમ
નિપાઓંઘહે,
મનો વોહુ ઉરુનસ્ચા અષાઉનાંમ,
નેમસ્ચા યા આર્મઇતિશ ઇજાચા
માંઝા ક્ષથ્રા વઝદંઘહા અવેમીરા.

૧૦. મનસ્ની, ને બંદગી અશોના રવાંન,
જેથી સભ્યતા, ને છે વૃદ્ધિ નિદાંન
તે સઘળાંઓને હું અરે ઓ અહુર!
તારે આશરે સોંપી દઉં છું જરૂર!
મગર જે બદીમાં ગીરફ્તાર ખાસ,
હશે થયેલી સત્તા, થશે તેનો નાશ.

૧૧. અત દુશેક્ષથ્રેંગ દુશ-શ્યઓથનેંગ
દુઝવચંઘહો,
દુઝદએનેંગ દુશ-મનંઘહો દ્રેગવતો,
અકાઇશ ખરેથાઇશ પઇતી ઉર્વાંનો
પઇત્યેઇન્તી;
દ્રુજો દેમાને હઇથ્યા અંઙ્હેન
અસ્તયો.

૧૧. ×બુરી જેઓ સત્તા ધરાવનાર છે,
અનિતીના કામોને કરનાર છે,
અનિતી સુખનના જે બોલનાર છે,
બુરી દયાંનતોના જે ચાહનાર છે,
તથા બદ મનશનીના †પાપી રવાંન
ને માટે, ખોરાક બુરા સાથે નિદાંન.
બુરા દેવો લેવા સાંમે જાય છે,
ખરે ધામ દોજખ તેનું થાય છે.

૧૨. કત તોઇ અષા જબયેન્તે અવંઙ્હો
જરથુશ્ત્રાઈ, કત તોઇ વોહુ મનંઘહા
યે-વે સ્તઓતાઇશ મઝદા ફ્રીનાઇ
અહુરા
અવત યાસાંસ હ્યત વે ઇશ્તા
વહિશ્તેમ.

૧૨. (જરથોસ્ત કહે પાક હોરમઝદને,)
તારા નમ્ર જરથોસ્ત માટે, અને-
તેની નેક મનસ્ની ને * રાસ્તીને કાજ
શું હીસ્સો છે તુંજ મહેરબાનીનો આજ?
તારી મરજી માંફક જે છે બહુ સરસ,
તલબ તેની કરનારો થઇને હું બસ.
તારી કીર્તિનાં ગાયણોથી સરસ,
ઓ હોરમઝદ! તારી વખાંણો કરશ.

× યાંને પોતાંને મળેલી સત્તાનો ખરાબ અને ખોટો ઉપયોગ કરનારા.

† ચિન્વત પુલ ઉપર, નેક અને સદ્‌ગુણી માણસો ઇનસાફ થવા બાદ, જ્યારે તેઓ બ્હેસ્ત તરફ જાય છે ત્યારે ફરેશતાઓ તેઓને મુબારકબાદી આપે છે, અને જેવાં તેઓ બ્હેસ્તમાં દાખલ થાય છે કે તુરતજ તેઓને અમૃતનું પ્યાલું આપવામાં આવે છે.

એથી ઉલટીજ રીતે પાપી અને બુરાં માણસોનાં રવાંન જ્યારે દોજખ તરફ જાય છે, ત્યારે દેવો તેઓને સામા લેવા આવે છે, અને ગંધ મારતો પલીદીનો ભરેલો ઝેરી ખોરાક તેઓને આપે છે.

* યાને અષ તથા બહમનની મારફતે.

૧૩. ☞ સ્પેન્તા મઇન્યુ વહિશ્તાચા મનંઘહા
હચા અષાત બ્યઓથનાચા વચંધ્હાચા
અશ્થાઇ દાંન હઉર્વાતા અમેરેતાતા
મઝદાઓ ક્ષથ્રા આર્મઇતી અહુરો.

૧૩. (આ ફકરાની બેત માટે જુવો હા ૪૭ નો ૧ લો ફકરો, પાનું ૫૮ મું.)

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણુવો.)

અષેમ વોહુ ૩ અત-માયવામ હાઇતીમ યઝમઇદે.

અતિ માનથી, પ્રીતથીબી ઘણું,
કર્યે યાદ "અત-મા-યવા" હા તણી.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંધ્હાંમચા તાંસચા તાઓસ્ચા યઝમઇદે.

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાના હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

હા ૫૦ મો.

———:૦:———

૧. કત મોઈ ઉર્વા ઇસે ચહ્યા અવંધ્હો;
કે-મોઇ પસેઉશ કે મે ના થ્રાતા વિસ્તો,
અન્યો અષાત થ્વત્ચા મઝ્દા અહુરા,
અઝ્દા જીુતા વહિશ્તાઅતચા
મનંહો.

૧. ઓ બંદગીના પામેલા હોરમઝદ ખાસ,
કહે તું ખરેખર હવે મુંજ પાસ!—
શું આશા રવાંને ધરી મારાં આય?
મદદની, કોઇ પાસ તારા સિવાય?
તથા રાસ્તી નેક મનસ્ની સિવાય?
બચાવનાર કોણ મુંજ પશુઓને આય?
વળી મુંજ માટે કહે કોણ શખસ?
*બચાવનાર એવો જણાયો છે બસ?

૨. કથા મઝ્દા રાન્યો-સ્કેરેતીમ ગાંમ
ઇષસોઇત,
યે-હીમ અહ્માઇ વાસ્ત્રવઈતીમ
સ્તોઈ ઉસ્યાત;
એરેઝેજીશ અષા પોઉરૂષુ હ્વરે-
પિષ્યસુ
આકાસ્તેંગ મા નિષાંસ્યા દાથેમ
દાહ્વા.

૨. ખુશી પેદા કરનારી જમને અહુર,
પસંદ કેમ કરે આદમી તે જરૂર?
કે જે તેને ઇચ્છે છે હરદમ જરૂર,
આબાદી, ખુશાળી, ખુશીઓથી, પુર.
અશોઇથી જીંદગી ગુજારનાર નેક,
ખુદાઇ જ્ઞાને °થયેલા પ્રકાશિત છેક.
*બ્હેસ્તમાં છે ખુરશીદ પાયાના જેમ,
મને લાવી તે હાલતે, બક્ષ તેમ.

૩. અત્ચીત અહ્માઇ મઝ્દા અષા
અંઘહુતી
યાંમ હોઇ ક્ષથ્રા વોહુચા ચોઇશત
મનંઘહા
યે-ના અષોઈશ બઓજંઘહા
વરેદયએતા
યાંમ નઝ્દિશ્તાંમ ગએથાંમ દ્રેગ્વાઓ
બક્ષઇતી.

†૩. અશોઇ તણાં જોરથી જે શખ્સ,
જમીન, કે જે સર્વેથી નજદીક બસ.
ને તાબે છે દુષ્ટ જણોને જરૂર,
કરે છે તેને લઇ તે આબાદ પુર.

---

*એટલે કે દાદાર હોરમઝદ સિવાય સર્વેથી મોટા રક્ષણ કરનાર બીજો કોઇજ નથી, કે જે હોરમઝદ કોઇપણ રાસ્ત અને નેક મનસ્નીવાલા માણસને ગમે એવી આફ્ત-માંથી ઉગારશે.

°એને મળતો ઇંગ્રેજી શબ્દ "Enlightened" છે.

*યાને વધારે બુલંદ દરજ્જાનાં બ્હેસ્તમાં. સતર પાયા, માહા પાયા, ખુરશેદ પાયા અને અનઘ રઓચાઓ, એ બ્હેસ્તના ચાર દરજ્જા છે.

†આ ફકરાની ઉપલી બયેતો તેના માત્ર છેલ્લા ભાગનીજ છે. વળી પડતલ પડેલી વેરાંન જગ્યાઓને આબાદ કરવાનું કામ જરથોસ્તી ધર્મમાં એક સવાબનું કામ ગણાય છે.

૪. અત વાઓ યજાઇ સ્તવસ મઝદા
અહુરા
હુદા અષા વહિશ્તાચા મનંધ્હા
ક્ષથ્રાચા, યા ઇષો સ્તાઓંઘહુત
આ-પઇથી,
આકાઓ અરેદ્રેંગ દેમાને ગરો
સેરઓષાને.

૪ અહુરા હું તુંજ કીર્તિ ગાનાર છેક,
ને રાસ્તી તથા આ મનસ્નીથી નેક.
તથા ઊરસ્તગારી થકી વારંવાર,
તુંને હું આરાધું હંમેશાં અપાર.
*રહું જેથી ઇચ્છાની રાહે ખચીત,
+ગુરથમાને સમજું હું બંદગીના ગીત!

૫. આરોઇ-જી ક્ષમા મઝદા અષા અહુરા
હાત ચુષ્માકાઇ માંથ્રાને વઓરાઝથા,
અઇબી-દેરેશ્ત્ા આવિષ્યા અવંધ્હા,
જસ્તાઇશ્તા યા-નાઓ ખાથ્રે દાયાત.

૫ કલાંમો તું દીનના, અશો અયે અહુર!
છે કરનારો જાહેર, તેને તું જરૂર.
મદદ આપી જાહેર ને પુરતી જબર,
ખચિતજ તેને તું ખુશીભર્યો કર.
કે ×જેથી પુરાં બળ થકી તે શખ્સ,
‡અમોને સદા સુખ આપે સરસ.

૬. યે માંથ્રા વાચેમ મઝદા બરઈતી
ઉત્ર્થો અષા નેમંધ્હા જરથુશ્ત્રો.
દાતા ખ્રતેઉશ હિઝવો રઈથીમ સ્તોઈ;
મહ્યા રાઝેંગ વોહુ સાહીત મનંધ્હા.

૬. જરથોસ્ત °દાંનેશનો રાખનાર છે,
+જબાનને સીધી રાહ ચલાવનાર છે.
તે છે મિત્ર તે માણસોનો જરૂર,
કે જે માણસો અય પવિત્ર અહુર,
ભલી માંથ્રવાની, ને ખાલેસ મન—
અને અહુ અદબથી, ભણે છે તદન.
મનશની ભલીથી કોઇબી શખસ,
મારા *ભેદો શીખવી શકે છે સરસ.

---

*એમાં જણાવ્યા મુજબ અમલ કરવાથી કોઇપણ માણસ પોતાની મુરાદમાં ફત્તેહમંદ થાય છે.

†યાંને આ દુન્યાંમાં નેક જીંદગી ગુજારી તારી કીર્તિ ગાઇ હોય તેનું ફળ ગરોથ્માંન બહેસ્તમાં મેળવું.

×યાંને ત્હારી મદદની કુંમકથી.

‡એટલે કે તેની શીખ મુજબ ચાલી નીતિનો માર્ગ અખત્યાર કરીને સુખી થઇએ.

°યાંને ડહાપણ શીખાડનાર.

+એટલે કે પાક જરથોસ્તી દીનના ખુબી ભર્યા કલામો ખરાં દીલથી ભણે છે.

*ભેદો યાંને માંથ્રવાંની.

૭. અત વે યઓજા ઝેવીશતેંગ ઉર્વતો
જયાઇશ પેરેથુશ વહ્મહ્યા યુષ્માકહ્યા
મઝદા અષા ઉગ્રેંગ વોહુ મનંહ્હા;
યાઇશ અઝાથા મહ્માઇ ખ્યાતા
અવંહે.

૭. ઓ હોરમઝદ ! રાસ્તી, મનશ્નીથી નેક,
તારી ભક્તિના ફાયદામંદ દરેક.
જોરાવર ને સંગીન રસ્તાઓ પાસ,–
પુગી, તુંપરજ ચિત્ત લગાડું હું ખાસ.
+જેથી તે તરફ લઇ જવા તું ખરે,
મદદ મારી ને રહેનુંમાઇ કરે !

૮. મત વાઓ પદાઇશ યા ફ્રસૂતા
ઇઝયાઓ
પઇરિ-જસાઈ મઝદા ઉસ્તાનજસ્તો,
અત વાઓ અષા અરેદ્રખ્યાચા
નેમંહ્હા
અત વાઓ વંઘહેઉશ મનંઘ્હો
હુનરેતાતા.

૮. કવિતા રૂપી દીલના ઉભાના ગીત,
જણાયલાં જે પુર્તી રીતે છે ખચીત.
આજીજીથી બે હાથ ઉંચા કરી,
ઓ હોરમઝદ પોંહચું હું તુંને વરી !
તથા રાસ્તી મારફતથી જરૂર,
ને ક્રિયાની બેટાની બંદગીથી પૂર.
મનશ્ની ભલીની ખુબીથી જરૂર,
હું પહોંચું ×તુંને ને તુંને ઓ અહુર !

૯. તાઇશ વાઓ યસ્નાઇશ પઇતી
સ્તવસ અયેની,
મઝદા અષા વંઘહેઉશ શ્યઓથ-
નાઇશ મનંહ્હો;
યદા અષોઇશ મખ્યાઓ વસે ક્ષયા,
અત હુદાનાઉશ ઇષયાંસ ગેરેઝદા
ખ્યેમ.

૯. સીફત તારી ગાનારો છું અય અહુર !
આ બંદગી ને રાસ્તીની મારફતે પુર !
તથા મુંજ મનસ્ની ભલીનાં આ કામ–
ની મારફતે પોંહચું હું તુને તમામ.
છું કાયમ *જો રાસ્તીની ખાહેશી હાલ,
ચાહુંછ નેક બુધ્ધિનાં માણસ મિસાલ.
થાવું તુંજ તલબનો ધરાવનાર છું,
અરજ નમ્રતાથી ગુજારનાર હું !

+ એટલે મારી રાસ્તી અને નેક મનશ્નીને લીધે.

× એ શબ્દ Emphatic બનાવવા માટે યાને વધારે અસર થાય તે માટે બે વાર આપ્યો છે.

* જો નો અર્થ અહીંઆં જ્યારે (Since) ના જેવો થાય છે.

૧૦. અત યા વરેષા યાચા
પઈરી આઇશ ષ્યઓથના,
યાચા વોહુ ચષ્માંમ અરેજત મનંઘહા,
રઓચાઓ ખેંગ અસ્નાંમ ઉક્ષા
અએઉરૂશ
ક્ષ્માકાઇ અષા વહ્માઈ મઝદા અહુરા.

૧૦. આ રાસ્તીની મારફતે જે જેબી કામ,
કરશ હું ભલાં એક પછી એક તમામ.
મનશ્ની ભલી કાજે ઇન્સાનને,
નજરમાં ગણાશે લાયક માનને.
અશો અય અહુર! આ સિતારા અપાર,
ને ખુરશેદ દિવસની ખબર આપનાર.
કરે છે તેઓ સર્વે ચક્કર તમામ,
તારી સીફત ગાવાને માટેજ આમ.

૧૧. અત વે સ્તઓતા અઓજાઈ મઝદા
આઓંઘહાચા,
યવત અષા તવાચા ઈસાઇચા,
દાતા અંઘહેઉશ અરેદત વોહુ
મનંઘહા;
હઇથ્યાવરેશ્તાંમ હ્યત વસ્ના
ફેરષોતેમેમ.

૧૧. અશોઇ મારફત યા અહુર! જ્યાં તલક,
હું રાખું છું શકિત, ને બળ ત્યાં તલક.
થતો આવ્યો છું હું પ્રથમથીજ જેમ,
ગાનાર તુંજ કિર્તી, જાહેર થઇશ તેમ.
છે ખાહેશ ભલાં કામો કર્તા તણી,
જે સૌથી છે ચઢતે દરજ્જે ઘણી.
તેને આય ગેતીનો પેદા કરનાર,
મનશ્ની ભલા લીધે પાડે છે પાર.

૧૨.☞સ્પેન્તા મઇન્યુ વહિશ્તાચા મનંઘહા
હુચા અષાત ષ્યઓથનાચા
વચંઘહાચા
અહ્માઇ દાંન હઉર્વાતા અમેરેતાતા
મઝદાઓ ક્ષથ્રા આર્મઇતિ અહુરો.

(☞એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

(આ ફકરાની બયેત માટે જુવો હા ૪૭ નો પહેલો ફકરો, પાતું–૫૮ મું.)

અષેમ વોહુ ૩. કત-મોઈ-ઉર્વાંમ હાઈ-
તીમ યઝમઇદે.
સ્પેન્તા-મઇન્યુમ ગાથાંમ અષઓનીમ
અષહે રતુમ યજમઇદે.
સ્પેન્તા-મઈન્યેઉશ ગાથયાઓ હન્દાતા
યઝમઇદે.

છે "કત–મોઇ–ઉર્વા" જે હાતું આ નામ,
તેને માનથી યાદ કર્યે તમામ.
અશો "સ્પેનતોમદ" નામે ગાથા છે જે,
અશોઇ તણોબી જે સરદાર છે.
જેની યાદ કર્યે અમો માનથી,
જીગરથી ખરાં ને દીલોજાનથી.
તથા બંદગી સ્પેનતોમદ તણી,
હમો માનથી યાદ કર્યે ઘણી.

યે ઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઈતી વ ઘ્હો, મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા, યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યઝમઈદે.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો હા ૨૮ નો છેલ્લો ફકરો, પાનું ૭ મું.)

* (બાજમાં પઢે.) અહુરમઝ્દ ખોદાએ, અવજુનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન હમબાયશ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહદીન માંઝદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વઈર્યો ૨.

* યસ્નેમચ વહોમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુ-ક્ષથાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશતવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તામઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્-યાઓ ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઈશ ગાથ-યાઓ, અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથુરનાંમ, પઓઈર્યોત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબાનઝદિશ્તનાંમ ફ્રવષિ-નાંમ. અષેમ વોહુ ૧.

*(આ બન્ને ફકરાઓની બેતને માટે જુવો ગાથા અહુનવદનું છેવટ, પાનું ૩૩ મું.)

☞ અષાઈ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મઝદ; કેરફેહ મોઝદ.

[આ ગાથા શરૂ કરવા આગમજ જે પ્રથમ ક્ષ્નુમન ભણવાની છે, તેને માટે જુવો સફે ૧ થી ૩.]

ગાથા વૉહુક્ષથ્ર.

એટલે કે યઝશ્નેનો હા ૫૧ મો.

નેમો વે ગાથાઓ અષઓનીશ !

ફરૂં યાદ વોહુક્ષથ્ર ગાથાને આજ,
પવિત્ર ઓ ગાથા તમોને નમાજ !

૧. ☞ વોહુ ક્ષથ્રેમ વઇરીમ બાગેમ
અઇબી-અઇરિશ્તેમ,
વીદીષેમ્નાઇશ ઈઝાચીત અષા
અન્તરે-ચરઈતી
શ્યઓથનાઇશિ, મઝદા વહિશ્તેમ
તત ને નૂચીત વરેષાને.

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

×૧. સત્તા છે ભલી કરવા લાયક પસંદ,
મદદની જે કરનારી દઓલત બુલંદ.
તે રાસ્તીને લીધે અને પાક કામ,
બિછાવે છે આબાદી સુખો તમામ.
ઓ હોરમઝદ ! અમો માટે સૌથી સરસ,
જે છે કંઇ હવે તે તું કરવા દે બસ !

૨. તા-ચે મઝદા પઓઉરવીમ અહુરા
અષાઇ ચેચા
તઇબ્યાચા આરમઇતે, દોઇષા-
મોઇ ઇશ્તોઇશ ક્ષથ્રેમ;
ક્ષ્માકેમ વોહુ મનંઘુહા વહ્માઈ
દાઈદી સવંઘહો.

૨. કે રાસ્તીને માટે તુંને ઓ અહુર,
ગણું છ સૌથી અવલ દરજ્જે જરૂર !
તથા અર્થે ભલી *આરમઇતી નિદાન,
તેને બી ગણું છું હું એનીજ સમાન.
મુરાદોનું હાંસેલ થવુંબી મગર,
મને યા અહુરમઝદ બક્ષેસ કર !
કીધી ભકિતબી નેક મનસ્નીથી જે,—
તારી તેને માટેના ફાયદા તું દે !

× ઉપલો પ્હેલો ફકરો આ હાને છેડે પણ પાછા આવે છે જેની બેટ ત્યાં પાછી લખી નથી, જે ઉપર ખાસ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે છે. વળી જેમ અત્રે એ ફકરો બે વાર ભણવાનો છે તેમજ આ હાની છેડે પણ એ ફકરો બે વાર ભણવો.

* યાને સંપૂર્ણ મનસ્ની, કે સભ્યતા.

૩. આ-વે ગેઉષા હેમ્યન્તુ, યોઇ વે
ષ્યઓથનાઇશ સારેન્તે,
અહુરો આષા હિઝવા ઉખ્ધાઇશ
વંહેવ ઉશ મનંઘહો,
યએષાંમ તુ પોઉરૂયો
મઝદા ફ્રદક્તા અહી.

૩. જે પોતાના કામો, અશોઇથી છેક,
× જબાંથી, તથા મન મનશ્નીની નેક.
બુલંદ જીંદગીથી, તુંને અય અહુર,
પિછાણે છે સરદાર તેઓ જરૂર !
પ્રથમ જેનો રાહતુમાં તું અય અહૂર,
તે કીર્તિથી મલશે તારામાં જરૂર !

૪. કુથ્રા આરોઇશ આફ્રસેરતુશ,
કુથ્રા મેરેઝદિકા અક્તત;
કુથ્રા યસો ખ્યેન અષેમ,
કુથ્રા સ્પેન્તા આર્મઇતીશ;
કુથ્રા મનો વહિશ્તેમ, કુથ્રા
થ્વા ક્ષથ્રા મઝદાઓ.

૪. સવાલ—ભલઇ તણી હોય સરદારી કયાં ?
જવાબ—ખચિતજ છે પેલી મિનોઇમાં ત્યાં.
સ. વળી છે કયાં, કેઇ તરફ માંરી પૂર ?
જ. પરોપકારી કામો કીધાથી જરૂર.
સ. ને કઇ બાજુ રાસ્તી, ને વૃદ્ધિ કરનાર—
* મનશ્નીબી, આવવું કરેછ વારવાર ?
જ. જરૂર તેઓ આવેછ એવા શખ્સ પાસ,
ધિક્કારે જે જુઠ્ઠઇ ને મગરૂરી ખાસ.
સ. મનશ્ની છે શામા વધારે સરસ ?
જ. બુરૂં નાં કદી કોઇનું કરવામાં બસ.
સ. સત્તા અય અહુર તારી કયાં છે જબ્બર ?
જ. તમામ મારી પોતાની ખલકત ઉપર.

૫. વીસ્પાન્તા પેરેસાંસ યથા
અષાત હચા ગાંમ વીદત
વાસ્ત્રયો ષ્યઓથનાઇશ એરેષ્વો
હાંસ હુખ્રતુશ નેમંઘ્હા;
યે દાથએઇબ્યો એરેશ-રતુમ
ક્ષયાંસ અષિવાઓ ચિસ્તા.

૫. ઉદયોગી શખસ સારાં કામોથી નેક
નમનતાઇથી ડાહપણ ધરાવનારો છેક
છે બાબદો આ સર્વે પૂછનારો ‡તે
કરે ગેતી રાસ્તીથી આબાદ જે,
વળી આય ઉપર જણાવ્યો શખ્સ
બુલંદ શકિતવાલો, નીતિવાન બસ.
જુવેછ રાસ્ત †સરદારને નેક નજર-
થી, ઇનસાફી કાયદા મુંજબ સરબસર.

× યાને સાચ્ચા સુખન બોલીને.

* યાને કયો શખ્સ એ ભલા ગુણો ધરાવે છે ?

‡આ ફકરાની આગમજના ફકરામાંના સવાલો પુછનાર.

† સરદાર યાને અનજુમનનો નિમાયલો વડો, અથવા કાબેલ ધર્મગુરૂ.

૬. યે વહ્યો વંઘહેઉશ દઝદે
યસ્ચા હોઈ વારાઇ રાદત,
અહુરો ક્ષથ્રા મઝદાઓ અત
અહ્માઇ અકાત અષ્યો,
યે હોઈ નોઇત વીદાઈતી
અપેમે અંઘહેઉશ ઉર્વએસે.

૭. દાઇદી-મોઈ યે ગાંમ તષો અપસ્ચા
ઉર્વરાઓસ્ચા
અમેરેતાતા હઉર્વાતા સ્પેનિશ્તા
મઈન્યુ મઝદા
તેવીષી ઉતયુતી મનંઘ્હા વોહુ
સેંઘહે.

૮. અત જી઼તોઈ વક્ષ્યા મઝદા,
વીદુષે જી-ના ખ્રુયાત,
હ્યત અકોયા દ્રેગ્વાઇતે,
ઉશતા યે અષેમ દાદ્રે;
હ્વો જી માંથ્રા ખ્યાતો
યે વીદુષે ખ્રવઇતી.

૬. ખુશી કરવા હોરમઝદને; જે શખ્સ,
આરાધે છે ભેટોની સાથે સરસ.
તેને સર્વે શકિતથી તે પાક અહુર,
સારાંથીબી સારૂં દીએ છે જરૂર.
ન કોઇ કરતો ભકિત, તો કયાંમતને દન,
+ બુરાંથીબી બુરૂં તે પાંમે તદન.

૭. વધુ વૃદ્ધિ કરનારા મિનો અહુર,
તે તું, કે કીધાં જેણે પેદા જરૂર.
શું પાણી કે યા શું કીધાં જાનવર,
તથા શું કીધાં છે તુંએ ઓરવર.
તો મુજની મનશ્ની લીધે આય નેક,
× અમર્ગી, અને તનદરોસ્તી, દરેક.
તથા શકિત પુરી, કૌવતબી, અને–
અતિ ધર્મનો બોધબી, દે મને.

૮. અહુર તારા માંથ્રો આ સૌથી સરસ,
* ખચિતજ હું લોકોમાં જાહેર કરશ.
કારણ હોય દીનદાર ઇન્સાન જે,
જણાવવું ઘટે ડાહયા શખ્સોને, કે–
છેવટ છે બુરાઓને માટે તો દુઃખ,
ને રાસ્તીને ટેકો દાયે તેને સુખ.
વળી જેબી છે ડાહયા સમજુ શખ્સ,
તેની પાસે માંથ્રોની ખુબી સરસ,
ભલી રીતે સમજાવે છે જેબી કોય,
† ખચિતજ તે પોતેબી ખુશહાલ હોય.

+ યાને આખેરીએ તેને ઘણું ખમ પડશે.

× યાને બ્હેશ્તનું સુખ.

* યાને ત્હારી પેગમબરીનું કામ હું જરૂરજ કરીશ.

† તે ખુશાલ હોય છે, કારણ કે બીજાઓને નીતિનો રસ્તો દેખાડવાથી મીનોઇ જહાંનમાં તો પોતાનાં રવાન માટે સુખ પ્રાપ્ત કરે છે.

૯. યાંમ ક્ષ્નુતેમ રાનોઇબ્યા દાઓ
થ્વા આથ્રા સુખ્રા મઝદા,
અયંહ્યા ક્ષુસ્તા અઇબી
અહવાહુ દક્ષ્તેમ દાવોઈ
રાપયેંઘ્હે દ્રેગવન્તેમ સવયો
અષવનેમ.

૯. ખુરો, નેક બેઉ લડનારાને અહુર,
હારા × બળતા આતશની મારફત જરૂર,
ગળાવેલાં લોઢાંની મારફતે પુર,
બદી નેકી લાવે છે જાહેર જરૂર.
તથા તેની સાબેતીઓબી વરી,
ખરી રીતે નાંખે છે જાહેર કરી.
તે * બે જગમાં પાપીને શિક્ષા કરે,
નિતીવાંનોને સુખ દે છે ખરે.

૧૦. અત યે મા-ના મરેક્ષઇતે
અન્યાથા અહ્માત મઝદા,
હ્વો દામોઈશ દ્રુજો હુનુશ,
તા દુઝદાઓ યોઈ હેન્તી
મઈર્યો જ્યયા અષેમ
વંઘહુયા અપી ગત તે.

૧૦. ઓ હોરમઝદ કોઇ એથી ઉલટો અગર,
મને કરવા નુકસાન માંગે જબર.
તે પોતે દરૂજથી પેદા †બાળ છે,
એવાં માણુસો મુંજી ચંડાળ છે.
હું મુંજ કાજ રાસ્તી વખાણું છું આય,
દુઆથી તારી રાસ્ત હાંસેલ થાય!

૧૧. કે ઉર્વથો સ્પિતમાઇ
જરથુશ્ત્રાઇ ના મઝદા,
કે વા અષા આફ્રશ્તા,
કા સ્પેન્તા આર્મઇતિશ,
કે વા વંઘ્હેઉશ મનંઘ્હો
અચિસ્તા મગાઇ એરેશ્વો.

૧૧. અહુરા ખરો દોસ્ત છે કોણ ઘણો,
સ્પેતમાન તે પાક જરથુસ્ત તણો?
સવાબ રાસ્ત પૂછ્યા દીની કોણે આય?
મનસ્ની ભલી કોણથી મેળવી શકાય?
મનસ્ની ભલીનો ° કયો શખ્સ નેક,
જણાયો છે કામો બુલંદ કાજ એક?

૧૨. નોઇત તા-ઇમ ક્ષ્નાઉશ
વએપ્યો કેવીનો પેરેતો જેમો

૧૨. સ્પેતમાન જરથોસ્ત પયગામબર,
બુલંદ દરજ્જે પોંહચ્યો જે ગેતી અંદર.

× આગલા વખતમાં એક માણુસ ગુનેહગાર છે યા નહિં તે જાણુવાને માટે તેને આતશની ચેહની અંદરથી પસાર કરાવતા હતા, યા તાવેલું લોહું તેનાં શરિર ઉપર રેડતા હતા, તે બાબદ હોય.

* યાને આ દુન્યાંમાં તેમજ પેલી દુન્યાંમાં.

† યાને બાળક અથવા બચ્ચું.

° આ ઇશારો સોસ્યોસ તથા કીયામતના વખત બાબે હોય એમ લાગે છે.

જરથુશ્તેમ સ્પિતામેમ હીત
અહીં ઉરુરઓસ્ત અસ્તો,
હીત હોઈ ઇમ ચરતસ્ચા
અઓદેરેશ્ચા જોઇષેનુ વાઝા

† ગુલામ બારગીના જે કામો કરે,
તથા કોઇ અધર્મિ એ બે જણ ખરે,
નથી કરતા ખુશ તેઓ તેને લગાર,
આ * હાડમંદ દુન્યાંમાં કોઇબી વાર.
એઓ બધે નાપાકો બળથી કરી,
કરે છે તેને રંજીદા બહુ વરી.

૧૩. તા દ્રેગવતો મરેઢઇતી
દએના એરેઝાઉશ હઈથીમ
થેહ્યા ઉવા પ્રઓહ્ઇતી
ચિન્વતો પેરેતાઓ આકાએઃ
ખાઇશ બ્યઓથનાઈશ હિઝવસ્ચા
અષહ્યા નાંસ્વાઓ પથો.

૧૩. × તરીકો દીની, રાસ્ત જણુનો મગર,
જે પાપીને ક્યચડે છે આખર જબર.
રવાંન ખુરૂં, જાણીતા ચિનવદ ઉપર,
જવા માંગે છે રાસ્ત રાહે મગર.
પોતાનાં તે કર્તુકો, ને બદ જબાન,–
તે કારણુ, તે ° ક્યચવાએ છે બહુ નિદાન.

૧૪. નોઇત ઉર્વાથા દાતોઈબ્યસ્ચા
કરપનો વાસ્તાત અરેમ,
ગવોઇ આરોઇશ આસેન્દા ખાઈશ
બ્યઓથનાઈશ્ચા સેંગહાઈશ્ચા;
યે-ઈશ સેંગહો અપેમેમ
દ્રજો દેમાને આદાત.

૧૪. + કરપોથી બક્ષેસની દોસ્તી તમામ
તથા થઇ ન શકતું ખુબી ભર્યું કામ.
શિખવતા નથી તે શિખામણુ જરી,
ઢોરો ગાયોની કરવા રક્ષા ખરી.
તેઓની એવી રીતી કાજે તમામ,
જશે તેઓ સેવટ દરૂજી મુકામ.

† યાને જરથોસ્ટી મહઝબની શીખ ઉપર ધ્યાન નહિ આપે.

* ગેતી યાને ખાકનો પૂલ. આ દુન્યાંમાં આપણુને માત્ર થોડાજ વખત રહેવાનું છે. એવા ઇશારા "સરાયે સેપંજ" વગેરે લખાણોથી ફારસી કેતાબોમાં પણુ જોવામાં આવે છે.

× તરીકો યાને કાયદો.

° યાને બુરો જણુ પોતાનાં મરણુ બાદ તને માટે બ્હેસ્તનાં દારબંધ રહેવાથી ચિનવદ પૂલ ઉપર ઘણોજ પશેમાંન થાય છે અને ક્યચવાય છે.

+ એ શબ્દની નોટ માટે જુવો સફો ૨૩ મો.

૧૫. હીત મીઝદેમ જરથુશ્લો
મગવબ્યો ચોઇશ્ત પરા
ગરો દેમાને અહુરો
મઝદાઓ જસત પોઉરૂયો
તા વે વોહુ મનંન્હા
અષાઇચા સવાઇશ ચિવીષી.

૧૫. † મગવ માટે બદલો પેગમબરે જે,
° અવલથી કીધો છે મુકરરબી તે.
તે તમનેબી રાસ્તી મનસ્નીથી નેક,
જરૂર દેશે આશિષો સાથે દરેક.
તે બદલો યાને છે ગુરથમાન ધામ.
§ થયો મઝદ દાખલ પ્રથમ જે મુકામ.

૧૬. તાંમ કવા વીશ્તાસ્પો
મગહ્યા ક્ષથ્રા નાંસત
વંધહેઉશ પદેબીશ મનંધહો
યાંમ ચિસ્તીમ અષા મન્તા
સ્પેન્તો મઝદાઓ અહુરો
અથા-ને સઝદયાઇ ઉશ્તા.

૧૬. રીતી શાહ ગુશ્તાસ્પે નિતી ભરી
થી, આદેલ પાદશાદી અંદર વરી.
નિયત નેકનું રાસ્ત ડહાપણુ તમામ,
ખરૂં સર્વે જોયું પડેલું મુદામ.
તે શાહ છે અકલમંદ પરોપકારી એક,
હમારૂં ભલુંબી તે કરશે દરેક.

૧૭. બેરેખ્ધાંમ મોઇ ફ્રેરષઓશ્લો
હ્વો-ગવો દએદાઇશ્ત કેહરપેમ
દએનયાઇ વંધહુયાઇ યાંમ
હોઇ ઇબ્યાંમ દાતુ
ક્ષયાંસ મઝદાઓ અહુરો,
અષહ્યા આઝદયાઇ ગેરેઝદુમ.

૧૭. હબુબ ખાંનદાનના તે ફ્રરશોસ્તરે,
બુલંદ દર્જાની તેની ×બેટી ખરે.
મને જે દેખાડી છે તેને અગર,
તો દીન આ ભલીને ફેલાવા જબર.
ઓ હોરમઝદ શકિતના ભર્યા બુલંદ,
છે ઠીક, જો મને તે આપે દીલ પસંદ.
મેળવવાને રાસ્તી ઓ હમદીનો કુલ,
કરો માનથી તેણીને તમ કબુલ!

---

† મગવ યાને દિનદાર તથા રાસ્ત માણુસ.

° અબ્વલથી યાને આગમજથી (Before)

§ કે જે ગુરથમાંન બહેશતમાં દાદાર હોર-
મઝદ પહેલવહેલા દાખલ થયા.

× ભલા ફ્રરશોસ્તર નરની નિતિવાન પરહે-
જગાર અને સદગુણી દીકરી હવોવી પેગમબર
જરથોસ્ટને પસંદ પડવાથી તેઓ પાક દાદાર
હોરમઝદને અરજ ગુજારે છે કે તેણીને તેવ-
ણુની ધણીયાંણી બનાવવી, કે જેથી માઝદય-
સ્ની દીન ફેલાવવાનાં કામમાં ભલી હવોવી
તેમણે મદદગાર થઇ પડે. અશો જરથુસ્ત્રની
આ મુરાદ ફળી.

૧૮. તાંમ ચિસ્તીમ દે-જામાસ્પો
હ્વોગ્વો ઇશ્તોઇશ ખરેનાઓ
અષા વેરેન્તે, તત ક્ષથ્રેમ
મનંઘ્હો વંઘ્હેઉશ વીદો;
તત મોઇ દાઇદી અહુરા
હ્યત મઝદા રપેન તવા.

૧૮ *જામાસ્પ હકીમ, તોખ્મનો જે હબુબ,
મુરાદોની ગાફ્કનું ડહાપણ બી ખુબ.
તથા નામદારી પોતાની અમુળ,
હકુમતબી રાસ્તીની મારફતે કુલ.
ને ચાહે છે પ્રાપ્તિ નૈયત નેકની,
છે ઇચ્છા આ ચારોમાં દરેકની.
જે કંઇ હોય ખુશાલી દેનારાં તને,
ઓ હોરમઝદ તે સર્વે દે તું મને!

૧૯. હ્વો તત ના મઇદયો-માઓંઘ્હા
સ્પિતમા અહ્માઇ દઝ્દે,
દએનયા વએદેમ્નો, પે
અહુમ ઇષસાંસ અઇબી,
મઝદાઓ દાતા શ્ર્યોત,
ગયેહ્યા ષ્યઓથનાઇશ વહ્યો.

૧૯. સ્પેતમાન ખાનદાનના × મેધ્યોમાહ,
કે જે દીન તણી રાહે થઇ ને ° આગાહ.
કરે મહેર ગેતીના લોકો ઉપર,
ને જીંદગીના કામે બને નેક ગર.
કરે ખુલ્લા મઝદાના કાનુનો બસ,
† ગણાય અમને થયેલો ફીદા તે શખ્સ.

૨૦. તત વે-ને હજઓષાઓંઘ્હો
વીસ્પાઓંઘ્હો દઇદયાઇ સવો,
અષેમ વોહુ મનંઘ્હા ઉખ્ધા
યાઇશ આર્મઇતિશ
યઝેમ્નાઓંઘ્હો નેમંઘ્હા
મઝદાઓ રફેદ્રેમ ચગેદો.

૨૦. તમો સર્વે ‡ એક મરજીના રાખનાર,
અને ગેતીની વૃદ્ધિ કાજે અપાર,
અમશાસ્પંદો, એક દીલે કરનારા કામ,
આ રાસ્તી, અને નેક નૈયત તમામ.
ને બંદગી, કે જેથી મનસ્ની છે પૂર,
તેને માટે હમને સુખો દે જરૂર.
અહુરની ખુશાલીના શોધનાર હમ,
તથા માનથી યાદ કરનાર હમ.

---

* જામાસ્પ જે ગુસ્તાસ્પ પાદશાહનો વજીર હતો તે અને ફરશોસ્તર બંને હબુબ ખાનદાનના હોઇ, પેગમબર જરથોસ્ત સાહેબના ઘણાજ ચુસ્ત શાગેર્દો અને હિમાયતીઓ હતા, અને તેમણે ઘણા મદદગાર થઇ પડયા હતા. (હકીમ યાને દાના અથવા જ્ઞાની.)

× મેધ્યો માહ અશો જરથુસ્ત્રનો કાકાનો દીકરો અને પ્હેલો શાગેર્દ હતો, જેને માઝદ-યસ્ની દીન ફેલાવવાનાં કામમાં પેગમબર સાહેબને ઘણી મદદ આપી હતી.

° યાને ભણેલો અથવા જ્ઞાન પામેલો.

† યાને તે શખ્સ અમારાં કામમાં મદદગાર તથા અમારી સંફનો ગણાય.

‡ યાને દુન્યાંના ભલાં તથા આબાદીને માટે એક દિલથી કામ કરનારા.

૨૧. આર્મતોઈશ ના સ્પેન્તો હુવો
ચિસ્તી ઉખ્ધાઇશ વ્યઓથના,
દએના અષેમ સ્પેન્વત વોહુ ક્ષથ્રેમ
મનંધ્હા,
મઝદા દદાત અહુરો, તેમ
વંઘુહીમ યાસા અષીમ.

૨૧. મનશાનીનો ભર્યો તે પોતે શખ્સ,
પોતાની અકલ, ને સખુનોથી બસ.
તથા નેક પોતાના કામોથી તે,
આ ગેતીની વૃધ્ધિનો કરનાર છે.
તેની દીનદારી, ને નૈયતબી નેક,
જેને કારણે રાસ્તીની દરેક–
સત્તા, જે સુખી તેને કરનારી છે,
અહુરમજદ તેને છે આપેલી તે.
હું બી ચાહું છું પાક હોરમઝદ પાસ,
દુઆના ભલા આશીર્વાદો એ ખાસ!

૨૨. યેઙ્હા મોઇ અષાત હચા
વહિસ્તેમ યેસ્ને પઈતી,
વએદા મઝદાઓ અહુરો,
યોઈ આઓંઘ્હરેચા હેન્તિચા,
તાં યઝાઈ ખાઇશ નામેનીશ,
પઇરિચા જસાઇ વન્તા.

૨૨. અગઉ થઇ ગયા જે, અને હાલ છે,
તેઓમાના કોઇબી અશોઇથી જે.
યઝશને છે કરવામા સૈ.થી સરસ,
જેને મઝદ જાણે છે તેવાજ શખ્સ.
તેને, તેમણા નામે કરૂં યાદ ખાસ,
ખરા પ્યારે પોંહચું તેઓની હું પાસ.

૨૩. વોહુ ક્ષથ્રેમ વઈરીમ બાગેમ
અઇબી-બઇરિશ્તેમ
વીદીષેમ્નાઇશ ઈઝાચીત અષા
અન્તરે–ચરઈતી
શ્યઓથનાઇશ મઝદા વહિશ્તેમ તત
ને નુચીત વરેષાને.

(☞એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

૨૩.(આ ફકરાની બેત માટે જુવો આયેજ
હા નો ૧ લો ફકરો, પાનું ૭૫ મું.)

અષેમ વોહુ ૩ વોહુ-ક્ષથ્રાંમ હાઇ-
તીમ યઝમઇદે. વોહુ ક્ષથ્રાંમ ગાથાંમ
અષઓનીમ અષહે રતુમ યઝમઇદે.
વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ હન્દાતા
યઝમઇદે.

હંમેશાં કર્યે માનની સાથે આ
વોહુક્ષથ્ર ગાથા તણો પાક હા.
"વોહુક્ષથ્ર" ગાથા અશો છે ઘણો,
જે સરદારબી છે અશોઇ તણો.
તેનીબી અમો માન સાથે અપાર,
બુલંદ યાદ કર્યે ફિરે વારંવાર.
"વોહુક્ષથ્ર" ગાથાની બંદગી ભલી,
કર્યે માનથી યાદ જેને વળી.

યેંન્હે હાતામ આઅત યેસ્ને પઈતી વંધ્હો, મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા, યાઓંધ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યઝમઈદે.

(આ ફકરાની બચેત માટે જુવો ગાથા અહુનવદ, પાનું ૭ મું.)

* (બાજમાં પઢે.) અહુરમઝદ ખોદાએ, અવઝુનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માંઝદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વઈરયો ૨.

* યસ્નેમચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ ઝવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મઝદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુ-ક્ષથ્રાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશ્તવઈત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તામઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ, અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથુરનાંમ, પઓઇરયોત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબાનઝદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ. અષેમ વોહુ ૧.

* (આ બંને ફકરાઓની બચેત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાનું છેવટ, પાનું ૩૩ મું.)

અથાઇ રઅશ્ચ; હજંઘરેમ; જમ મે અવંધ્હે મઝદ; કેરફેહ મોઝદ.

[આ ગાથા શરૂ કરવા આગમજ જે પ્રથમ ક્નુમન ભણવાની છે, તેને માટે
જુવો સફે ૧ થી ૩.]

ગાથા વહિશ્તોઇશ્ત.

એટલે કે યઝશ્નેનો હા ૫૩ મો.

નેમો વે ગાથાઓ અષઓનીશ.

પવિત્ર અને પાક અષોઇથી પૂર,
નમાજ હોજો તમને ઓ ગાથા જરૂર !

*૧. ☞ વહિશ્તા ઇશ્તિશ સ્રાવી ઝરથુશ્ત્રહે
સ્પિતામહ્યા યેજી હોઇ દાત આયપ્તા,
અષાત હચા અહુરો મઝદાઓ
યવોઇ વીસ્પાઇ આ હવંઘ્હેવીમ
યએચા હોઇ દબેન સશ્કેન્ચા
દએનયાઓ
વંઘ્હુયાઓ ઉખ્ધા શ્યઓથનાચા.

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

*૧. મુરાદો સ્પીતમાન જર્થુસ્ત તણી,
જે વારે પડી પાર ઉત્તમ ઘણી.
તો હોરમઝદે રાસ્તીને કાજે અપાર,
તેને બક્ષેસોબી દીધી બેશુમાર.
તે એ કે હંમેશાં સુધીની વલી,
તેને દઇ દીધી જીંદગીબી °ભલી.
અવલ તેને દેતા જેઓ દુઃખ તમામ,
તેઓ સર્વે તેની ભલી દીનનાં કામ-
ને વચનોબી તેના સમજવાને ખાસ,
ધરાવાને લાગા હંમેશાંની આશ.

૨. અત્ચા હોઇ સ્ચન્તુ મનંઘ્હા
ઉખ્ધાઇશ શ્યઓથનાઇશ્ચા,
ક્નુમ્ મઝદાઓ વહ્માઇ
આ ફ્રઓરેત યસ્નાંસ્ચા,
કવચા વીશ્તાસ્પો જરથુશ્ત્રિશ

૨. મનશ્ની, ગવશ્ની, કુનશ્નીથી ગર,
દીની ઇલ્મ, ક્રિયાના ભણતરો પર.
એતેકાદ તેઓ જો રાખી રહ્યાછ,
સીફત મઝદની ગાવા તત્પર થયાછ;
તો સ્પીતમાન જરથોસ્તની દીન અમૂળ,
જેને રાખી કયે વિશ્તાસ્પે કબુલ.

---

*આ પ્હેલો ફકરો એજ હાને છેડે પણ આવે છે જેની બયેત ત્યાં પાછી આપી નથી, જે વિષે ખાસ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે છે. એ ફકરો પ્હેલાં તેમજ છેલ્લાં બે વાર ભણવાનો છે.

° ભલી અથવા સુખી જીંદગી, યાને બહેસ્તનું સુખ.

સ્પિતામો ફ્રેરષઓશત્રસ્ચા,
હાઓંધ્હો અરેઝુશ પથો યાંમ
દએનાંમ અહુરો સઓષ્યન્તો દદાત.

તથા દીન–આગાહ ફરશોસ્તર,
લાવે +તે બધાને ભલી રાહા પર.
જે સોશયંતની કીધી હોરમઝદે દીન,
†શીખવશે તેઓ તેને રહેવા આધીન.

૩. તેમ્ચા-તુ પોઉરૂચિસ્તા હએચત-
અસ્પાના
સ્પિતામી યેઝીવી દુગેદ્રાંમ ઝરથુશ્ત્રહે
વંઘહેઉશ પઈત્યાસ્તેમ મનંઘ્હો
અષહા
મઝદાઓસ્ચા તઇબ્યો દાત સરેમ
અથા હેમ ફ્રેરષ્વા થ્વા ખ્રથ્વા
સ્પેનિશ્તા આરમતોઇશ હુદાન્વરેષ્વા.

૩. ×હએચત–અસ્પ તું આ ખાનદાની,
પઉરૂચિસ્ત તોખ્મે સ્પીતમાનની.
આ જરથોશ્ત તણી, બેટીઓ દરમીયાન,
તું છે અય *પોઉરૂચિસ્ત બેટી જવાન.
કે હોરમઝદે તે, યાને ફરશોસ્તર–
નો ભાઇ, છે જામાસ્પ નામે અગર.
કે છે જે મનશ્ની બલીની ઉપર,
તથા રાસ્તી પર કીદા છે જબર.
ઠેરવ્યોછ તેને તારો °ખાવીદ નેક,
જેથી તેની મસલત તું લેજે દરેક.
મનશ્નીની પુરી અકકલથી તમામ,
ભલા ડહાપણે કરતી રહેજે તું કામ.

(પોઉરૂચિસ્ત જવાબ દે છે.)–

૪. તેમ જી વિ સ્પેરેદાની
વરાની. યા ફ્રેડ્રોઇ વીદાત
પઇથ્યએચા વાસ્તરયએઇબ્યો,
અત્ચા ખએતઓવે
અષાઉની અષવબ્યો, મનંઘ્હો
વંઘ્હેઉશ,

૪. ખરેખર હું ખાવીંદને ચાહવશ જરૂર.
ને ‡પ્રિતીમાં સરસાઇ બતાવશ જરૂર.
(હવે પોઉરૂચિસ્ત નીચે મુંજબ પોતાની
બ્હેનપનીઓને નસ્હિત કરે છે.)–

× યાને ઉપરના ફકરામાં જણાવેલાં માણસો કે જેઓએ પાક દાદાર હોરમઝદની જરથોસ્તી દીન ઉપર આસ્થા રાખવાની ઇચ્છા અને આશા દર્શાવી.

†અશો જરથોશ્ત સાહેબ પોતાના પેગમ્બરીના કામનો પ્રથમ પ્રચાર થવા બાદ તે કામ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની કુમકથી ભલા અને દીનદાર દસ્તુરોને સોંપે છે.

×હએચત–અસ્પ તથા સ્પીતમાન એ જરથોસ્ત સાહેબના વડવાઓના નામો છે.

* પેગમબર જરથોસ્તને ત્રણ છોકરા અને ત્રણ છોકરીઓ હતી. છોકરાઓના નામઃ–

(૧) એસદ વાસ્તર, (૨) ઉર્વતદ–નર, (૩) ખુરશેદ ચ્હેર.

છોકરીઓના નામઃ–

(૧) ફ્રેની, (૨) થ્રિતી, (૩) પોઉરૂચિસ્ત પોઉરૂચિસ્ત સર્વેથી ન્હાની છોકરી હતી,

° ખાવીંદ અથવા ધણી; સાહેબ; સરદાર.

‡ યાને માહરો ધણી માહરી ઉપર જે પ્રીતિ રાખશે તેના કરતાં ઘણો વધારે પ્યાર માહરી તરફથી તેને બતાવવાની કોષેશ કરીશ.

ઓન્વત હુંખ્ઉશ મે ઓએત ઉશ,
મઝ્દાઓ દદાત અહુરો દએનયાઇ
વંઘહુયાઇ યવોઇ વીસ્પાઇ આ.

જે બેટી અશો રહી, પોતાનો પેદર,
તથા માણુસોને, ધણીને અગર.
જણો રાસ્તને, ખેશીઓને દરેક,
વફાદાર રહેશે આ ગેતીમાં છેક.
નિયત નેકની તેની ઇચ્છા અપાર,
સદા પડશે પુરતી રીતેથીજ પાર.
તેની નેક દયાંનતને માટે જરૂર,
*ગરોથમાન દેશે હંમેશાં અહુર!

૫. સાખેની વઝયમ્નાબ્યો કઇનિબ્યો
ભ્રઓમી,
ક્ષ્મઇબ્યાચ્યા વદેમ્નો મેન્ચા-ઈ
માંઝદઝદુમ
વએદાદુમ દએનાબીશ અબ્યસ્તા
અહુમ યે વંઘ્હેઉશ મનંઘ્હો.
અષા વે અન્યો અઇનીમ વીવેન-
ઘ્હતુ
તત ઝી હોઇ હુષેનેમ અંઘ્હત.

(પેગમબર જરથોસ્ત કહે છે.)—
૫. પરણુતી ઓ કન્યાંઓ, ખાવિંદો તમ,—
ને હું જે દેનારો પરણુવા હુકમ.
શિખામણના કહું છું તમોને કલામ,
તમો ધ્યાંન દેજો તેના પર તમામ.
કે ×દીનદારોથી થઇ ભણેલા, ને નેક—
મનસ્નીની જીંદગી મેળવજો દરેક!
તથા દીલ ખરાંથી, ને °રાસ્તીથી પૂર,
સદા ચાહજો તમ એક બીજાને જરૂર
કે જેથી ખરેખર તે હરએક તણી,
સુખી જીંદગી થાએ ઘરની ધણી!

૬. ઇથા-ઈ હઇથ્યા નરો અથા જેનયો,
દ્રૂજો હ્વ્યા રાથમો યેમે સ્પષુથા ફ્રાઇદીમ
દ્રૂજો આયેસે હોઇથા તન્વો પરા,
વયુ-બેરેદુબ્યો દુશ-ખરેથેમ નાંસત
ખાથ્રેમ
દ્રેગવોદેબ્યો દેજીત-અરેતએઇબ્યો
અનાઇશ આ મનહીમ અહુમ
મેરેન્ગેદુયે.

૬. મગર નાગઓ અરે ઓ નરો,
ખોટો માર્ગ ખુલ્લી રીતે બંધ કરો!
દરૂજોની આરાધના કરજો બંધ,
ને છોડવજો તનનો તમારા સંબંધ.
કહેવાએ છે *બદ ખોરેહવાળું જે સુખ,
તે માણુસો માટે છે નાસ્તીક દુઃખ.
ને રાસ્તીને પામાળ કરનારા બસ,
કહેવાએછે જે કે બુરા તે શખ્સ.
જેથી નર ને નારીઓ તમ બેહિસાબ,
કરો છો મિનોઇની જીંદગી ખરાબ.

---

*ગરો દેમાનેમ, યાને ખુદાઇ ગાથનો ગાવાનું મુંકામ.

× દીનદારોથી તેમજ દીનનાં કાયદાઓથી.

° રાસ્તીથી યાને ખરા દીલથી, સચ્ચાઇથી.

*બદ ખોરેહવાળું સુખ, એટલે આબરૂ વિનાની તથા નામોશી સાથની ખોટી મોટાઇ.

૭. અત્ચા વે મીઝદેમ અંધ્હુત અહ્યા
મગહ્યા,
યવત આઝુશ ઝરઝદિશ્તો બુનોઈ
હ્ખ્તયાઓ
પરચા ક્રઓચાંસ અઓરાચા યથ્રા
મઇન્યુશ દ્રેગવતો અનાંસત પરા
ઈવીઝયથા મગેમ તેમ અત વે
વયોઇ અંધ્હુઇતી અપેમેમ વચો.

૮, અનાઇશ આ દુઝવરેષનંધ્હો દફ્-
ષન્યા હેન્તુ
જખ્યાચા પીસ્પાઓંધ્હો ખ્રઓસે-
ન્તાંમ ઉપા;
હુક્ષથ્રાઈશ જેનેરાંમ ખ્રૂને ઇંમ્યા
આઇશ દદાતુ બ્યેઈતિબ્યો
વીઝિબ્યો.
ઈરતુ ઇશ દ્રફ્ષો હુવો દેરેઝા
મેરેથ્યાઉશ મઝિશ્તો મોષુચા અસ્તુ.

૯.☞ દુઝવરેનાઇશ વએપો રાસ્તી
તોઈ નરેપીશ રજીશ,
અએષસા દેજીત-અરેતા પેષો-તન્વો.
કુ અષવા અહુરો, યે ઈશ
જ્યાતેઉશ હેમિથ્યાત વસે-
ઇતોઈશ્ચા;
તત મઝદા તવા ક્ષથ્રેમ યા
એરેઝેજ્યોઇ દાહી દ્રિગઓવે વહ્યો.

(☞ એ ફકરો ત્રણ વાર ભણવો.)

૭. તમારા આ °બાતેનના લોભે અગર,
જે તળીયાંમાં જડ ઘાલેલી છે જબર.
તદન બહાર નીકળી જશે તે જે વાર,
તથા થાશે નાબુદ પાપી વિચાર.
તો તે વારે તે ×મોટાં કામોનો પૂર,
કે બદલોબી મલશે તમોને જરૂર.
સાહાસ કર્મોને માટે બાંધો કમર,
ન તો થાશે બોલવું અફસોસ જબર !

*૮. જેઓ કે છે કરનારા બુરાંજ કામ,
થજો હાર પામેલા તેઓ તમામ.
તેઓ સર્વે ધીક્કાર સાથે જરૂર,
હસી કહાડેલા થાજો વિલાપે પૂર.
હકુમત ભલી રાખનારાઓથી ખાસ,
સદા પામજો તેઓ જખ્મો ને ત્રાસ.
રહેઠાણોથી ને ગામમાથીબી છેક,
તેઓ નાતની બહાર હોજો દરેક.
પગે હાથે બેડી પડેલો શખ્સ,
હીલવતો થજો બેડીઓને તે બસ.
તથા મરકી બારેમાં બારે જબર,
આવી પુગો જલદીથી તેની ઉપર !

૯. †ખરે બેઇમાનીને માટે જબર,
ફીદા થયેલા આબેદો તુંજ દીન પર.
તેવા આબેદોને અરે ઓ અહુર,
પડે છે અતિ દુ:ખ ખમવું જરૂર.
જાણી બુજી રાસ્તીની હાણી કરેછ,
તનાફુર એટલે તે પાપી ઠરેછ.
વળી રાસ્ત સાહેબ કહાં છે તે ખાસ,
+છુટાપણુ, ને જીંદગી, કરે તેના નાશ.
છે તુંજ પાદશાહી એવી અયે અહુર !
જેથી નેક જીંદગાનીવાળા જરૂર,
દએ છે તું રંકો જણોને વરી,
દરજ્જો બુલંદ યાને કે ‡બહેતરી.

° બાતેનનો લોભ, અથવા ખરાબ કામ માટેની ઈચ્છા.

× ખરાબ ઇચ્છાઓને દુર કરીને મનમાંથી પાપી અને બુરા વિચારો કાઢી નાખવાનું લગાર મુશ્કેળ પણ મોટું કામ.

* આ ફકરામાં બુરાં અને અનીતિનાં કામો કરનારાંઓને શ્રાપ દેવામાં આવ્યા છે.

† યાને જેઓ દીન ઉપર અતેકાદ રાખતા નથી, અને દેવોને માને છે, તેઓને લીધે ભલા આબેદો યાને ધર્મગુરૂઓને દુ:ખ વેઠવું પડે છે.

+ યાને મરજી પ્રમાણે ફરવા હરવાનું.

‡ યાને વધુ સુખ અથવા ઉંચો દરજ્જો.

૧૦☞ વહિશ્તાં ઇશ્તિશ શ્રાવી
જરથુશ્ત્રહે
સ્પિતામહા યેજી હોઇ દાત આયપ્તા,
અષાત હચા અહુરો મઝદાઓ
યવોઇ વીસ્પાઈ આ હવંઘ્હેવીમ,
યએચા હોઇ દબેન સશ્કેન્ચા
દએનયાઓ
વંઘ્હુયાઓ ઉખ્ધા શ્યઓથનાચા.

(☞ એ ફકરો બે વાર ભણવો.)

અષેમ વોહુ ૩. વહિશ્તોઇશ્તીમ હાઇતીમ યઝમઇદે. વહિશ્તોઇશ્તીમ ગાથામ અષઓનીમ અષહે રતુમ યઝમઇદે. વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ હુન્દાતા યઝમઇદે.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો આયેજ હાનો ૧ લો ફકરો, પાનુ ૮૪ મુ.)

કર્યે માન સાથે હમે યાદ આ,
પવિત્ર અશો "વહિસ્તોઇસ્ત" નામે "હા."
અશો ગાથા છે "વહિસ્તોઇસ્ત" જેનું નામ,
અશોઇનો સરદાર છે જે તમામ.
હંમેશાં અમો માનથી બેશુમાર,
તેની યાદ કરીએ છીએ વારંવાર.
"વહિસ્તોઇસ્ત ગાથા"ની બંદગીબી નેક,
જેને માનથી યાદ કર્યે દરેક.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યઝમઇદે.

(આ ફકરાની બેત માટે જુવો પાનું ૭ મું.)

* (બાજમાં પઢે.) અહુરમઝદ ખોદાએ, અવઝુનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહદીન માંઝદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદુન બાદ .(પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વઇરિયો ૨.

* યસ્નેમ્ચ અઓજસ્ચ ઝવરેચ આફ્રીનામિ અહુરહે મઝદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુક્ષથ્રાબ્યો અષ-ઓનિબ્યો અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ ઉશતવઇત્યાઓ ગાથયાઓ સ્પેન્તા-મઈન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ; અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇ-વિથુરનાંમ, પઓઇરયોત્કએષનાંમ ફ્રવ-ષિનાંમ, નબાનઝદિશ્તનાંમ. અષેમ વોહુ 1.

☞ અથાઇ જમ્યાત; યથા આફ્રીનામી; હઝંઘરેમ; જસ મે અવંઘ્હે મઝદ; કેરફેહ મોઝદ.

* (આ બને ફકરાઓની બેગત માટે જુવો અહુનવદ ગાથાનું છેવટ, પાનું ૩૩ મું.)